

Wijkkijker

Bomenroute Het Woudhuis

Ruil- en Weggeefbeurs 2 december

Speeltuinstest Osseveld-Oost

Wijraad zoekt nieuwe vrijwilligers

Vergroenen Kasteelplein

U heeft een
Nee-Nee-sticker op de
brievenbus en u wilt geen
Wijkkijker meer ontvangen?
Meld u af via
bestuur@osseveld-woudhuis.nl
of stuur een mail naar
wendy@legriep.nl

Word 'Vriend van de Wijkkijker'. Scan de QR code of maak een bedrag naar keuze over via Vrienden van de Wijkkijker 2023, NL10 RABO 0393 2530 07 en steun ons mooie wijkblad.

Ambagtsheer.eu Zonnepanelen

Ook voor EV-laadpalen, meterkastaanpassingen en installatie van omvormers bent u bij ons aan het juiste adres.

Contactgegevens

Peter Ambagtsheer
Houttuinen-Noord 39
7325 RE Apeldoorn

www.ambagtsheer.eu
peter@ambagtsheer.eu
06-51448832

Erkend installateur elektrotechniek

Zonnepanelen dalen in prijs!

Voor advies, zelfbouw en installatie bij particulieren en bedrijven

Kijk op de Wijk(kijker)

Een lange adem. Die moet je absoluut hebben. Sommige projecten of zogenaamde wijkdossiers vragen veel tijd voordat concrete stappen kunnen worden gezet, of voordat letterlijk de schop in de grond kan gaan. Dossiers die de Wijkraad Osseveld-Woudhuis voor ons behartigt, zijn zulke dossiers.

De vrijwilligers binnen de wijkraad hebben allemaal een lange adem. Soms wordt dat geduld stevig op de proef gesteld. Maar als er dan voortgang wordt geboekt op een dossier, dan is de vreugde des te groter.

Het dossier 'Vergroenen Kasteelplein' is zo'n dossier. Net als de aanleg van een 'inclusieve speeltuin' waar kinderen terecht kunnen met een lichamelijke of verstandelijke beperking. Dit najaar gaat dan eindelijk de schop in de grond. Een grote opluchting. Het Kasteelplein krijgt een 'groene make over'.

Voor de vrijwilligers van de wijkraad is één zittings-termijn van 3 jaar maar al te vaak nog te kort om veranderingen te kunnen realiseren in en voor de wijk. Als vrijwilliger wil je ook graag resultaat van je inzet zien. Wetende dat veranderingen tijd kosten en dat alle tijd en energie die zij inzetten voor het algemeen belang van onze wijk en ons inwoners is, tekenen wijkraad vrijwilligers gelukkig regelmatig bij voor een tweede termijn. Maar daarna?

Nieuwe instroom van vrijwilligers is en blijft noodzakelijk om wijkraad bestuurswerk (= vrijwilligerswerk) te kunnen blijven doen. Op dit moment melden zich helaas te weinig nieuwe wijkbewoners aan voor een functie binnen de wijkraad. Dit betekent, dat met het naderende afscheid van 3 wijkraadleden per juli 2024, de huidige wijkraad haar taken niet meer zal kunnen blijven doen. De wijkraad zoekt een nieuwe voorzitter, vrijwilligers voor het 'sociaal domein' en voor het 'openbaar domein', iemand voor communicatie als ook iemand voor de functie van secretaris. Best wel wat ja.

Een naderend einde aan de Wijkraad Osseveld-Woudhuis betekent voor de Wijkkijker uiteraard ook het één en ander. De 'feeling' met de dossiers die in de wijk spelen, hebben wij dankzij de dossierhouders bij de wijkraad. Wij kunnen geen van allen zo gezegd koffiedik kijken, maar het zijn duidelijk wel onzekere tijden. En dat is eigenlijk ook weer van alle tijden.

Dus, spring in nieuw vrijwilligerswerk, spring in een functie binnen de Wijkraad Osseveld-Woudhuis en maak onze wijk nog mooier, duurzamer, groener, schoner, veiliger en een blijvend mooie wijk om in te wonen en te werken, om naar school te gaan, je vrienden te ontmoeten, een balletje te trappen, je boodschappen te halen en te wandelen met je hond. Doe dat samen met ons, samen met de wijkraad en de Wijkkijker! Ik zeg doen!

Tot ziens in de wijk!
Hartelijke wijkgroeten van
Wendy Le Griep
eindredacteur Wijkkijker
wendy@legriep.nl

Contact Wijkraad Osseveld-Woudhuis
Katja van Reede
bestuur@osseveld-woudhuis.nl

Wees welkom Zaterdag 2 december in Het Bolwerk van 14:00 tot 17:00 uur!

Wat gaan wij doen? We houden een ALV (algemene ledenvergadering) van 14:00-14:30 uur om onze wijkbewoners te informeren over het reilen en zeilen van de wijkraad. Wij trappen af met een ludieke voorstelling, gevolgd door informatie over de mogelijkheden van deelvervoer in de wijk.

Om 14:30 uur start de Ruil- en Weggeefbeurs. Deze beurs is voor iedereen toegankelijk. Wij stellen 20 marktkramen (gratis) beschikbaar waarin wijkbewoners hun mooie, bruikbare ruil- en weggeefspullen kunnen uitstallen.

Hoe kan je deelnemen?

Meld je aan via bestuur@osseveld-woudhuis.nl en vraag om een kraam. Wij hebben dan je naam, adres en telefoonnummer nodig en het verzoek om 1 cent over te maken op onze wijkraad rekening ter bevestiging dat je komt. Bij een no-show brengen wij kosten in rekening van € 50,- per kraam. Dit omdat wij graag iedereen de kans willen geven gratis deel te nemen en als je niet

komt had een ander je plaats in kunnen nemen. Lukt het door omstandigheden niet om te komen? Geef je kraam dan aan iemand anders en mail ons dat je dit hebt gedaan. Of geef je kraam terug.

Waarom houden we deze beurs?

Om wijkbewoners te verbinden, om mee te denken met de kleine portemonnee, met het oog op de komende feestdagen, in het kader van duurzaamheid en omdat wij graag als wijkraad leuke dingen willen organiseren voor de wijk, dingen waar mensen blij van worden. Tussen 14:00 en 16:00 uur is er gratis thee/koffie/limonade bij het horecapunt in Het Bolwerk.

Graag tot ziens!

Met hartelijke groeten,
Team Wijkraad Osseveld-Woudhuis

Durk, Egbert, Ferry, Gerard, Jelmar en Katja
bestuur@osseveld-woudhuis.nl

Ruil- en Weggeefbeurs op zaterdag 2 december!!

Openbaar domein in beweging... Waar houdt de wijkraad zich zoal mee bezig?

Tekst: Marcel Jongman
en Ferry Sabandar

Vergroenen Kasteelplein/boomplantdag

Door de gemeente is voor het vergroenen van het Kasteelplein - na inbreng van de bewoners - een definitief ontwerp gemaakt. Het ontwerp wordt nu technisch uitgewerkt. Een deel van het plan wordt eind van dit jaar uitgevoerd. Hierbij kun je denken aan het planten van bomen. De wijkraad hoopt inspraak te hebben bij de verdere realisatie van de plannen. In deze Wijkkijker vertelt de gemeente meer over deze vergroening. Zie hiervoor pagina 45.

Kwiekroute

Samen met Talma-Borgh, Stimenz, de gemeente en de wijkraad is rondom Talma-Borgh een concept ontwerp Kwiekroute gemaakt. Een Kwiekroute is een route, waar de gebruikers onderweg kunnen bewegen met behulp van het aanwezige straatmeubilair (bankjes, hekwerken, paaltjes, lantaarnpalen). Na groen licht van de gemeente wordt begonnen met de uitvoering van het plan. We verwachten dat de Kwiekroute in het voorjaar van 2024 wordt gerealiseerd. In de wintereditie vertellen wij meer.

Vitaliteitsagenda

Oftewel de toekomstvisie om de wijken Osseveld-Woudhuis vitaal te houden. Het plan is in samenwerking met de gemeente, Stimenz en de wijkraad tot stand gekomen. Hieraan leverden veel wijkbewoners een bijdrage. Het plan wordt eind van dit jaar ter goedkeuring aan het college voorgelegd.

Verkeershinder winkelcentrum 't Fort, De Linie

Naar aanleiding van ervaren overlast werd een tijdelijke houten fietssluis, inclusief beplanting aangelegd. Ondanks het feit dat dit veel stof deed opwaaien, is de veiligheid van De Linie duidelijk verbeterd en spelen kinderen hier weer volop buiten. We verwachten dat de definitieve nog te plaatsen sluishekken nog dit jaar kunnen worden geplaatst. Op pagina 17 in deze Wijkkijker staat een achtergrondbijdrage over het plaatsen van deze tijdelijke sluis.

Onderhoud speeltoestellen

Naar aanleiding van een inspectie van de speeltoestellen blijkt een flink aantal speeltoestellen dit jaar aan vervanging toe te zijn. Wanneer de nieuwe toestellen geplaatst worden is afhankelijk van de levering, van de weersomstandigheden en van de planning van de ploeg die de vervanging verzorgt. In principe worden de speeltoestellen nog dit jaar vervangen. Een overzicht van de betreffende speelplaatsen staat op pagina 14 in deze Wijkkijker.

Blindertuin

Nu de ondertunneling klaar is, gaat de gemeente de Vlindertuin opknappen. Op 13 september werd een ideeënmiddag voor (basisschool)kinderen georganiseerd. De ideeën zijn door de gemeente verzameld en worden uitgewerkt tot een plan. Zodra het plan klaar is, vindt terugkoppeling plaats. We houden u op de hoogte. Zie ook pagina 13 in deze Wijkkijker.

Verkeersveiligheid rondom scholen

De verkeerssituatie op de Ravelijn in relatie tot het halen/brengen van schoolkinderen leidt tot parkeeroverlast. In overleg met de scholen en de bewoners onderzoekt de gemeente hoe de overlast opgelost dan wel beperkt kan worden. Wordt vervolgd.

Deelvervoer

In sommige delen van Osseveld-Woudhuis is er sprake van schaarste aan parkeerruimte. Extra parkeerplaatsen realiseren gaat veelal ten koste van groen. De gemeente wil samen met Centraal Beheer en bewoners uit de wijk deelauto's plaatsen. Hiervoor heeft een verkennend gesprek plaatsgevonden met de wijkraad. De wijkraad, gemeente en Centraal Beheer zien zeker kansen en zoeken bewoners(groepen) die een deelauto in de buurt zouden willen krijgen. Op zaterdag 2 december, tijdens de algemene ledenvergadering van de wijkraad (in Het Bolwerk, aanvang 14:00 uur), vertelt Centraal Beheer hier meer over.

Mocht je geïnteresseerd zijn, stuur dan een mail naar Deelvervoer@apeldoorn.nl. Hier kun je ook andere vragen en opmerkingen over deelvervoer in Apeldoorn stellen. Tijdens de najaars-ALV willen wij graag met bewoners in gesprek over deelauto's in de wijk.

Rotstuin

Het bedrijventerrein de Rotstuin wordt mogelijk uitgebreid. Als deze uitbreiding door gaat dan maakt een nieuwe weg vanaf het bedrijvenpark langs de A50 naar de Deventerstraat weer meer kans. De overlast die de bewoners van Osseveld-Oost, voornamelijk wonende aan de Balustrade en de Waterlei, ervaren door de verkeersbewegingen van en naar de Rotstuin (Bedrijvenpark Apeldoorn Osseveld) wordt hierdoor opgeheven. De wijkraad houdt de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten.

Wijkraad Osseveld-Woudhuis Openbaar Domein
Ferry Sabandar, Jelmar Blauw,
Egbert Douma en Marcel Jongman

Foto: Herma Oosterloo-de Jong

Hoe vraag je subsidie aan voor een wijkactiviteit?

Tot en met het jaar 2020 kreeg de wijkraad subsidie van de gemeente op grond van de Verordening dorps- en wijkraden voor de uitvoering van diverse taken voor de wijk. Met ingang van 1 januari 2021 is de nieuwe subsidieregeling Gebiedsparticipatie van kracht. Het doel van deze regeling is het stimuleren, verbreden en uitbreiden van participatie zodat gemeente en inwoners samen werken aan vitale straten, buurten, wijken en dorpen.

Subsidie wordt merendeels per gebied aangevraagd. Dat kan voor een straat zijn, een buurt, maar ook voor heel Apeldoorn.

Voor 2023 was voor deze subsidieregeling in totaal € 325.000,- beschikbaar en bedroeg de subsidie per aanvraag maximaal 5.000 euro. Subsidie wordt aangevraagd per kalenderjaar. In principe vraag je subsidie aan vóór 1 november van het voorafgaande jaar. In 2022 heeft de Wijkraad een aantal subsidieaanvragen ingediend volgens deze nieuwe regeling. Deze zijn merendeels ook goedgekeurd. De Wijkraad heeft onder meer subsidieaanvragen ingediend voor de Wijkkijker, voor de organisatie van de Duurzaamheidsmarkt in april in Het Bolwerk en voor de ontwikkeling van een educatieve Bomenroute door Het Woudhuis.

Het aanvragen van subsidie gaat als volgt in zijn werk:

Via het e-loket van de gemeente kom je op de betreffende website van de gemeente. Na het invullen van een aantal algemene gegevens zoals adres en banknummer kun je de details van de aanvraag invullen met omschrijving en bijlagen ter onderbouwing. Deze subsidieaanvraag wordt door het subsidiebureau van de gemeente beoordeeld.

Zoals eerder aangegeven kan iedereen die een idee of een plan heeft, dat de inwoners van een straat of wijk ten goede komt, subsidie aanvragen. Heb jij een plan of een idee, maar vind je het lastig subsidie aan te vragen? Neem dan contact op met Durk Tuinier, penningmeester van de Wijkraad Osseveld-Woudhuis.

penningmeester@osseveld-woudhuis.nl
<https://e-loket.apeldoorn.nl/nxt/f/3008/login>

Tegeltaxi in de wijk

Binnen Apeldoorn rijdt de tegeltaxi. Nog niet eerder van gehoord? Tijd voor een podium voor deze nieuwe servicedienst van de gemeente Apeldoorn.

Waarom de tegeltaxi?

Het weer in Nederland wordt steeds extremer. Hevige regenbuien en lange periodes van hitte en droogte volgen elkaar op. Dit kan wateroverlast en hittestress veroorzaken. Dit komt doordat onze omgeving voor een groot deel uit steen bestaat. Al die stenen verkoelen niet als het erg warm is en laten geen water door als het regent. Dat regenwater kan dan het riool overbelasten of in kelders stromen. Meer groen helpt hier tegen. Als regenwater op beplante grond valt in plaats van op tegels, zakt het de grond in en hoeft het niet via het riool afgevoerd te worden. Dit vermindert wateroverlast. Planten en bomen helpen ook in hete periodes uw tuin of terras af te laten koelen.

Voorwaarden aan deelname

Er zitten wel een aantal voorwaarden aan het gebruik van de tegeltaxi service. Zo moeten de tegels zelf uit de tuin verwijderd worden en mogen er geen nieuwe tegels voor in de plaats komen. Dit wordt gecontroleerd met een 'voor' en 'na' foto. De opgehaalde tegels worden vermalen en opnieuw gebruikt voor bijvoorbeeld de wegebouw.

Aanmelden

operatiesteenbreek@apeldoorn.nl
Meer informatie vind je hier:
www.nk-tegelwippen.nl

Wie bezorgt de Wijkkijker?

De Wijkkijker wordt dankzij de inzet van vele handen drie keer per jaar gratis huis-aan-huis bezorgd.

Hieronder vallen redactieleden die meehelpen (soms samen met hun partner), wijkraadleden, vier betaalde jeugdbezorgers én nog twee wijkbewoners die eveneens elke editie helpen. Wij kunnen absoluut meer (betaalde) handen gebruiken voor de bezorging! Wellicht iets voor jou?

Bezorgers gezocht

Heb je drie keer per jaar een uurtje of twee/ drie tijd om ons te helpen met het huis-aan-huis bezorgen van de Wijkkijker? In Het Woudhuis is er op dit moment een wijk beschikbaar met ruim 600 adressen en ook in Osseveld-Oost zijn er straten te verdelen. Wellicht wil je je eigen straat bezorgen? Ook dat is mogelijk. Letterlijk alle beetjes helpen. Per bezorgde Wijkkijker krijg je 5 cent en met een inlegvel krijg je 10 cent per bezorgde Wijkkijker.

Bezorgcoördinator gezocht

Om de bezorging in goede banen te (bege-) leiden hebben we nog steeds behoefte aan een vrijwilliger die de bezorging vanuit huis, schuur of carport kan en wil coördineren. Als bezorgcoördinator ben je de spin in het bezorgweb en ben je vraagbaak voor alle bezorgers. Het is mooi, zinvol vrijwilligerswerk, met een concreet begin en eind. Een klus met een kop en een staart zogezegd. Dus...twijfel niet langer en laat van je horen of lezen. Je tijd is absoluut goed besteed.

Wendy Le Griep
Wijkkijker
eindredacteur
wendy@legriep.nl

Katja van Reede
Wijkraad Osseveld-Woudhuis
Secretaris
bestuur@osseveld-woudhuis.nl

Foto: Desiré Groenewoud

En wat kom je dan zoal tegen?

Een korte impressie van het zwefafval dat wijkvrijwilliger Erik Ruesink in de afgelopen maanden tegenkwam...

Foto 1 luidde het eind van het schooljaar in. Iemand was erg blij dat het er op zat en besloot alle werkboeken, schriften enz. te verbranden bij de pyramide. Met beperkt succes. Hopelijk had hij of zij meer succes op school.

Foto 2 is gemaakt aan de oude parkeerplaats in het Woudhuis bos. Deze mag dan opgeheven zijn, de partij lachgascontainers laat zien dat niet iedereen daar een boodschap aan heeft.

Foto 3 is aan de nieuwe parkeerplaats in datzelfde bos gemaakt. Iemand heeft ontdekt dat je daar grof vuil zoals de resten van een schutting of schuurtje kunt dumpen.

Foto 4 laat zien dat de greppels langs de wegen door het Woudhuis bos ook nog steeds 'populair' zijn: ik vond er in totaal (op twee plekken) maar liefst 11 autobanden en -wielen.

Foto 5 is een 'positieve' afsluiter, namelijk de onverwachte hulp van de vervuiler zelf. Hij of zij stopt al het afval in een zak en gooit die alsnog in de berm.

Vrijwilligers gezocht voor de Wijkraad Osseveld-Woudhuis

Zoals jullie weten, is er voor de wijken Osseveld-Oost, Osseveld-West en Het Woudhuis de 'Wijkraad Osseveld-Woudhuis'. Helaas hangt het voortbestaan van deze wijkraad aan een zijden draadje!

Door een samenloop van omstandigheden ontstaan er in het bestuur (te) veel vacatures. Wij zoeken dringend een nieuwe voorzitter, een secretaris en daarnaast nog minstens twee andere bestuursleden. Deze vacatures moeten ingevuld worden om een goed functionerende wijkraad te hebben en daarom roepen wij iedereen in de wijk op zich aan te melden als nieuw lid om te zorgen dat de wijkraad kan blijven voortbestaan.

Wat doet de wijkraad?

Wij zijn allemaal wijkbewoners én vrijwilligers. Wij vormen de schakel tussen de wijk en de gemeente en/of andere instanties. Bewoners met vragen of problemen met de gemeente of een andere organisatie wijzen we graag de weg. Wij ondersteunen ze en we houden binnen de grenzen van onze mogelijkheden de follow-up in de gaten.

De wijkraad onderhoudt ook contacten met o.a. de gemeente, de wijkagent, Talma-Borgh, Stimenz, de winkeliersvereniging van 't Fort enz. Daarnaast organiseren wij projecten zoals de 'wijkmarkt duurzaamheid' en is er in november een ALV (algemene ledenvergadering) met aansluitend een 'Ruil-en Weggeefbeurs'. Wij zijn vooral de oren en ogen in de wijk en geven gevraagd en ongevraagd advies over zaken die ons opvallen of die in positieve of negatieve zin de aandacht trekken. Tevens werken we nauw samen met de redactie van ons wijkblad de Wijkkijker.

Hoe werkt de wijkraad?

Om het overzichtelijk te houden hebben de bestuursleden de taken onderling verdeeld. Naast de voorzitter, de secretaris en de penningmeester zijn er bestuursleden die zich richten op de fysieke leefomgeving en anderen die zich richten op het zogenaamde 'sociale domein'.

Het dagelijks bestuur (voorzitter, secretaris en penningmeester) komt de eerste maandag van de maand bij elkaar van 20:00 tot 21:00 uur.

De voltallige wijkraad komt eens per maand op een avond bij elkaar; wij doen dit momenteel op de tweede maandag van de maand van 20:00 tot 22:00 uur in Het Bolwerk om te overleggen en te brainstormen.

Wijkbewoners kunnen van 19:30 tot 20:00 uur spreek-tijd reserveren via bestuur@osseveld-woudhuis.nl en dan horen wij de zaken aan die spelen.

Deze tijden zijn fijn voor het huidige dagelijks bestuur en voor het algemeen bestuur. Verder voeren de bestuursleden hun eigen activiteiten uit op de momenten die het hen uitkomt, want het is en blijft vrijwilligerswerk.

Vacatures

1. Helaas is de vacature voor het sociaal domein nog steeds beschikbaar. Hiervoor zoeken we dringend een nieuw bestuurslid (m/v/x), want er speelt best het één en ander op dit vlak. Dit bestuurslid moet enige affiniteit hebben met sociale vraagstukken en zal namens de wijkraad ook aan het zo genoemde 'Buurtteam' deelnemen (dit is het reguliere overleg tussen Stimenz, de woningbouw-verenigingen, de jongerenwerker, de gemeente, Talma-Borgh, de wijkagent enz.).
2. De vacature voor iemand die de communicatie gaat verzorgen staat al langer open. Wij zoeken met spoed iemand die de website en de social media van de wijkraad gaat beheren en actueel houdt.
3. Vanaf 1 juli 2024 zoeken wij tevens een algemeen bestuurslid, een voorzitter en een secretaris.

Wie is geschikt voor een bestuursfunctie in de wijkraad?

Iedereen! Want iedereen kan zich nuttig maken en iedereen ziet of hoort dingen in de omgeving die beter kunnen. Ben je een 'mensenmens', voel je je betrokken bij het wel en wee van je eigen leefomgeving, beleef je er plezier aan om vasthoudend met verbeterpunten aan de slag te gaan? Reageer dan!

Het zou mooi zijn als de wijkraad een betere afspiegeling is van de wijk dan nu het geval is, zodat alle bewoners van de wijken zich vertegenwoordigd voelen. De huidige wijkraad bestaat nu voornamelijk uit mannen boven de 55 jaar (van Nederlandse afkomst) en woonachtig in Osseveld-Oost.

Hoe nu verder?

Wat als er geen nieuwe bestuursleden (m/v/x) bij komen? Dan zijn wij helaas genoodzaakt om de wijkraad op te heffen met als gevolg dat er in de wijken Osseveld-Oost, Osseveld-West en in Het Woudhuis geen instantie meer is die het voor de bewoners opneemt. Het kan ook gevolgen hebben voor het voortbestaan van ons geliefde wijkblad de Wijkkijker. Voor vragen over en/of interesse in een functie binnen de wijkraad ben ik altijd beschikbaar op voorzitter@osseveld-woudhuis.nl. Neem gerust contact op, we zien jullie reacties graag tegemoet.

Jelmar Blauw
Interim-voorzitter
voorzitter@osseveld-woudhuis.nl

Foto: Wendy Le Griep

Foto: Synthia de Haan

Even voorstellen...Synthia de Haan Gebiedsmanager Apeldoorn Noordoost

Ik wil mezelf graag voorstellen aan de wijk. Mijn naam is Synthia de Haan, 30 jaar en ik ben geboren en opgegroeid in Apeldoorn. Voor mijn studie Social Work en Culturele Antropologie heb ik 10 jaar in Utrecht gewoond. Ik ben sinds één jaar weer terug in Apeldoorn. In mijn vrije tijd ben ik graag buiten.

Op 1 juni 2023 ben ik gestart als gebiedsmanager Noordoost voor de gemeente Apeldoorn. Hiermee volg ik Astrid Willemsen en Tanja Paffen op, die deze functie voor mij hebben gedaan. Noordoost is een groot uitgestrekt stadsdeel. Noordoost bestaat uit de wijken Zuidbroek, Anklaar, Sprekelaar, Sluisoord, de Mheen, Zevenhuizen, Welgelegen en Osseveld-Woudhuis.

Ik werk nu bijna 4 jaar voor de gemeente Apeldoorn en daarvoor werkte ik in de zorg. Ik vind het leuk om in contact te zijn met de wijk en om mensen of partijen met elkaar te verbinden. Daarnaast vind ik het als cultureel antropoloog belangrijk om bij te dragen aan een inclusieve samenleving.

Antwoorden kunnen vinden

Als gebiedsmanager ben je de verbinder van 'binnen naar buiten' en van 'buiten naar binnen'. Je moet weten wat er speelt binnen de gemeente, wat gebeurt er in de politiek, welk beleid ontwikkelen we en wat doen we in de uitvoering? Denk bijvoorbeeld aan groen en grijs (plantsoenen en bestrating), maar ook aan armoedebeleid, sport, cultuur en welzijn. En wat leeft en speelt er in de wijken? **Als gebiedsmanager hoef je niet overal een antwoord op te hebben, maar je moet de antwoorden wel kunnen vinden. En je moet goed kunnen luisteren.**

Luisteren naar wat mensen in de wijken bezighoudt, zodat ik mijn collega's ook kan adviseren over een passend aanbod in de wijk.

Op een zonnige zomerdag

Mijn eerste kennismaking met de wijk als gebiedsmanager was op een zonnige zomerdag, tijdens de buitenspeeldag bij de Ravelijn. Het was erg leuk om te zien dat kinderen, bewoners en professionals hier aanwezig waren. Samen met diverse (sociale) partners ben ik in de afgelopen tijd bezig geweest om de Vitaliteitsagenda te vullen en naar het college te brengen.

Daarnaast ben ik in september jl. samen met de wijkraad en de wethouder langs verschillende punten in de wijk gewandeld die de aandacht hebben. Onderwerpen die in Osseveld-Woudhuis spelen zijn bijvoorbeeld een duurzame parkeeroplossing zoals deelvervoer, het bekender maken van het sociale activiteitenaanbod bij ontmoetingsplek Talma-Borgh en het vergroenen van het Kasteelplein met de inclusieve speeltuin. Waar ik benieuwd naar ben is de betrokkenheid vanuit de buurt en de scholen om de Vlindertuin verder te ontwikkelen.

Ik kijk er naar uit om in contact te komen met de professionals en de wijkbewoners van Osseveld-Woudhuis en om samen met u aan de slag te gaan om uw wijk leuker en beter te maken. Heeft u nu al vragen? Mail mij dan. Ik denk graag met u mee!

Voor nu wens ik u alvast een hele fijne herfst(wijkkijker).

Synthia de Haan
Gebiedsmanager Noordoost
s.dehaan@apeldoorn.nl

Opening Tunnel Laan van Osseveld

Tekst: Gemeente Apeldoorn/Foto: Wendy Le Griep

Onder luid applaus werd de nieuwe spoorwegtunnel aan de Laan van Osseveld op vrijdagmiddag 12 mei geopend. Voorafgaand knipte wethouder Marco Wenzkowski samen met gedeputeerde Helga Witjes, regiodirecteur Danou Veenhof van ProRail, vertegenwoordigers van omwonenden, aannemers en ondernemers van 't Fort en Het Rietveld symbolisch een lintje door. Kinderburgemeester Jolie en klasgenoot Roos maakten de opening definitief en knipten het laatste lint door.

Na 16 maanden werk kan het verkeer vanaf vandaag gebruik maken van de onderdoorgang. Dat betekent dat ook de omleidingsroutes verleden tijd zijn. "Een mooie en belangrijke dag voor Apeldoorn. Het was symbolisch om de lintjes te knippen met zoveel verschillende mensen. Dat laat zien hoe omvangrijk dit project is", aldus wethouder Wenzkowski. De tunnel kwam mede tot stand met een financiële bijdrage van het Rijk en de provincie Gelderland.

Betere verkeersdoorstroming

In de oude situatie met de spoorwegovergang stond het verkeer aan de Laan van Osseveld ongeveer 20 minuten per uur stil. "Deze tunnel gaat de verkeersdoorstroming en veiligheid enorm verbeteren. De Laan van Osseveld is een belangrijke verkeersader in de stad als onderdeel van de Apeldoornse ring", vervolgde Wenzkowski.

Naast de bouw van de spoortunnel zijn de rijbanen verdubbeld van twee naar vier rijbanen. De rotonde aan de Veenhuizerweg is verdwenen en vervangen door verkeerslichten. Over de tunnel ligt een brug voor fietsers en voetgangers, zodat zij veilig de Laan van Osseveld kunnen oversteken.

Vervanging van overwegen

ProRail is tevreden met de oplevering van de tunnel. Regiodirecteur Veenhof: "We zijn blij met de onderdoorgang als vervanging van de overweg. We kijken terug op een succesvolle samenwerking met de gemeente Apeldoorn en met aannemer Hegeman, die hard gewerkt heeft om de onderdoorgang te bouwen."

De afgelopen maanden zijn er restwerkzaamheden aan de tunnel en de verdubbeling uitgevoerd. Denk bijvoorbeeld aan de fietsovergang bij de Linie en de fietsoversteek bij de Ontvangst. Voor de bouwvak waren ook de herstellingswerkzaamheden bij De Tol klaar. Na de bouwvak rondde de gemeente het laatste werk af. Het laatste nieuws is tijdelijk terug te lezen via apeldoorn.nl/tunnelosseveld.

Groene novembermaand

In november gaat de gemeente verder met het vergroenen van de Laan van Osseveld, Ommeland, Veenhuizerweg en Jacqueline van der Waalssingel. In deze periode gaat de natuur in rust en kunnen bomen en struiken worden aangeplant. Bij de Jacqueline van der Waalssingel komen er in de parkzone, bij de twee hondenuitlaatplaatsen, extra bomen en struiken.

De damwand langs de watergang moet nog minder zichtbaar worden. Dat doet de gemeente door extra riet en/of enkele wilgen aan te brengen/aan te planten.

Meten is weten

Foto: Wendy Le Griep

De gemeente Apeldoorn houdt vanaf de opening van de tunnel in de gaten hoe de nieuwe situatie door het verkeer gebruikt wordt en wat de gevolgen zijn. De eerste rapportage is door de redactie ontvangen. Hieronder volgt een samenvatting op basis van gegevens uit verkeerslichten en van automobilisten die met navigatie rijden.

In de eerste plaats zien we (redactie: we = de gemeente) dat de openstelling van de Laan van Osseveld heeft geleid tot een toename van de verkeersdrukke (intensiteiten) tot bijna het niveau van 2021, het jaar waarin de Covid crisis heerste. Dit is een logisch gevolg van het feit dat de doorstroming op de Laan van Osseveld is verbeterd met gemiddeld 20 tot 40 seconden minder reistijd, vooral in noordelijke richting.

Voor de omleidingroute tijdens de aanleg van de tunnel via de Deventerstraat en de Zutphensestraat zien we ook dat de verkeersintensiteit bijna weer op het niveau ligt van 2021. Het extra verkeer vanwege het omleiden is dus weer verdwenen. Op etmaalniveau is het aandeel van de hoge snelheden licht afgenomen ten opzichte van 2021, hetgeen gunstig is voor de verkeersveiligheid.

Ook zien we dat de betrouwbaarheid van de route via de ring flink is verbeterd door logischerwijs het verdwijnen van de overweg met lange sluittijden van soms meer dan 10 minuten. Uitschieters in vertragingen zijn daardoor veel minder aanwezig en kunnen nu alleen nog veroorzaakt worden door stops en wachttijden bij verkeerslichten op de ringroute.

De aansluiting met de Veenhuizerweg is omgebouwd van rotonde tot een situatie met verkeerslichten. Dit is gedaan om de verkeersveiligheid ter plekke te verbeteren en op de Laan van Osseveld een groene golf te kunnen creëren. We zien wel dat hierdoor de reistijd op de Veenhuizerweg is toegenomen. Het gaat om gemiddeld circa 10 seconden, met in de avondspits een langere toename.

Het is nog te kort dag om duidelijke uitspraken te doen over de verkeerkundige effecten. We houden de situatie op de aansluiting Veenhuizerweg in de gaten, onder andere aan de hand van real-time gegevens over reistijden en snelheden. Als op bepaalde momenten structureel een lange wachtrij gaat ontstaan en/of we vanuit de samenleving duidelijke signalen ontvangen over een verslechterde verkeerssituatie, dan zullen we kijken of een aanpassing mogelijk is, zoals een andere instelling van de verkeerslichten.

Deze bijdrage is tot stand gekomen met dank aan Michel Groenendijk namens de gemeente Apeldoorn.

[Lees verder op de volgende pagina...](#)

Fietspad De Tol

Toen de tunnel aangelegd moest worden, werd het fietspad op de kruising bij De Tol richting de stad verlegd. In plaats van rechtdoor gaand boog het af langs De Tol, waarna je links afslaand via extra verkeerslichten weer je weg kon vervolgen.

Het verkeer wat vanaf de Zutphensestraat rechtsaf wilde richting Teuge werd ook via dezelfde verkeerslichten veilig geregeld. Als (driewiel) fietser ervoer ik dit als een stuk veiliger.

Verbetering

Oké, er kwam een verkeerslicht bij, maar op deze vrij ingewikkelde en drukke kruising vond ik het een duidelijke verbetering. Ook met de auto vond ik het afslaan richting Teuge een stuk overzichtelijker en veiliger. Je kon rustig rechts afslaan, zonder het risico te lopen op een onverwacht opduikende fietser (met of zonder verlichting).

Terug naar de oude situatie

Wat schetst mijn verbazing: de hele situatie is weer in de oude staat terug gebracht! Een hoop geld verspild om een situatie die voor fietsers en voetgangers een stuk veiliger was, weer terug te brengen naar een minder veilige situatie! De tunnel geeft een groot stuk veiligheid in de wijk, maar jammer dat over de beschreven situatie kennelijk niet verder nagedacht is.

Als fietser moet ik weer extra opletten om niet door een onverwacht afslaande auto richting Teuge aangereden te worden, maar ook als automobilist is het bij het afslaan weer extra oppassen geblazen.

Maria Rovers, redactielid Foto's: Wendy Le Griep

Aanpassingen na de ondertunneling

Tekst: Hans Verbeek
Foto's: Wendy Le Griep

In de vorige Wijkkijker vroeg redacteur Hans Verbeek om ervaringen en reacties op de verkeersmaatregelen als gevolg van de ondertunneling van de Laan van Osseveld. De tunnel was open, maar de vorige editie van dit blad kwam uit zonder echte ervaring met de tunnel. Bovendien was een voor uw redacteur onverwachte aanpassing aangekondigd van de kruising Veenhuizerweg/Ontvangst in Osseveld-Oost.

Hans: "De reacties die ik kreeg heb ik besproken met Daniel de Haan, verkeerskundig ontwerper bij de gemeente Apeldoorn. Daniel is ook betrokken bij de aanpassingen als gevolg van de tunnelbouw."

Daniel: "Als verkeerskundig ontwerper krijg ik opdracht een bepaalde verkeerssituatie te ontwerpen. Daarbij krijg ik van collega's randvoorwaarden en eisen mee (onder andere wettelijke eisen, opdracht van gemeentebestuur en gemeentelijk beleid), maar ook input uit bijvoorbeeld een klankbordgroep of andere belanghebbenden. Als ik een tekening heb gemaakt, wordt die gedeeld met collega's. Wat zij doen is enerzijds toetsen aan bovengenoemde zaken, maar anderzijds ook met gezond verstand inschatten of het bedachte ontwerp in de praktijk goed gaat functioneren."

Veenhuizerweg/Ontvangst

Allereerst bespreken we de kruising Veenhuizerweg/Ontvangst. De reden om daar iets te veranderen zit voornamelijk in het feit dat de busbaan die voor Monuta langsliep, niet meer op de Laan van Osseveld kon eindigen. Door het opheffen van de busstrook ontstond er ruimte om het fietspad tussen Osseveld-Oost en de Laan van Osseveld tweerichting te maken. Eén van de gevolgen was dat het fietspad aan de zuidkant van de Veenhuizerweg kon vervallen. Hiervoor in de plaats is een ontsluiting voor fietsers gekomen tussen het fietspad langs de Ontvangst en de parkeerplaatsen langs De Linie.

Een ander voordeel is dat de voormalige busbaan gewoon gebruikt wordt en niet tegen hoge kosten weggehaald moest worden. Het belangrijkste is dat de situatie overzichtelijker is geworden. Al moeten sommige mensen natuurlijk even wennen. Daniel geeft aan dat deze aanpassing niet van tevoren in de plannen zat, maar een typische kans was, die ontdekt werd na input uit de omgeving.

De Tol

Een laatste onderwerp waarover we spreken is de situatie bij De Tol. Daar werd tijdelijk een constructie gemaakt die voor fietsers veiliger oogde, omdat afslaand verkeer op de Zutphensestraat het fietspad niet meer kruiste. De oude situatie is inmiddels hersteld.

Daniel: "Deze constructie is aangepast voor de periode dat er op dat punt veel meer auto's af sloegen, waarbij vooral bij afslaand vrachtverkeer er risico was op (dode hoek) ongevallen. Het gevolg was dat fietsers (de stad in) om moesten rijden en een extra verkeerslicht hadden. Nu het aantal auto's dat af slaat weer veel minder is en er vrijwel geen vrachtwagens meer af slaan kon de situatie weer worden teruggedraaid."

Het is duidelijk: bij de aanpak van verkeersknelpunten spelen altijd veel belangen mee en moeten er keuzes gemaakt worden. Wat het extra ingewikkeld maakt, is dat verkeersdeelnemers zich niet altijd gedragen zoals verwacht. Dat is een extra reden voor de gemeente om verkeersstromen altijd te blijven volgen.

Reacties van lezers

Redacteur Hans Verbeek kreeg verschillende reacties op zijn oproep om gevolgen van de ondertunneling van de Laan van Osseveld te melden. De meest gehoorde reactie is dat er op de Laan van Osseveld (als de verkeerslichten op groen staan) hard en soms luidruchtig wordt gereden. De gemeente volgt de ontwikkeling en neemt eventueel maatregelen, was voor de aanleg van de tunnel de reactie.

Een detailvraag die nog op een antwoord van de gemeente wacht is: waarom het fietspad geen hekwerk meer heeft op het punt waar je met de fiets van winkelcentrum 't Fort naar beneden rijdt om onder de tunnel door te rijden (aan de oostzijde dus). Je kunt daar als fietser op de weg terecht komen. Dit punt wordt inmiddels ook gebruikt als 'olifantenpaadje', als oversteek voor (brom)fietsers.

Vaak is de reactie ook dat het fijn is dat de weg weer open is. En dat de weggebruiker verlost is van het wachten voor de gesloten spoorbomen.

Ook is er zorg over de negatieve gezondheidseffecten van de weg en dan vooral de effecten van steeds drukker wordend verkeer op de ring rond Apeldoorn. Dit is een item dat vooral om gemaakte (landelijke) politieke keuzes gaat. Het voert te ver om daar hier verder op in te gaan, maar het kan geen kwaad politieke programma's te lezen en op grond van wat u belangrijk vindt te gaan stemmen.

Vlindertuin op de schop

Foto: Wendy Le Griep

Ontwerpmiddag Vlindertuin met buurtkinderen

Nu de tunnel klaar is, kan de Vlindertuin een opknapbeurt gebruiken. De grotere bestaande toestellen in de Vlindertuin (zoals de waterspeelplaats) blijven behouden, maar om te horen wat verbeterd kan worden werden de basisschoolkinderen uit de buurt uitgenodigd om mee te denken.

Op woensdagmiddag 13 september lieten ongeveer dertig enthousiaste kinderen hun ideeën horen en zien in Het Bolwerk. De kinderen bereidden zich goed voor met mooie maquettes, tekeningen en een lijst vol ideeën: van een kabelbaan tot verstopplekken en van chill-plekjes tot een watertuin. Met al deze ideeën ging de ontwerper van de gemeente aan de slag. We verwachten in november van dit jaar het resultaat te kunnen presenteren!

Heeft u vragen of opmerkingen?
vlindertuin@apeldoorn.nl

Ruimtelijk Ontwerp en Realisatie
Omgevingsmanager
Bettine Potter
06-1868 7589

Speeltoestellen

Welke worden vervangen?

Aan de **Veenhuizerweg 34** staat een speeltoestel met een glijbaan-combi. Deze wordt vervangen door een hardhouten combinatietoestel.

Aan **Het Kasteel** staat een groot speeltoestel met klimtoren. Deze wordt vervangen voor een hardhouten speeltoestel met dubbele speeltoren met afdak en brug.

Aan de **Noorderhoogte 16** staat een klein speeltoestel met een draaimannetje. Deze wordt vervangen door een kleine hardhouten balancercombinatie. Tevens komt hier een hardhouten wiebelbrug.

Aan de **Houttuinen-Noord 42** staat een klein speeltoestel voor het oefenen van de balans. Deze wordt vervangen door een hardhouten klimroute toestel.

Aan het **Schuylenhof 67** staat een middelgroot speeltoestel met glijbaan. Deze wordt vervangen door een hardhouten speeltoren met glijbaan en schommel.

Aan het **Gooiland 27** staat een middelgroot speeltoestel met glijbaancombinatie. Deze wordt vervangen door een RVS speeltoestel.

Aan de **Rozenhaag 19** staat een groot speeltoestel met glijbaan-combinatie. Deze wordt vervangen door een nieuw hardhouten combinatietoestel.

Aan **Het Firmament 12** staat een middelgroot speeltoestel met huisje en glijbaan. Deze wordt vervangen door een hardhouten speeltoestel.

Aan **Het Verlaat 111** staat een klein speeltoestel met springplaten. Deze worden vervangen door een vier persoons wip.

Van spoorwegovergang naar ondertunneling Laan van Osseveld

Terugblik

Die tunnel, hij komt er vast want te veel wachten, trein en verkeersdrukte geven overlast het gaat daar om een situatie die wordt overbelast. Het positieve besluit heeft ons verrast.

Ter plekke werd verkeer geblokkeerd. Als je de aanleg nu evalueert ging er relatief weinig verkeer en samengevat: het liep gesmeerd.

Achter alle omleidingsborden werd gewerkt klussen die je niet ziet, waarvan je niets merkt door een kleine groep en dan weer versterkt, grote of kleine vorderingen die je wel of niet bemerkt.

Meer naderbij bekeken en eens bezocht voelde ik me af en toe bekocht, het was alsof dit grote eigentijdse gedrocht nooit, nooit afkomen mocht.

Eenmaal in de doos gestopt van vergetelheid al lang mijn oude te nemen traditionele route kwijt, vlogen de maanden, de maanden en de tijd en werd intussen de opening voorbereid.

Ineens ja ineens kwam de officiële dag tijd voor opening en vlag tijd voor mooie woorden met het officieel gezag en het sein dat je er rijden mag!

Van een tunnel dromen zou hij er ooit komen? Jawel, de tunnel is er gekomen Ik heb de oude vernieuwde route genomen.

Persoonlijk heb ik een positief gevoel het scheelt mij en veel anderen tijd, een heleboel. De tunnel diende een verbeteringsdoel; die tunnel was beslist wishful.

De onderdoorgang, die belangrijke verkeersader van de stad onderdeel van de Apeldoornse Ring kostte wel wat bracht verkeersdoorstroming, veiligheid; hoe belangrijk is dat. Voetganger, fietser en autoverkeer kunnen weer veilig op pad.

In de ruimere omgeving in verband met bereikbaarheid werd het een en ander omgelegd voor korte tijd, was de gemeente ook tot extra aanpassingen bereid Tweede helft 2023, hoera, we zijn de hindernissen weer kwijt!

Joke van de Linden

Buurtuitje De Boei

In 1994, bijna 30 jaar geleden, werden de huizen in De Boei (in Het Woudhuis) opgeleverd. Van de huidige 43 inwoners zijn nog 8 inwoners van 'het eerste uur'. Om elkaar te leren kennen werd destijds een nieuwjaarsborrel geschonken bij één van de bewoners en zo waar: een jaarlijkse bijeenkomst werd geboren. Het is nu al een jarenlange traditie.

Maar met nieuwe bewoners, komen ook nieuwe geluiden. Konden we de bijeenkomsten niet verplaatsen naar meer zomerse dagen en er dan een activiteit aan verbinden? Een combinatie van samen actief zijn en daarna gezamenlijk eten? En zo geschiedde.

We speelden boerengolf, maakten stads-, natuur- en cultuurwandelingen, hebben bij de Stadsackers gewerkt, gefietst of spellen thuis georganiseerd. Dit allemaal samen met eten buitenshuis of aan huis een barbecue. En ook dit jaar mochten we weer genieten van een leuk samenzijn. Daarbij geholpen door een prachtige zomerse dag.

Foto: website Versele Laga

Kom jokeren en klaverjassen in Het Bolwerk bij Kleurkanarievereniging P.J. Helder

Graag willen wij onze vereniging meer bekendheid geven in de wijk. Onze standplaats is uiteindelijk Het Bolwerk waar wij iedere 4e dinsdag van de maand om 19:30 uur onze bijeenkomst voor de leden houden.

Zoals in de wijkagenda in de Wijkkijker te zien is, hebben wij elke dinsdag vanaf 19:30 uur een kaartclub waarbij de bar voor de "brood"nodige inkomsten voor onze vereniging zorgt. De inleg van de kaarters is bestemd voor de wekelijkse prijzen en voor een extraatje (met Pasen en met de Kerst).

Mail ons gerust of kom langs bij één van onze gezellige kaartavonden.

Ans Bouhof secretaris
h.bouhof@hetnet.nl

Na de koffie en thee gingen we met 30 (!) bewoners naar het Woudhuispark, waar we een wandeling met vragen en opdrachten maakten. Hoe simpel kun je het maken: schieten op een doel, koek happen, foto's maken van de groepen met aanwezige attributen, bal op een racket de heuvel opdragen, vragen over de natuur en over het kunstwerk aan de A50 beantwoorden.

Het is een mooie traditie en de winnaars van de tocht krijgen traditioneel "de Boei" uitgereikt. En er zijn alweer enthousiaste mensen die het volgend jaar willen organiseren. Het jaarlijkse Boei-uitje blijft zijn waarde behouden!

Bewoner van De Boei

Foto's: Roely Smit

Kampioen in de wijk

Janitta v.d. Brink, bewoonster van Het Woudhuis en die eerder door Roely Smit voor de Wijkkijker werd geïnterviewd, werd in oktober Europees Kampioen met gravelfietsen (in de categorie 40-45 jaar) in België.

En dat op een kapotte fiets: "Mijn fiets kon na 15 km niet meer schakelen en toen moest ik nog 103 km fietsen!"

Zaterdag 7 oktober nam ze deel aan het WK in Italië, waar zij tweede werd! Een geweldige prestatie!

Nieuwe boswachter

Ik ben Jeroen ten Westeneind. Per 1 september werk ik als boswachter bij Natuurmonumenten en kun je mij tegenkomen op Landgoed Woudhuizen. Ik ben de opvolger van boswachter Ruud Wantia.

Binnen de beheereenheid Zuid-Veluwe & IJsselvallei ben ik de gelukkige boswachter die met vele anderen mag werken aan het beheer en onderhoud van de natuurgebieden Weteringse Broek, Lampenbroek, Groote Modderkolk, Landgoed Woudhuizen en de Hallse Hooilanden.

Spreek me gerust aan. Mailen kan naar j.tenwesteneind@natuurmonumenten.nl

Het autobedrijf voor Apeldoorn

DUIDELIJK | DESKUNDIG | DICHTBIJ

BIJ ONS KUNT U TERECHT VOOR:

- ✔ Personenauto's
- ✔ Bedrijfsauto's
- ✔ Onderhoud
- ✔ Reparatie
- ✔ APK-keuringen
- ✔ Schadeafwikkeling
- ✔ Mobiliteitsgarantie
- ✔ Export-service
- ✔ Carwash

AUTO WIENTJES B.V. VEENHUIZERWEG 132 | 7325 AM APELDOORN | T +31 (0)55 323 1635 | INFO@AUTOWIENTJES.NL

KIJK VOOR OCCASIONS OP WWW.AUTOWIENTJES.NL

Apeldoorn plaatst fietssluis in strijd tegen overlast

Foto's: Wendy Le Griep en Marcel Jongman

Bewoners van De Linie hebben al jaren last van langs scheurende scooterrijders en automobilisten die hun smalle straat als sluiproute gebruiken, waardoor omwonenden vrezen voor hun veiligheid en die van hun (jonge) kinderen.

De bewoners meldden de overlast bij de gemeente, maar zonder resultaat. Daarna richtten zij zich tot de Stentor. Hierna kondigde de gemeente aan te gaan controleren in de straat, een straat waar scooters niet zijn toegestaan en auto's alleen mogen laden en lossen. De bebording aan het begin van de straat en het winkelcentrum is hier heel duidelijk over.

Te lui?

Omdat de gemeente erkende dat extra toezicht geen heilige graal is, werd er nagedacht over een structurele oplossing om de straat verkeersveilig te maken. Maatregelen bleven daarna echter ook weer uit. Tot afgelopen zomer. Toen plaatste de gemeente een houten fietssluis naast de eerder aangebrachte groene perkjes. Die houten sluis bleek een tussenoplossing te zijn, voordat er metalen hekken komen te staan. Heel veel resultaat had de sluis in eerste instantie nog niet: scooterrijders en fietsers negeerden hem massaal. "Ze zijn te lui om even een stukje van 100 meter om te rijden", aldus wijkbewoonster Katja: "Ze scheuren gewoon dwars door de perkjes".

Katja is als secretaris betrokken bij de Wijkraad Osseveld-Woudhuis en zij woont in deze straat. Ze kent de problemen van heel dichtbij. Zij en a.i. voorzitter Jelmar Blauw van de Wijkraad Osseveld-Woudhuis spreken namens meerdere omwonenden. "We hadden al verwacht dat dit zou kunnen gaan gebeuren. Bewoners zijn deze doorgang naar het winkelcentrum natuurlijk gewend, maar het is niet de enige ingang. Wat hier nu gebeurt, is puur gemak."

Op de houten fietssluis is dit plaatje aangebracht. Weet u wellicht wie dit heeft geplaatst? Gemeentelijke humor?

Gemeente grijpt in

Waar de wijkraad voor de langere termijn pleit voor hoge plantenbakken bij de perkjes, grijpt de gemeente na plaatsing nogmaals in. Zij trekt de fietssluis door tot aan de muur, dit tot tevredenheid van omwonenden. Katja: "Het plan van de gemeente Apeldoorn voor aanpassing van deze toegang tot het winkelcentrum heeft netjes ter inzage gelegen voorafgaande aan de start van de fietssluis. Iedereen heeft hier bezwaar tegen kunnen maken en dit geldt voor meer projecten in onze wijk."

"De aanpassing leidde tot gemopper, maar de overlast van brommers werd daardoor wel gelijk minder. Deze oplossing is er na veel afstemmen met de gemeente eindelijk gekomen, omdat het nodig was. Rolstoelen, kinderwagens, scootmobielen en fietsers kunnen er door; voorzichtig rijdend inderdaad. De rest zal moeten omrijden. Brommers waren overigens in dit gebied al verboden, zo staat op het bord bij de ingang naar het winkelcentrum, alleen niemand las het bord goed. Heel jammer, maar de buurtbewoners hebben hier baat bij en zij zijn echt opgelucht. Kinderen kunnen hier weer veilig spelen."

Waar kunnen wij anderen bij ondersteunen als wijkraad? Gewoon concreet, wij helpen graag als vrijwilligers met hart voor de wijk. Mail ons en wij gaan kijken wat we (samen) kunnen doen.

Durk, Egbert, Ferry, Gerard, Jelmar en Katja
bestuur@osseveld-woudhuis.nl

Deze bijdrage is mede gebaseerd op een artikel van Armon Veenema, de Stentor (juli 2023).

'Eén aanspreekpunt voor al je financiële zaken'

Bij Holtkamp Financieel Advies krijg je onafhankelijk advies, voor nu en voor later.

Je kunt terecht voor:

- Hypotheekadvies
- Pensioenadvies
- Financiële planning
- Particuliere verzekeringen
- Zakelijke verzekeringen

Je persoonlijke adviseur om de hoek die jouw situatie kent. Wil je ook graag financieel advies? Ik kom graag bij je langs voor een kennismakingsgesprek.

055 2032 048
Zutphensestraat 50 Apeldoorn
contact@holtkampfinancieeladvies.nl
www.holtkampfinancieeladvies.nl

ZWEMSCHOOL KABLAU

Zwemlessen voor Survival ABC
Privé, duo of trio zwemles
Snelcursus (survival ABC)
Zwemmen met een beperking
Zeemeermincursus
Kinderfeestjes

Ervaringen:
Beide kinderen hebben met veel plezier gezwommen bij Kablau. We hebben bewust voor Kablau gekozen omdat Jeanette les geeft in kleine groepjes en werkt met garantiepakketten. Zo kan ze bijna individueel/persoonlijk lesgeven. Het is ons zeer goed bevallen.

Maatwerk * Kindvriendelijk * Ervaring * Persoonlijk * Meedenkend * Kwaliteit * Zonlid * Rustige en veilige leeromgeving * Garantiepakketten

Zwemlocatie:
Beekbergen:
Parc Spelderholt

Contact:
Tel: 055-8441356 of 06-51076480
Mail: zwemschoolkablau@icloud.com

www.zwemschool-kablau.nl

Netcongestie deel 2

In de lente editie van dit jaar schreef wijkbewoner Peter Ambagtsheer over netcongestie in de wijk. Voor meer duidelijkheid en hoop op spoedige beterschap benaderde Peter de netbeheerder Liander.

Liander: "Uit onderzoek blijkt dat de kwaliteit van de spanning in het elektriciteitsnet in uw wijk niet voldoende op niveau is. Liander is hard bezig om het elektriciteitsnet te verbeteren en te verzwaren. Naar aanleiding van de uitkomst van het onderzoek gaan we het elektriciteitsnet aanpassen in uw wijk. Hierdoor wordt de kwaliteit van de spanning in het elektriciteitsnet weer op niveau gebracht. Om de klachten te verminderen voordat het nieuwe voedingspunt is gerealiseerd, hebben de netspecialisten ook gekeken naar een tijdelijke oplossing. Deze blijkt hier helaas niet mogelijk."

Het elektriciteitsnet verbeteren

"Door de verduurzaming en de energietransitie is het gebruik van ons stroomnet enorm toegenomen. Daarom pakt Liander de verbeteringen op het net per wijk aan. We beoordelen per wijk waar de knelpunten zitten en nemen alle gemelde spanningsklachten mee om het elektriciteitsnet te verbeteren. Dit betekent dat we u op dit moment nog niet kunnen informeren wanneer de werkzaamheden aan het elektriciteitsnet uitgevoerd gaan worden."

Opgewekte stroom zelf gebruiken

"Om er voor te zorgen dat uw zonnepanelen in de tussentijd niet afschakelen, adviseren wij u om zoveel mogelijk van uw zelf opgewekte stroom te gebruiken. Vooral als de zon veel schijnt. Zet overdag uw apparaten aan zoals de wasmachine, droger of vaatwasser en laad uw elektrische auto op. U verbruikt dan direct de stroom die u heeft opgewekt. Zo voorkomt u dat de zonnepanelen afschakelen en vermindert u de druk op het elektriciteitsnet. U kunt ook kiezen voor zogeheten slimme apparaten. Die gaan aan op het moment dat de zonnepanelen veel stroom opwekken."

Wijkbewoners in actie voor Oekraïne

Zoals u iedere dag kunt lezen en zien leven de mensen in Oekraïne in erbarmelijke omstandigheden door de oorlog met Rusland. De kinderen kunnen niet naar school en velen leven zonder ouders. Dat raakt ons hart! Daarom organiseren wij een collecteweek van 20 t/m 25 november. Vanuit 'Kerk in Actie Apeldoorn', wordt deze actie gesteund.

Ik heb mij opgegeven als collecte-organisator voor onze wijk. Ik ga mij daarvoor volledig inzetten. Ik hoop dat veel inwoners van onze wijk enkele uren willen helpen met collecteren.

Geef u op bij:
Henk Leemkuil/leemkuil37@ziggo.nl
06 -12895495 (tussen 19.00 -20.00 uur)

Als u niet kunt meedoen met de collecte, maar de actie wel wilt steunen, kunt u een bijdrage overmaken op: NL 89 ABNA 0457 457 457 t.n.v. Kerk in Actie o.v.v. kinderen Oekraïne

Namens de kinderen in Oekraïne zeg ik u bij voorbaat dank voor uw medewerking!

JE BALANS IN HANDEN

praktijk voor energiebehandeling
holistic pulsing, hand-/voetmassage

nieuwsgierig naar wie ik ben
en wat ik te bieden heb, kijk op

www.jebalansinhanden.nl

Maria Rovers
Ravelijn 206, 7325 NZ Apeldoorn

info@jebalansinhanden.nl

055-84 33 771

Vrijwilligerswerk & Mantelzorgondersteuning

Wij ondersteunen mensen in Apeldoorn en omliggende dorpen die langdurig zorgen voor een familielid of vriend. Daarnaast koppelen we mensen die wat extra hulp of aandacht nodig hebben met Apeldoorners die graag wat voor een ander willen doen. Scan voor meer info de QR-code.

de kap
MANTELZORGERS EN VRIJWILLIGERS

Regentesselaan 2B • 7316 AC Apeldoorn
055 529 55 20 • info@dekap.nl • www.dekap.nl

"ELKE DAG BRENG IK DIE KIDS NAAR SCHOOL. JE ZIET ZE ONTWIKKELEN"

**'tmeest
waardevolle
vervoer
in de regio**

Geen Taxipas?
GRATIS OPLEIDING

Wel een Taxipas?
€ 250,- STARTBONUS

Word ook WdK chauffeur!

- Parttime chauffeur groepsvervoer
- 3 tot 5 dagen per week
- Mail naar: vacature@wdkgroep.nl
- Of bel: 026 - 365 31 53

Vragen?
Stuur een bericht!
06 132 705 39

Willemsen de Koning
vervoert met zorg

**MASSAGE
CORPORA**

Scan de QR-code voor het maken van een afspraak!

Toe aan een welverdiend moment van ontspanning?

Massages

- Sportmassage
- Ontspanningsmassage
- Anti-stress massage
- Stressless massage
- Kruidentempel massage
- Lomi lomi massage
- Ayurveda massage
- Chakra balancing & cleaning
- Reiki & reikimassage
- Klachten behandeling

www.messagecorpore.nl - 0648563006 - messagecorpore@gmail.com
Zonnewende 15, 7325 EL Apeldoorn

PC-Opruimen.nl
Uw persoonlijke computerhulp
aan huis

Bij ons kunt u o.a. terecht voor:

- * Opschonen van PC, Mac of laptop
- * Oplossen van wifi-storingen
- * Virus/spyware/malware verwijderen
- * Randapparatuur aansluiten
- * Nieuwe computer installeren

Kijk voor meer informatie op
www.pc-opruimen.nl
Mail naar: info@pc-opruimen.nl
Bel ons op: 055-2058331

**Is je kind weer
uit zijn shirtje
gegroeid?**

**Struikel je
over de duplo?**

Krijg de kleertjes.nl

Ruil makkelijk kleertjes en speelgoed,
via internet óf bij jou in de buurt

Via KrijgdeKleertjes.nl geef je kinderspullen door aan een andere ouder. Zelf kun je uit het hele aanbod een leuk pakket kiezen dat bij jouw kind past: ruilen! Duizenden ouders doen al mee.

Meer weten?
www.krijgdekleertjes.nl
@krygdekleertjes
/krijgdekleertjes

In beweging met Roos Jensen

Tekst en foto's: Roos Jensen

Ik hoop dat jullie weer gebruik gaan maken van deze nieuwe oefeningen. Een paar keer per dag wat oefeningen herhalen is winst voor je gezondheid en voor je welzijn. Reuma en artrose hoeven geen belemmering te zijn om te bewegen. Gewoon rustig beginnen!

Alle volgende oefeningen kunnen ook deze keer weer op de stoel uitgevoerd worden. Doe deze oefeningen een paar keer per dag. Oefening 1 en 3 kunnen ook op een stoel gedaan worden. Ga dan voor op de stoel zitten, zodat de armen naar achteren wat speling hebben en de benen gemakkelijker opzij kunnen. Vermijd een holle rug bij deze oefeningen, dus navel naar binnen trekken. Bij alle oefeningen wordt een sjaal gebruikt.

Oefening 1

Neem een sjaal en sta rechtop met licht gebogen knieën. Hou de sjaal op armlengte van je vast, ter hoogte van de schouders. Til de armen op tot boven het hoofd. Vervolgens leg je de sjaal in je nek. Herhaal deze volgorde drie keer.

Bij deze oefening blijft het bovenlichaam recht. Als je de sjaal in de nek legt, houd je het hoofd recht, dus niet knikken. De navel houd je ingetrokken om een holle rug te vermijden.

Oefening 2

Ga rechtop zitten op een stoel met je voeten onder de knieën. Houd de sjaal ter hoogte van je navel op kniehoogte (hoger of lager mag ook). De sjaal niet meebewegen.

Til nu één knie op en tik de sjaal aan. Herhaal dit vijf keer. Wissel om met de andere knie en herhaal dit ook vijf keer.

Variatie: tik om en om met je knie aan. Doe dit zes keer. Goed je navel naar binnen trekken bij het optillen van je knie.

Oefening 3

Ga rechtop staan. De sjaal achter je rug vasthouden op ongeveer 25 cm afstand van je rug. Vervolgens doe je een stap opzij met het rechterbeen iets gebogen, het linkerbeen blijft gestrekt. De armen (sjaal) gaan dan ook mee naar rechts. Herhaal dit drie keer. Hierna wisselen we de oefening naar de linkerkant. Herhaal ook dit drie keer.

Foto's: Katja van Reede Tekst: Marijke van der Wekke

Er zijn in Nederland veel zorgboerderijen. StadsAkkers is één van de weinige zorgtuinderijen. We kweken en verzorgen groenten en fruit, kruiden en bloemen. We werken vanaf de begintijd biologisch en zijn inmiddels SKAL-gecertificeerd. We leveren dus een deel van deze groenten aan de voedselbank. Daarnaast hebben we een winkeltje dat drie dagen per week open is en waar we onze producten verkopen aan enthousiaste klanten en bezoekers. Ook verkopen we zelfoogstabonnementen aan omwonenden.

Hoe kom je bij ons?

Pak de auto of de fiets of kom te voet. Op het kruispunt met de Deventerstraat-Laan van Osseveld ga je door over de Laan van Zevenhuizen. Bij de eerstvolgende kruising sla je rechts af (Anklaarseweg) en rijd je in de eerste bocht rechts door naar de Terwoldseweg. Rijd door over de Terwoldseweg tot de afslag naar StadsAkkers, de dichtstbijzijnde biologische zorgtuinderij voor elke inwoner van Osseveld of Het Woudhuis. Graag tot ziens!

Marijke van der Wekke - Secretaris - 06-20010604
marijke@stadsakkers.nl - www.stadsakkers.nl

Voor ons is vertellen een hobby, net zoals iemand een instrument bespeelt, zingt of schildert. We oefenen met elkaar en we nodigen elk jaar een professionele verteller uit om samen te werken aan een mooie vertelling en om ons te laten inspireren.

Begin oktober is bekend geworden dat we genomineerd zijn voor de Erfgoedvrijwilligersprijs 2023. Het Ministerie van OCW kent deze prijs toe aan groepen die zich vrijwillig inzetten voor behoud van erfgoed. Dat is voor ons een ongelooflijke erkenning van het werk dat we al jaren doen. Niet alleen bij de Open Monumenten Dagen, maar ook op andere historische plekken en gelegenheden, waar wij verhalen over de oorlog en de bevrijding vertellen. Vanaf 1 november kan iedereen op ons stemmen! Op 1 december is de prijsuitreiking zie www.erfgoedvrijwilligersprijs.nl/

Ook organiseren wij van tijd tot tijd een verhalenmiddag. We vertellen dan verhalen rondom één onderwerp, of één schrijver. Wilt u meer weten? Kijk op onze website: www.vertelgenootschap.nl
Wij horen graag van u!!

StadsAkkers De zorgtuinderij dichtbij Osseveld-Woudhuis

Dit jaar bestaat StadsAkkers tien jaar. Wij zijn een vrijwilligersorganisatie, opgericht in januari 2013, met als doel het kweken van groenten en fruit voor de voedselbank. Dit doen we nog steeds. Regelmatig komt de Voedselbank bij ons een flinke hoeveelheid groenten ophalen. Daarnaast doen we nog veel meer om ons belangrijkste doel - bijdragen aan de armoedebestrijding - te realiseren.

Wat een mooie plek!!

Veel Apeldoorners uit alle wijken weten ons al te vinden. Anderen reageren nog steeds met verbazing als ze voor het eerst de akkers bezoeken. "Wat een mooie plek! Waarom heb ik hier nooit eerder van gehoord? Vroeger was hier toch een pluktuin? Toen kwam ik er nog wel eens." Dit horen wij regelmatig. Fijn dat ook deze bezoekers ons (her)ontdekt hebben.

Vertelgenootschap Apeldoorn

Misschien heeft u ons wel eens gezien en gehoord. Graag stel ik u voor aan twaalf enthousiaste verhalenvertellers, waarvan er vier in de wijken Osseveld en HetWoudhuis wonen. Misschien kent u ons van de Open Monumenten Dagen, of van een vertelling in een school of groep? Samen vormen wij het Vertelgenootschap.

Stichting de Kap Vrijwilligerswerk raakt mensen Wie raak jij?

Foto: Renée Krijgsman

Het najaar stond bij Stichting de Kap in het teken van de campagne: 'Vrijwilligerswerk raakt mensen. Wie raak jij?' De campagne draait om inspirerende ervaringsverhalen van Apeldoorners die vertellen wat vrijwilligerswerk voor hen betekent, hoe het hen raakt en welke invloed hun vrijwillige inzet heeft op het leven van degene die zij helpen.

Zoals Marieke (39), die naast haar baan als ambulante begeleider bij RIWIS Zorg & Welzijn de 67-jarige Petra helpt met haar administratie. "Ik zie vrijwilligerswerk als zorgen voor mijn medemens. Wat zijn nou twee uurtjes per maand?" Of Arno (52), die naast zijn werk als arbeidspsycholoog één keer in de drie weken met Hans, die aan klassiek autisme lijdt, op pad gaat. "Het kost mij weinig tijd en je kunt echt iets voor een ander betekenen", motiveert hij zijn vrijwillige inzet.

Flexibele inzet

Deze verhalen tonen aan hoe vrijwilligerswerk niet alleen degene raakt die geholpen wordt, maar ook de vrijwilliger zelf. "Met deze campagne laten we zien dat je vrijwilligerswerk prima naast een betaalde baan en andere activiteiten kunt doen", zegt Lineke Maat, directeur van Stichting de Kap. "Of het nu gaat om samen de boodschappen doen, wandelen of het ordenen van iemands administratie: je kunt het al doen vanaf een paar uur per maand. Ook flexibele inzet is mogelijk."

Wil jij ook een stadsgenoot raken en tegelijkertijd nieuwe mensen leren kennen? Meld je dan als vrijwilliger aan bij Stichting de Kap via info@dekap.nl - 055 529 55 20

Lees meer inspirerende vrijwilligersverhalen op www.dekap.nl/wie-raak-jij

Wil jij net als Marieke en Arno ook je verhaal delen? Ga dan naar: www.dekap.nl/deel-jouw-verhaal/

Stichting Fietsmaatjes Apeldoorn en Omstreken één jaar op de rit!

Stichting Fietsmaatjes Apeldoorn en Omstreken vierde in september haar eerste verjaardag met een bijzondere en feestelijke fietsrit. Acht duofietsen vertrokken vanaf het buurthuis Ons Honk van 'Zuid Doet Samen' en maakten een prachtige tocht via Beekbergen naar Parc Spelderholt, waar de rit werd afgesloten met een gezellige lunch.

Sinds de oprichting in september 2022 heeft Stichting Fietsmaatjes Apeldoorn en Omstreken met veel enthousiasme samengewerkt met vrijwilligers om mensen die beperkt zijn in hun mobiliteit de mogelijkheid te bieden om heerlijk te fietsen en te genieten van de natuur. Er zijn nu al ruim 43 koppels die regelmatig een mooie route fietsen. Deze koppels hebben al ongeveer 380 ritten gefietst. Deze mijlpaal van het eerste jaar werd gevierd met een prachtige fietstocht.

Bert-Jan Bonhof, voorzitter: "We zijn ontzettend trots op wat we in dit eerste jaar hebben bereikt. Het is geweldig om te zien hoe onze fietsmaatjes, sponsors en vrijwilligers samenwerken om de gemeenschap te ondersteunen en tegelijkertijd plezier te hebben. We kijken uit naar nog vele jaren waarin we de levens van mensen verbeteren door middel van fietsen en vriendschap."

Voor meer informatie over Stichting Fietsmaatjes Apeldoorn en Omstreken en hun activiteiten kunt u terecht op www.fietsmaatjesapeldoorn.nl of mail naar bestuur@fietsmaatjesapeldoorn.nl

Stichting Fietsmaatjes Apeldoorn en Omstreken is opgericht met als doel mensen met beperkte mobiliteit in staat te stellen te genieten van fietstochten in de prachtige omgeving van Apeldoorn. Dankzij de inzet van vrijwillige fietsmaatjes kunnen mensen weer deelnemen aan activiteiten in de buitenlucht en sociale contacten onderhouden.

Ode aan de parken

Speciale uitgave Groenvoer IVN Apeldoorn

Foto's: Wendy Le Griep

www.ivn.nl/afdeling/apeldoorn/leren-over-de-natuur/ode-aan-de-parken-in-apeldoorn/

Misschien al wel 10 jaar geleden kregen twee natuurgidsen van de IVN-afdeling Apeldoorn een boekje in handen over parken in Amersfoort. Een uitgave van die gemeente zelf, waarin ze trots een aantal parken beschreef. Dat leek hen leuk om ook in Apeldoorn te doen. Al lang bestond de wens van de redactie van het kwartaalblad Groenvoer van de Apeldoornse IVN-afdeling om een keer een speciale uitgave te verzorgen. In de zomer van 2022 verscheen de Parkenspecial: Ode aan de parken. De verwondering over zoveel groen was groot.

De wijken Osseveld en Het Woudhuis zijn omgeven door of liggen vlakbij een aantal parken, waarvan er twee in de lentezomereditie van de Wijkijker een plek krijgen. In deze editie bespreken we de overige drie parken die tegen de grens van onze wijk Osseveld-Woudhuis aanliggen. Wil je meer over deze speciale editie Ode aan de parken lezen, kijk dan [op \[www.ivn-apeldoorn.nl\]\(http://op.wiki.ivn-apeldoorn.nl\)](http://op.wiki.ivn-apeldoorn.nl)

Zonnehoeve - een ode aan de hooilanden

Inderdaad heeft de zon vrij spel in het Zonnepark, dat niets met zonnepanelen op de grond te maken heeft. Zijn open karakter verwijst naar de hooilanden van weleer. Die bloemrijke hooilanden zijn teruggekeerd. Een imker heeft er zijn bijenstal, omdat wilde bloemen er alle kansen krijgen.

Villa Zonnehoeve

Tot begin jaren negentig van de vorige eeuw was het gebied van het Zonnepark in de wijk Zonnehoeve al eeuwenlang hooiland met een paar boerderijen. De witte villa Zonnehoeve, de naamgever van het park, staat er nog. Begin 2000 verschenen de eerste huizen. Daarna volgde de aanleg van het park. Een aantal ruim honderdjarige eikensingels en solitaire beuken konden behouden blijven. Wadi's zijn aangelegd om overtollig regenwater op te vangen. Speelplekken en speeltoestellen zijn ingepast in een glooiend deel van het park.

Park binnen een park

Op 5 juni 2014 werd het Burlingtonpark binnen de grenzen van het Zonnepark geopend. Het park, dat de naam van de Canadese partnerstad van Apeldoorn draagt, wordt onderhouden door bewoners van Groot Schuylenburg. Er zijn onder andere fruitbomen, hagen met bessen en bloemen te vinden. Het park is openbaar toegankelijk. Het Zonnepark is onderdeel van een cluster van parken aan de oostkant van Apeldoorn.

Park GGNet - een park met een onzekere toekomst

Zorginstellingen zoals Groot Schuylenburg en de voormalige St. Josephstichting wisten vroeger al dat een groene omgeving een heilzame werking had op mensen met psychische problemen. Hun bewoners woonden in een prachtig park, dat met de jaren alleen maar mooier werd. De financieel draagkrachtige jurist J.P.G. Moorrees kocht 150 hectare woeste grond in het zuidoostelijk deel van het huidige Zuidbroek. Na de ontginning ontwikkelde een landbouwkundige neef van Moorrees een

modelboerderij op het landgoed dat inmiddels de naam Hohenheim droeg. De witte villa dateert van 1846. In 1925 kochten de broeders Penitenten, na het mislukken van de modelboerderij, dit landgoed. Zij stichtten er de St. Josephstichting, "een onderkomen voor rooms-katholieke krankzinnigen uit de noordelijke provincies", dat in 1927 in gebruik werd genomen. Na de naam St. Josephstichting volgden, onder andere door fusies, de namen De Wellen, Spatie en GGNet.

Moderne psychiatrie

In de Tweede Wereldoorlog waren er slechts 475 bedden beschikbaar voor 1250 patiënten. De grote verandering kwam daarna. Naast de ontwikkeling van medicijnen en therapieën kwam in 1953 de eerste psycholoog in dienst. De behandelingen verbeterden en het terrein werd minder gesloten. Het terrein heeft een cultuurhistorische waarde door de ontginning, de monumentale gebouwen, maar ook door de ontwikkeling van de moderne psychiatrie. Veel psychiatrische patiënten vonden hun dagbesteding in het groen.

Hertenkamp

Het autoluwe park heeft fraaie monumentale eiken-, beuken- en lindenlanen, ideaal voor de vele eekhoorns en vogels. Voor de vleermuizen zijn kasten aan bomen bevestigd. Overheersten er van oudsher eiken, beuken en linden, de laatste jaren zijn er een paar exoten op het terrein gekomen, zoals een tulpenboom en een zakdoekjesboom. Het hertenkamp is altijd een opvallend onderdeel van het park geweest.

Parken veranderen

Begin 2024 zullen de laatste cliënten van GGNet naar Warnsveld verhuizen. Woningen en een AZC komen er voor terug. De ene helft van het deelgebied zal de uitstraling krijgen van een oud landgoed en de andere helft wordt meer een parkbos.

Groot Schuylenburg - waar de geschiedenis nagalmt

Er wonen hier dan wel 600 mensen, die begeleid worden door 1400 medewerkers, maar zelfs bij een feestelijke gelegenheid wanneer het plein vol stroomt en de muziek klinkt, ademt de omgeving een serene rust. Met een bakker, fietsenmaker, kwekerij, papiermakerij, brasserie en kinderboerderij lijkt het wel een dorp of een woonwijk.

Sinds 1952 is Groot Schuylenburg een woonzorgpark. Mensen met een verstandelijke of een meervoudige beperking en gedragsproblemen wonen en werken op het terrein of gaan naar een dagbesteding. De groene omgeving bevordert hun welzijn.

Apeldoornsche Bosch

Het Apeldoornsche Bosch opende in 1909 de deuren om geesteszieken van Joodse afkomst te verzorgen. Zij woonden in paviljoens verspreid in het groen. Rust en ruimte in een landelijke omgeving zouden een heilzame werking hebben. Het onderhoud van het terrein vormde onderdeel van de therapie. In de nacht van 21 op 22 januari 1943 kwam er een gruwelijk einde aan de inrichting. Alle bijna 1400 patiënten en 50 personeelsleden werden in vrachtwagens naar de gereedstaande goederentrein gebracht die naar Auschwitz reed. Velen stierven al tijdens de 12-daagse reis, anderen zijn bij aankomst gedood. [Kijk op \[www.apeldoornschebosch.nl\]\(http://www.apeldoornschebosch.nl\)](http://www.apeldoornschebosch.nl)

Bomen en dieren

Landschapsarchitect Van Nes heeft begin 1900 een bomenrijk park gecreëerd. Nu is het een bos met paviljoens in bouwstijlen uit verschillende periodes. Veel bomen hebben na 100 jaar hun maximale hoogte bereikt zowel langs de lanen als in de bospercelen. Bijzonder is de Fuldauerlaan met oude haagbeuken.

Overall vinden eekhoorns nestgelegenheid en voedsel; steenmarters wonen er ook, zij zijn vooral 's nachts actief. Onderzoek naar vleermuizen laat zien dat er meerdere soorten aanwezig zijn, vandaar ook de nestkasten op verschillende plekken. Dit bos, park, dorp is voor iedereen toegankelijk.

Nieuws van basisschool de Bundel

Op maandag 21 augustus werd de rust op camping De Bundel ruw verstoord! Terwijl de kamperende leerkrachten op het nieuwe schoolplein net aan de koffie zaten, kwamen alle leerlingen weer terug naar school. Bleek dat de zomervakantie voorbij was!!

Kanjertraining

Naast de algemene ouderavond hebben we ook een ouderavond over de Kanjertraining gegeven. Het doel van deze ouderavond was om ouders mee te nemen in de werkwijze en de gedachten van de Kanjertraining (de Kanjertraining is namelijk niet alleen op anti pesten gericht). Daarnaast kwamen de verschillende kleuren petten aan bod en werd er uitgelegd wat deze inhouden. Een belangrijk onderwerp van deze avond was de samenwerking tussen school en ouders en het spreken van dezelfde (kanjer)taal.

Close Reading

Het team staat ook dit jaar niet stil op het gebied van professionalisering. Zo hebben we alweer een vervolg gehad op onze teamscholing 'Close Reading'. Letterlijk betekent Close Reading zoiets als 'dichtbij lezen'. Dat drukt mooi uit wat de leerlingen gaan doen: lezen met de neus dicht op de tekst, speurend naar de betekenis. We noemen het daarom ook wel eens: lezen als een detective. En dat benadrukt dan weer mooi dat de leesles niet saai, maar juist spannend kan zijn. Leerlingen nemen een actieve leeshouding aan en gaan een gesprek aan met de tekst: Wat wil jij mij vertellen? Snap ik alles wat je zegt? Klopt het wat je me vertelt? Kan ik het rijmen met wat ik al weet? Het geeft ons ontzettend veel energie om te zien dat deze manier van werken zorgt voor betrokkenheid, leesmotivatie, kennisontwikkeling en plezier.

Van traditionele schooltijden naar continuurooster

Wist u al dat wij zijn overgegaan naar een continuurooster? Onze schooltijden zijn nu: maandag t/m donderdag 8.30 – 14.30 uur, op woensdag 8.30 – 12.00 uur en vrijdag 8.30 – 12.00 uur (groep 1 t/m 4) en 8.30 – 14.30 uur (groep 5 t/m 8)

Opvang en onderwijs

De Bundel is een groeiende, maar overzichtelijke school. Binnen ons IKC (Integraal Kind Centrum) kent iedereen elkaar. We besteden veel aandacht aan rekenen, taal en lezen. Daarnaast hebben we speciale lessen, bijvoorbeeld op het gebied van wetenschap en techniek en geven wij Engelse les vanaf groep 1.

Bent u zich aan het oriënteren op een basisschool voor uw kind en bent op zoek naar een fijne, kleinschalige school, plan dan een rondleiding bij ons, u bent van harte welkom!

Directeur Iris Hollander
055 – 366 16 44 / bundel@leerplein055.nl
www.obsdebundel.nl
www.facebook.com/obsdebundel
instagram@obsdebundel

Circus Apeldoorn is verhuisd naar Osseveld-Woudhuis!

Circus Apeldoorn is verhuisd! Jarenlang hebben we met veel plezier circuslessen gegeven bij Gigant, maar we zijn uit ons circusasje gegroeid. Sinds de zomervakantie zitten we in gymzaal De Keerkring. Opeens hebben we weer zeeën van ruimte!

We geven circusles aan kinderen van 4 tot 18 jaar. We vinden het prachtig om de kinderen te zien groeien en bloeien met jongleren, eenwieleren, acrobatiek, klimdoek, ballopen, koorddans, en nog veel meer. Heerlijk veelzijdig spelen!

Het is een sport zonder competitie: iedereen kan zich, zonder prestatiedruk, op zijn/haar eigen tempo ontwikkelen. We hebben ook een volwassenengroep. Net als de kinderen blijven die ook spelenderwijs groeien. De eeuwige jeugd!

Wie weet zie je de komende tijd af en toe een groep eenwieleren door de wijk fietsen. En eind november komen jullie ons tegen bij het logeershuis van de Sint in het Woldhuis. Als je nieuwsgierig bent naar wat we bij het jeugdcircus allemaal doen, dan kan je op <https://www.circusapeldoorn.nl/> informatie vinden.

Of kom een keer langs, dan kun je het met je eigen ogen zien! Of zelfs een keer meedoen! Laat maar weten via info@circusapeldoorn.nl als je een keertje komt kijken.

Wijkkijker kunstpagina Van bewoners voor bewoners

Wil je ook in de Wijkkijker met jouw tekening, aquarel of schilderij? Mail deze naar de redactie: wendy@legriep.nl

Dhr J. Bernhard

Maria Rovers

Paradijsvogel van Natasja

Gerard Fritz

Irene Ambagtsheer

Koen Flos

Debora Bernhard

AZC naast de wijk

Even voorstellen: Roy van Wijngeeren, locatiemanager

Tekst: Hans Verbeek
Foto's: Pieter Verdoorn

Op een stralende dag, net na de zomervakantie, maakt redacteur Hans Verbeek kennis met de nieuwe locatiemanager van het AZC (asielzoekerscentrum) aan de Deventerstraat, Roy van Wijngeeren. Roy is sinds 1 april de opvolger van Gerardo Boon, die als ervaren manager ingezet wordt op een nieuwe COA-locatie in de buurt van Nijmegen.

Dit is Roy's eerste baan bij het COA en hij zegt meteen al dat hij nooit verwacht had dat deze functie zo veelomvattend is: "Geen dag loopt zoals je verwacht". Die dynamiek in het werk blijkt ook tijdens het interview. Roy wordt een paar keer onderbroken door vragen van collega's en, terwijl we naar wat fotolocaties lopen, ook door AZC-bewoners. Het maakt ook zichtbaar dat Roy benaderbaar is en zoals hij zelf ook zegt: "een mensenmens."

Techniek en de mens er achter

Roy is 47 jaar geleden geboren in Deventer en woont daar nog steeds, inmiddels met vrouw en hun kinderen. Na een uitgebreid leertraject (mavo, MTS bouwkunde en HTS) werd hij, logisch, benaderd voor bouwkundige projecten, die hij weigerde. Hij werd benaderd voor werken in de technische arbeidsbemiddeling. Dat bleek een goed besluit, want zo kon hij zijn kennis en zijn behoefte om echt met mensen bezig te zijn invulling geven.

Toen hij genoeg kreeg van de commerciële kant van dit werk stapte Roy over naar Rijkswaterstaat planmatig beheer en onderhoud. In 2017 ging hij als regiomanager terug naar het bureau voor arbeidsbemiddeling waar hij in 2022 aan een nieuwe uitdaging toe was. Dat werd het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA), waar hij dus op 1 april het stokje overnam.

Passie in het werk en regels

Op de vraag wat hem het meest opviel toen hij de COA-wereld instapte, was het antwoord er meteen: "Passie.

Mensen die hier werken, hebben stuk voor stuk passie om met mensen in nood om te gaan." Dat werken met asielzoekers is niet altijd eenvoudig: als mensen in het AZC komen hebben ze erg weinig kennis van de cultuur in Nederland en ze leven samen op een locatie met anderen die ook uit een andere cultuur komen.

"Toch moeten de mensen weten wat de regels hier in Nederland zijn. Zo kom je op tijd op een afspraak, ook als je dat niet gewend bent in het land waar je vandaan komt." Het kan ook zijn, dat je vijf keer gezellig met iemand koffie drinkt, maar dat het anders wordt nadat je die meneer of mevrouw hebt uitgelegd dat wat hij of zij wil niet (meteen) kan. Ook binnen het AZC zijn er regels: iedere asielzoeker moet zich wekelijks melden en er is controle op wie er het terrein op en af gaan."

Op het terrein

Ondertussen lopen we het terrein over en zien we dat er hier en daar gewerkt wordt, maar niet meer aan de locaties waar de asielzoekers zijn ondergebracht. Op dit moment verblijven circa 300 asielzoekers op het terrein. Al komt het regelmatig voor dat asielzoekers naar elders worden overgeplaatst: "Sommigen zijn hier twee weken en anderen misschien wel jaren." Rond de jaarwisseling verschijnt er een evaluatierapport over het eerste jaar AZC op deze locatie. Hierin worden ook gegevens uit enquêtes onder omwonenden meegenomen.

Zoals overall zijn er af en toe wat incidenten tussen bewoners, die Roy en zijn collega's bij voorkeur zelf oplossen. Hij benadrukt voortdurend in overleg te willen blijven met omwonenden, ook als er zaken niet goed gaan.

"Passie voor werken met asielzoekers."

"Ik vraag ook nadrukkelijk om klachten rechtstreeks bij ons te melden, zodat we daar snel actie op kunnen ondernemen." Roy is net zoals zijn voorganger erg te spreken over de mooie omgeving van het AZC. Dat wordt door de AZC-bewoners ook erg gewaardeerd. Kinderen kunnen er schommelen en er is genoeg ruimte om even aan de gebouwen te ontsnappen met een wandeling door de parkachtige omgeving.

Activiteiten

Naast de verplichte programma's die asielzoekers (afhankelijk van hun status) doorlopen is er ook in de gebouwen ruimte voor ontspanning en ontmoeting. **Voor kinderen worden er na schooltijd activiteiten aangeboden en er is regelmatig een avond waarop omwonenden en asielzoekers elkaar kunnen ontmoeten. Kom dan ook eens langs!** Veel van het aanbod voor asielzoekers wordt door vrijwilligers begeleid, maar ook de asielzoekers zelf zijn daarin actief. Zo is er een terrein waar GGNet tot voor kort een groententuin had. Er wordt aan gewerkt om die activiteit door en onder leiding van de asielzoekers over te nemen.

Buddy to Buddy

Contact maken met je nieuwe burens

Op dinsdag 9 mei ontmoetten Shamil Bataev en Wilma van Egteren elkaar voor het eerst in Omnisport op het matchingsfeest voor Apeldoornse Buddy's en de nieuwkomer Buddy's.

Waarom Buddy to Buddy Apeldoorn

De Apeldoornse Wilma werkte al jaren in de zorg en kreeg wat meer vrije tijd. Haar nieuwsgierigheid naar wat er buiten de zorg allemaal te doen was en het AZC bij haar om de hoek waken haar interesse. Shamil woonde inmiddels al ruim een jaar in Apeldoorn in het AZC. Elke dag gaat hij er op uit om mensen te ontmoeten en om zich de Nederlandse taal eigen te maken. De contacten die hij met anderen heeft zijn vluchtig. Gedreven door nieuwsgierigheid en op zoek naar meer contact meldden zij zich allebei aan bij Buddy to Buddy Apeldoorn.

Echte buddy's

Als buitenstaander kijkend naar Shamil en Wilma lijkt het alsof ze al jaren vrienden zijn. Zodra ze elkaar zien beginnen ze onophoudelijk met elkaar te kletsen. Ze hebben interesse in elkaar, publiekelijke onderonsjes en lachen samen. Van de onderlinge verschillen qua leeftijd en cultuur is zo op het oog niks te zien. "Ik heb bewondering voor Shamil. Hij is gemotiveerd, stoer en heeft veel energie. En hij doet zo ontzettend veel om in te burgeren", zegt Wilma over Shamil. Shamil is op zijn beurt blij met Wilma, omdat hij nu veel meer contact heeft met de lokale mensen en dankzij haar meer geleerd heeft over de Nederlandse cultuur.

"Wilma geeft mij rust. Ik kan met haar praten over mijn gevoel en emoties. Dat deed ik nooit", vertelt Shamil. "Het is heel moeilijk om je toekomst te bouwen zonder status. Je mag heel weinig: geen eigen woning, geen taal cursus doen, je mag maar zes maanden per jaar werken en er we leven in veel onzekerheid", legt Shamil uit.

Samen herinneringen maken

Shamil en Wilma trekken er regelmatig op uit, op zoek naar activiteiten die zij beiden leuk vinden om te doen. Ze genieten allebei van een goed gesprek met elkaar op een bankje in het park, maar ook van wandelen met bewoners van Casa Bonita. Het geeft hen voldoening om iets voor een ander te kunnen betekenen.

Word ook Buddy!

Wil je meer weten over hoe het is om Buddy te zijn? Kijk dan op te zijn?

www.buddytobuddy.nl/apeldoorn
apeldoorn@buddytobuddy.nl

Buurtbewoners bedankt voor de steun de afgelopen tijd!

Wonen, welzijn en (thuis)zorg

Fortlaan 47
7325 ZE Apeldoorn

T (055) 368 36 83

info@talma-borgh.nl
www.talma-borgh.nl

De Talma-Borgh Avond3Daagse

Tekst: Maria Rovers
Foto's: Wendy Le Griep

Op 28, 29 en 30 juni vond voor de tweede keer de Avond3Daagse van Talma-Borgh plaats. Ik houd wel van een sportieve uitdaging en dus besloot ik me op te geven. Er was keuze uit twee afstanden, een korte route van ongeveer een half uur en een lange route van ongeveer een uur. Er was ook een bezemwagen. Zowel aan het begin als aan het eind moesten de deelnemers zich keurig aan- en afmelden, zodat goed duidelijk was wie er meededen.

De tweede avond

De tweede avond voerde de route over de Lage Landenlaan richting de Boei, waar we een knip in onze startkaart kregen en we verwend werden met drinken en wat lekkers. We vervolgden onze route via o.a. Het Schip, de Lupineweg en de Woudhuizerallee. Mijn gemiddelde loopsnelheid ligt ongeveer op 2 km per uur. Daarom liep ik samen met enkele anderen aan het eind van de rij deelnemers. Dat had als voordeel dat de bezemwagen altijd dicht in de buurt was. Bij terugkomst was er voor de liefhebbers een ijsje en een kop koffie of thee in het restaurant.

De derde avond

Iedereen stond al weer bijtijds in de startblokken (al dan niet begeleid door familie, vriend(in) of vrijwilliger) voor de slotavond. De stemming zat er goed in en de alom bekende meerdaagseliederen waren hier en daar hoorbaar. De lange route voerde deze keer langs de Fortlaan. Via de tunnel ging het naar de Zonnewende, over het spoor en langs het water richting De Boei. Op naar onze vaste pauzeplek ter hoogte van nummer 15. Ook nu stonden onze controleurs weer klaar voor een knip en werden we weer verwend met wat te drinken en o.a. fruit.

De intocht

Op het Talma Gladiolaplein werden we ontvangen met heuse intochtmuziek. En ook nu was het helemaal niet erg om de laatsten te zijn. Er waren namelijk veel mensen om ons – als laatste clubje binnenkomers – toe te spelen en toe te juichen. En ook nu was er een gezellige nazit met ijs, drankjes en muziek.

Had ik na de tweede avond nog wat last van stijve benen, na de derde avond was daar geen sprake meer van. Rest mij nog om het welzijnsteam en de vele vrijwilligers van Talma-Borgh en in de wijk te bedanken voor hun inzet. Wat mij betreft ben ik er volgend jaar weer bij en gaan we van tevoren in de wijk flink reclame maken, zodat er nog meer mensen zijn om ons toe te juichen!

Zaterdag 23 september vierden wij Burendag!!

Wij zijn de bewoners van de Ravelijnstaete en de Woudstaete, burens van Talma-Borgh. Dit jaar vierden wij burendag met 60 bewoners in het Atrium van de Woudstaete.

Het was gezellig om elkaar te ontmoeten met koffie, thee en wat lekkers en later een drankje met hartig hapje. We speelden oud-Hollandse spelen en er was gezellige achtergrondmuziek. De middag werd besloten met soep, een koud buffet en een fruitsalade, verzorgd door het keukenpersoneel van Talma-Borgh.

We hebben van deze middag genoten!

Meer informatie vind je op:
<https://www.burendag.nl/>

“Ik help met alle liefde en professionaliteit

SUAZE REGISTER • UITVAARTVERZORGER •
UITVAARTVERZORGING
EEN MOOI AFSCHIED MET LIEFDE GEREGLD

Anita Zengerink - RU

Anita Zengerink

055 - 843 95 85 | info@suaze.nl | www.suaze.nl | Het Kasteel 113, 7325 PB Apeldoorn

ter Linden Meijer Tuenter
advocaten | familierecht • erfrecht • mediators

TER LINDEN MEIJER TUENTER ADVOCATEN EN MEDIATION.

Wij ondersteunen u op de gebieden:

Personen- en familierecht: echtscheiding, omgang, alimentatie
 Erfrecht: (onenigheid) afwikkeling erfenis, uitleg testament, bewindvoering
 Migratierecht: visum, mvv, internationale echtscheiding

TOEGANKELIJK EN PROFESSIONEEL

Belt u gerust voor het maken van een afspraak voor een vrijblijvend eerste gesprek.

Linie 596, 7325 DZ Apeldoorn. Tel. 055-7600660. www.lmt-advocaten.nl

Gezinsondersteuner in de wijk

Hulp voor gezinnen met een zorgintensief kind via Stichting de Kap

Een beetje hulp van een buurtgenoot kan het verschil al maken in het leven van ouders met een zorgintensief kind. Door als 'vrijwilliger gezinsondersteuning' iets leuk te doen met het kind, krijgen de ouders de ruimte om zelf iets te ondernemen of om even tijd voor zichzelf te nemen.

Gezinnen waarin een kind extra zorg en aandacht nodig heeft staan vaak voor enorme uitdagingen. Ouders besteden veel tijd en energie aan de liefdevolle zorg voor hun kind, waardoor er vaak te weinig ruimte overblijft voor andere aspecten van het leven. Dit kan leiden tot overbelasting, stress en vermoeidheid.

Activiteiten

Als gezinsondersteuner kun je bijvoorbeeld een moeder ontlasten door met haar kinderen, die speciale aandacht nodig hebben, naar de speeltuin te gaan of een spelletje te spelen. Of je past op een meisje met het syndroom van Down, zodat haar ouders even wat anders kunnen doen. Of je geeft een vader wat lucht door één middag per week activiteiten te doen met zijn zoonje met autisme.

Ben jij iemand die goed overweg kan met kinderen die extra zorg en aandacht nodig hebben? Wil jij een positieve invloed hebben op het leven van zorgintensieve gezinnen in onze wijk? En heb je een paar uurtjes per week tijd? Dan is de functie van gezinsondersteuner bij Stichting de Kap misschien wel iets voor jou. Voor deze vrijwilligersfunctie hoef je geen professional te zijn. Wel moet je affiniteit hebben met kinderen die zorg nodig hebben en hun ouders. Uiteraard wordt er altijd in goed overleg gekeken welke hulpvraag het beste bij jou past, zodat jij je talenten optimaal kunt inzetten om anderen te helpen.

Spreekt deze vrijwilligersfunctie je aan of wil je graag meer informatie? Bel of mail dan naar Laura Vrijzen van Stichting de Kap
 06-34552950
l.vrijzen@dekap.nl

Insecten welkom op Talma-Borgh

Begin september gaf een ecooloog een lezing over "Van grijs naar groen" voor de bewoners en gebruikers van Talma-Borgh. De lezing is bedoeld als inspiratie voor het vergroenen van onze tuinen en balkons.

De ecooloog vertelde hoe zij als motor van een groep vrijwilligers en ouderen begon met de herrichting van de omgeving van verzorgingstehuis 'De Graanhof'. In de afgelopen tien jaar is daar een groene omgeving ontstaan; een levendig geheel. Het project trok ook de aandacht van Talma-Borgh. In samenwerking met Stimenz en de activiteitengroep van Talma-Borgh worden ook bij ons de bloemen en de bijtjes binnengehaald. Bij de houtbewerking is men al begonnen met het bouwen van een insectenhotel. Stilletjes aan wordt aan vergroening van een dak gedacht.

Hartelijke groet, Pieter Brussee
 Bewoner van 'De Woudstaete'

In actie voor een schone wijk!

Op basisschool De Regenboog-Osseveld zijn de leerlingen met een mooi initiatief gekomen om samen een steentje bij te dragen aan het schoon houden van onze wijk Osseveld. Via de leerlingenvoetraad hebben de leerlingen aangegeven dat ze graag in de wijk zwerfafval willen opruimen. Onderweg naar school, maar ook buiten schooltijd, zien ze dat er op allerlei plekken zwerfafval ligt. Vies en niet fijn! Aan dit initiatief werkt de school uiteraard graag mee. Daarom is er een pilot gestart om te zien of dit opruimen structureel gedaan kan worden.

Het eerste afvalprikteam stond op vrijdag 22 september klaar om de wijk in te trekken. De zakken zaten n afloop goed vol. De komende tijd kunt u iedere maand een groepje leerlingen van basisschool De Regenboog-Osseveld (met begeleiding) aantreffen in de wijk. **En... helpt u ook mee? Samen maken we er een schone en fijne wijk van!**

Authentiek vakmanschap

Passie voor uw vloer

Oog voor detail

06-26264323

info@perfectionparket.nl

www.perfectionparket.nl

PERFECTION
 PARKET

Zero Waste Apeldoorn timmerert aan de weg

Per 1 juli 2023 veranderden de regels voor plastic wegwerpbekers en maaltijdverpakkingen. Winkeliers mogen ze niet meer gratis mee geven bij afhaal- en bezorgbestellingen. Ook moeten ze een herbruikbare optie aanbieden. Gebruiken ze plastic wegwerpbakjes of -bekers? Dan moet de klant daar apart voor betalen.

Er zijn echter opties om die kosten te voorkomen:

- Gebruik herbruikbare verpakkingen
- Gebruik eigen verpakking van klant
- Gebruik plasticvrije wegwerpverpakkingen

In 2026 moet het gebruik van wegwerpverpakkingen die plastic bevatten met 40% zijn verminderd. De nieuwe maatregelen zijn dan ook onderdeel van een groter geheel. Ze komen voort uit de Europese richtlijn Single Use Plastics (SUP) dat als doel heeft de invloed van wegwerpplastic op het milieu te verminderen en meer plastic te recylen.

Meer weten over Zero Waste Apeldoorn:
zerowasteapeldoorn.com

Tips van wijkbewoners

Harry heeft goede huishoudtips: "Wassen met blaadjes van de klimop (hedera) en gebruik schoonmaakazijn als wasverzachter."

Marieke tipt het opruimen van je eigen kledingkast: "Kijk welke kleding je al lange tijd niet meer draagt. Maak er iemand anders blij mee. Of doe mee aan kledingruil, met een kledingtas, via Foenix of tweedehandswinkel/online-platform."

Landelijke PeukMeuk opruimactie

In het kader van de landelijke PeukMeuk actiedag hebben vrijwilligers uit alle wijken meegeholpen bij het peukenvrij maken van een stukje Apeldoorn. Dit jaar was al weer de 5e editie!

Elk jaar belandt 10 miljoen kilo aan peuken op straat (bron: Milieu Centraal). Daarvan wordt 80% opgeruimd. Twee miljoen kilo (niet stuks, maar kilo!) peuken blijft dus rondslingeren, ook in onze wijk!

Veel mensen denken dat sigarettenfilters biologisch afbreekbaar zijn. Niets is minder waar: peukenfilters bevatten celluloseacetaat (plastic), arseen (rattengif!), lood en pesticiden. Zodra een filter uit elkaar valt (bijvoorbeeld doordat het in contact komt met water) sijpelen die chemicaliën via het water de grond in. Het kan tussen de twee en twaalf jaar duren voordat zo'n peuk helemaal is 'vergaan'... tot microplastics.

Stichting Zero Waste Apeldoorn organiseerde afgelopen juni de 5e grote jaarlijkse sigarettenpeuken schoonmaak in Apeldoorn. Daarvoor werkte zij nauw samen met Heel Apeldoorn Rein en het Plastic Peuken Collectief.

Meer dan 30 vrijwilligers namen deel aan de actie. Na floop van de grote peukenopruimactie verzamelden de vrijwilligers zich bij het Raadhuisplein om het aantal opgeraapte peuken grof te tellen en om te laten zien hoe vervuילend dit is voor de stad. Enig idee hoeveel peuken zij verzamelden? Het getal 24.000 kwam voorbij...

Wil je meer weten? Of wil je ook helpen met zwerfafval opruimen in jouw buurt? Neem dan zeker contact met ons op: zerowasteapeldoorn@gmail.com

Zero Waste Week 2023

Van 10 t/m 16 september vond voor de derde keer de Zero Waste Week Apeldoorn plaats: een week vol activiteiten voor jong en oud in de hele gemeente, op het gebied van duurzaam, verspillingvrij en afvalvrij leven.

Tijdens de derde editie van de Zero Waste Week ontdekte je verspreid over verschillende themadagen in de hele gemeente hoe gemakkelijk, goedkoop en leuk het is om te delen, ruilen, repareren, lokaal (tweedehands) te kopen en bijvoorbeeld je

eigen verpakking mee te nemen als je boodschappen doet.

Met kleine en betaalbare veranderingen in je dagelijkse keuzes, maak je al gauw een groot verschil en zet je heel makkelijk de eerste stappen richting een duurzame(re) leefstijl, met minder afval en minder verspilling.

Laat je ook inspireren om samen Apeldoorn en de wereld een stukje mooier te maken. Elke stap is er één!

www.zerowasteapeldoorn.com

Deelnemers vertellen

Wat heb je zoal geleerd tijdens deze Zero Waste Week of welke inspiratie heb je opgedaan? Harry is heel duidelijk: "Niet alle uitgebloeide planten wegsnoeien in de tuin, want in uitgebloeide bloemen en stengels kunnen insecten leven, groeien en/of overwinteren. In de quiz op de Zappersavond zaten veel wetenswaardigheden."

Ook Marieke Zonnenberg kijkt positief terug op deze week: "Foenix doet meer met tweedehands kleding dan ik had verwacht en biedt daarmee veel arbeidsplaatsen. Het leuke van kledingruil is dat je eerder voor items kiest die je zelf niet zo snel koopt, maar die wel hartstikke leuk zijn. Hoe leuk is het ook om anderen blij te zien met jouw kleding!?"

Een kledingruil hoeft niet groots georganiseerd te zijn. Ook met een kleine groep heb je al snel voor ieder wat wils. Uiteindelijk zijn tijdens de kledingruil bij Foenix een aantal van onze kledingstukken in mijn eigen familie

terecht gekomen. Een kledingruil gaan we vanaf nu dus ook zelf in de familie doen."

Yvonne Voorhorst is ook duidelijk geïnspireerd geraakt: "Ik heb veel inspiratie kunnen opdoen. Juist omdat er diverse stands aanwezig waren, bijvoorbeeld van de gemeente en haar zaai beleid. Maar ook van alles op het gebied van tuin en voedsel, handgemaakte items, innovatie en alle ruilconcepten van boeken en (kinder) kleding tot puzzels. Bijzonder hoe snel je een 'klik' voelt en wat een positieve energie er voelbaar was in de hal."

Michiel Bruins kwam ook even kijken op de inspiratiedag: "Mijn vrouw en jongste dochter waren mee. Ze kochten tweedehands kleding en maakten een lekker geurtje van organische stoffen. Je ziet dat verminderen van het gebruik van grondstoffen gewoon leuk kan zijn!"

Heeft deze week je aangezet tot het zetten van een kleine stap richting duurzamere keuzes? Zo ja, welke? Voor Harry geldt dit zeer zeker: "Ik ga zelf oesterzwammen kweken op koffiedik en ik schakel over op petflessen met een grotere inhoud. Voorlopig ook maar niet gaan cruisen en wel weer wat vaker shoppen bij de Foenix." Marieke geeft aan om voor 'nieuwe' kleding eerst bij het tweedehands aanbod te gaan neuzen.

Yvonne is al begonnen met een gratis kinderkledingruilplaats bij haar aan huis en zegt: "Ik ben nu nog gemotiveerder om KrijgdeKleertjes (hoogwaardige kinderkle-

Gouden tip

Yvonne Voorhorst: "Soms is het 'veel werk' (of voor je gevoel veel gedoe) om een duurzame keuze te maken. Maar verbazingwekkend hoe eenvoudig het is om zelf wasmiddel (en bijv. handzeep) te maken van Marseillezeep: heet water erbij (en eventueel een geurolie), roeren en klaar. Snel en ook nog eens goedkoop. Deze tip past wél prima in een gezin waarin we ook beiden werken, jonge kinderen hebben en daarnaast veel andere virtuele ballen hooghouden."

ding-ruilhub) in Het Woudhuis te starten. En ook het willen blijven ontdekken van nieuwe duurzame dingen die wellicht buiten je 'eigen straatje' liggen.

Michiel valt haar bij: "Ja, je kreeg allemaal praktische tips die je thuis of op je werk in de praktijk kan brengen. Zo hangt er sinds deze week een zandloper in de douche zodat we niet meer dan 3 minuten per keer douchen."

Even voorstellen... Michel Buitenhuis

Over afval en hergebruik

Tekst: Hans Verbeek

Foto's: Pieter Verdoorn en Wendy Le Griep

Werken voor een beter milieu

Ook 30 jaar geleden was duidelijk dat er dingen moesten veranderen om de afvalberg te verkleinen. Michel koos dan ook bewust voor een opleiding in de milieutechniek. En zijn werk bij de VAR/Attero maakt het helemaal waar. Er is nog een tweede drive: "Ik werk graag met en voor mensen en kan niet goed tegen onrecht. Toen er bij de VAR grote organisatorische veranderingen op stapel stonden, stapte ik in de medezeggenschap: voor het belang van werknemers en voor de organisatie. Eerst alleen binnen de eigen organisatie, maar inmiddels ben ik ook mede-onderhandelaar over arbeidsvoorwaarden binnen de gehele sector namens de FNV."

Activiteiten voor Osseveld-Woudhuis

Michel: "Naast het werk kwamen Manon en ik in aanraking met Denktank Breed, een initiatief van onder meer Stimenz (toen nog Wisselwerk), waar allerlei activiteiten werden en worden georganiseerd voor verbinding in de wijken Het Woudhuis en Osseveld. Daar deed ik mee aan het organiseren van activiteiten en was ik initiatiefnemer om ons aan te sluiten bij de actie "Heel Apeldoorn Rein" van de gemeente Apeldoorn.

Door samen met wijkbewoners en kinderen zwerfafval op te ruimen wordt men bewust dat het niet handig is om afval achter te laten; hoe slecht dat is voor de leefomgeving. Het is heel leuk om te zien dat vooral kinderen ook heel snel handelen: op weg naar huis moet ieder papiertje dat op grond ligt opgepakt worden en in de prullenbak."

Waarschijnlijk is iedere wijkbewoner hem wel eens tegengekomen bij één van zijn activiteiten. Bij de maandelijkse zwerfafval opruimactie of bij één van de vele activiteiten van Denktank Breed. Reden om in gesprek te gaan met Michel Buitenhuis. Hans Verbeek praat met hem.

Michel werd 50 jaar geleden geboren in een ziekenhuis in Den Bosch en trok na een dag toch maar bij zijn ouders in, in Vught. Via Nunspeet kwamen ze – zijn vader was militair tijdens de koude oorlog – in een legerplaats in Duitsland terecht. Toen Michel naar de middelbare school moest, besloten zijn ouders weer naar Nederland te gaan. Het werd Apeldoorn. De school? De KSG. Michel verliet Apeldoorn weer voor een paar jaar toen hij ging studeren in Enschede: milieutechnologie en procestechniek.

Michel werkte via tijdelijke baantjes bij BASF en de belastingdienst: "Het was toen niet makkelijk om in de milieusector werk te vinden". Michel kwam in 1997 terecht bij de Veluwe Afval Recycling (VAR), sinds 2013 onderdeel van Attero, waar hij nog steeds werkt.

Michel werkte bij Attero, maar in de loop van de jaren steeds in andere functies: "Ik was en ben steeds bezig met verbetering van werkprocessen en de ontwikkeling van machines en installaties die nog niet bestonden." Het doel: het maximaal terugwinnen van grondstoffen uit het afval en als het kan energie opwekken. Op dit moment werkt Michel als Senior Environmental Engineer en houdt hij zich vooral bezig met de optimale verwerking van GFT-afval.

Michel is getrouwd met Manon (Ja, van minibieb "By the Park" en vaste vrijwilligster bij vrijwilligersorganisatie Denktank Breed). Ze hebben twee dochters. Michel en Manon wonen inmiddels al 25 jaar in Osseveld-Woudhuis.

Door zijn activiteiten voor Heel Apeldoorn Rein kwam Michel ook in de rol van wijkcoördinator bij Zero Waste Apeldoorn voor de maandelijkse zwerfafvalopruimacties. Iedere derde zaterdag van de maand wordt vanuit een centraal punt in één van de drie wijken door een groep vrijwilligers zwerfafval ingezameld.

Schoon en natuurlijk

"Niet alleen een schone, maar ook een natuurlijke leefomgeving is belangrijk. Daarom heb ik mij samen met de wijkraad en het IVN ingezet om een Tiny Forest gerealiseerd te krijgen in onze wijk. Een Tiny Forest is een dichtbegroeid, inheems bos ter grootte van een tennisbaan. Dit bos is niet alleen een prettige plek voor vlinders, vogels, bijen en kleine zoogdieren, maar ook voor mensen. Kinderen leren in het buitenlokaal over de Nederlandse natuur en buurtbewoners ontmoeten elkaar op een prettige en gezonde plek."

Niet stil zitten

Michel is niet iemand die graag afwacht. Sterker: "Ik kan niet stil zitten. Maar het is ook duidelijk nodig. We worden ons steeds bewuster van het feit dat niet alles kan en dat ons doen en laten een grote invloed heeft op het klimaat."

"De reclames en influencers vertellen ons dat we de grootste, beste en nieuwste spullen moeten hebben, maar hebben we dat ook echt nodig? En kunnen spullen die we zelf niet meer gebruiken niet nog een keer worden gebruikt door een ander?" Voor hem reden om zich aan te sluiten bij de Stichting Zero Waste Apeldoorn.

Nieuw of tweedehands

Michel realiseert zich ook dat eindeloos hergebruik niet kan, maar het kan wel veel beter. Dat is zijn belangrijkste boodschap. Steeds meer mensen zien in dat de hoeveelheid afval die wij produceren écht niet meer kan.

Niet alleen is het schadelijk voor het milieu, maar ook voor de mens. Schadelijke emissies en giftige verbrandingsgassen doen weinig goed voor je gezondheid. En plastic verpakkingen die zelfs na honderden jaren niet worden afgebroken, zorgen voor enorme schade aan onze planeet. We moeten daarom de hoeveelheid afval zo dicht mogelijk bij nul brengen (= Zero Waste).

Zero Waste is te vergelijken met het natuurlijke ecosysteem dat ongelooflijk efficiënt is in het reduceren van bijna organische stoffen tot herbruikbare componenten. Kortom: hoe kan je je afval zo veel mogelijk verminderen en hoe zorg je er voor dat het afval dat je maakt, hergebruikt kan worden?

Met de Stichting Zero Waste Apeldoorn zetten we afvalvermindering in de spotlights, maken we zero waste oplossingen bekend en geliefd en bewegen we overheden, organisaties en bedrijven vooruit.

Michel is er van overtuigd dat het helpt als je mensen informeert en stimuleert om na te denken over afval en verspilling. Het resultaat komt dan vanzelf: met kleine stapjes. Daar draagt hij graag aan bij.

Mocht u hem tegenkomen bij één van zijn activiteiten in de wijk: stel hem de vragen die u over afval of Zero Waste heeft. Het is vast duidelijk geworden dat hij die graag beantwoordt.

Samen
bouwen
aan iets
bijzonders

Boerderij
Woldhuis

Draisma
Bouw

NIKS INFLATIE, WIJ VERLAGEN DE PRIJZEN!

VOORTAAN VASTE LAGE PRIJZEN VOOR A-MERKEN

Niet meer zoeken naar de aanbiedingen, bij ons ALTIJD in de aanbieding

Bijvoorbeeld:

	van	voor
BACARDI alle soorten 1,0 liter	24,99	19,99
SMIRNOFF 1,0 liter	20,49	16,99
ESBJAERG WODKA 1,0 liter	18,99	16,99
JACK DANIEL'S alle smaken	27,99	24,99
LICOR 43	20,49	18,99
BAILEY'S	18,49	15,99
GLEN TALLOCH WHISKY 1,0 LITER	20,49	17,99
JOHNNY WALKER RED LABEL	20,99	16,99

en nog veel meer A-merken, kom eens binnen kijken!

ALLE WIJNEN ALTIJD 6 HALEN 5 BETALEN
oftewel 16,7% korting op een doos wijn

ALTIJD 12 SPECIAALBIEREN MET 25% KORTING
zie de folder of mitra.nl voor de selectie van deze week

* alleen geldig bij Mitra Apeldoorn. Indien Mitra folder aanbiedingen
nog goedkoper zijn dan geldt de goedkoopste prijs!
bovenstaande prijzen geldig t/m 31-12-2023

Af Wijkend We ouderen

De oudere redacteurs van de Wijkkijker lopen doorgaans wat gebogen door de straten van onze wijken. Dat heeft als voordeel dat zij af en toe een interessante stoeptegel zien liggen, met een tekst die aan het denken zet. Zoals aan de Lage Landenlaan.

In gedachten lees ik hier het woord *zorg* bij, in twee betekenissen. Het geven van hulp en ondersteuning in de uitgebreide zin van de gezondheidszorg: vanaf inentingen van jonge kinderen tot aan de ondersteuning van chronische zieke ouderen en van een gesprek met de huisarts om je vage klachten te bespreken tot aan een gecompliceerde operatie in een ziekenhuis. Ten tweede: onder zorg wordt tegenwoordig ook *preventie* verstaan. Sterker nog: goede preventie voorkomt op termijn heel veel problemen met je gezondheid.

Wij worden ouder

Nederlanders worden nog steeds ouder. Wie in 1950 werd geboren had op dat moment een levensverwachting van 70 jaar. Volgens de laatste inzichten is de levensverwachting van een meisje dat vorig jaar geboren is bijna 92 jaar en van een jongetje 89 jaar. Maar... langer leven betekent ook meer en langer durende klachten op latere leeftijd.

Een jongetje dat in 2020 is geboren heeft nu een gemiddelde levensverwachting van ruim 80 jaar. Daarvan wordt in de eerste 64 jaar de gezondheid als 'goed' ervaren en volgen er nog eens 7 jaar zonder lichamelijke beperkingen. Voor meisjes geboren in 2020 zijn de cijfers nog iets gunstiger: een gemiddelde levensverwachting van ruim 83 jaar. Ook zij ervaren hun gezondheid in de eerste 73 jaar als 'goed', waarna ze nog 7 jaar zonder lichamelijke beperkingen leven. Maar alles heeft een prijskaartje.

Wat kost dat dan?

Wie gezond is, wil zo weinig mogelijk betalen voor zorg. Wie (ernstig) ziek is, verwacht de best mogelijke hulp, ongeacht de kosten. Daarvoor was je toch verzekerd? Metgenomen medische mogelijkheden stijgen ook de prijzen voor de zorg, een trend die

al jaren bezig is. De gemiddelde kosten van een dag op een verpleegafdeling is €500; op de intensive care ligt dat bedrag tussen de €2500 en €2900 per dag. Deze kosten worden naar verwachting steeds hoger. Niet alleen door 'normale' prijsstijgingen, maar nog meer door een vergrijzende bevolking.

Het is een raar effect van de kwaliteit van onze zorg: omdat die zorg zo goed is, worden mensen ouder, maar daardoor krijgen zij meer ouderdomskwalen en daardoor stijgen weer de zorgkosten. Die zijn nu ongeveer 100 miljard euro per jaar (= €100.000.000.000). Bij ongewijzigd beleid zullen die kosten over 20 jaar 174 miljard euro zijn (= €174.000.000.000).

Levensstijl

Het meeste budget zal naar verwachting worden opgeslokt door dementie, kanker en hart- en vaatziekten. De onderliggende oorzaak is vaak een ongezonde manier van leven: weinig beweging, roken en/of een verkeerd voedingspatroon. Wie daarin blijft 'hangen', leeft niet alleen korter, maar heeft ook langer last van klachten en ziekten. Met een verkeerde levensstijl leef je niet alleen gemiddeld 8 jaar korter, maar heb je gemiddeld ook meer dan 20 jaar last van gezondheidsproblemen (!)

Het toverwoord is preventie. Hoe eerder en beter het lukt om te voorkomen dat iemand ziek wordt, hoe meer effect dat heeft. Gezonde voeding, beweging, sociale contacten en het voorkomen van eenzaamheid zijn daarin belangrijk. In Nederland wordt al nagedacht over de 'gezonde wijk van de toekomst.' In steden als Zaanstad, Deventer en Goes wordt al op wijkniveau

gewerkt aan gezondheid. Samenwerking tussen zorgprofessionals, instellingen, bedrijfsleven en de lokale overheid moet er toe leiden dat op de langere termijn mensen langer gezond blijven. Dat bespaart geld, maar vooral: voorkomt ziekte. Daar wordt iederéén beter van.

Met dank aan de (jongere?) wijkbewoners voor de mooie stoeptekening! Die is inmiddels vervaagd, maar ik hoop dat jullie tijd hebben om een nieuwe te maken.

Ben je jonger dan 40? Denk je dat dit niet over jou gaat?

Dan heb je het mis! Jij wordt waarschijnlijk ook oud, ouder dan oud, want de gemiddelde levensverwachting van 'de Nederlander' wordt steeds hoger.

Even voorstellen... Quillian Blom

MBO Ambassadeur
2023-2024

Tekst: Wendy Le Griep
Foto's: Bart van Uitert

MBO Ambassadeur gala foto van Ruben Philipse

Best een eer als je wordt gevraagd om je opleiding te vertegenwoordigen als ambassadeur en dat je dan vervolgens op het Ambassadeursgala wordt gekozen om namens alle 33 MBO scholen als ambassadeur een jaar lang je stinkende best te mogen doen om het MBO te vertegenwoordigen.

Het publiek stemde overtuigend op Quillian Blom, wijkbewoner van onze wijk en inmiddels laatste jaar student Mediavormgeving aan Cibap Vakschool voor Vormgeving in Zwolle. Zijn pitch van 1 minuut kwam recht uit het hart en sprak het publiek én de jury aan. Uit handen van Minister van Onderwijs Robbert Dijkgraaf en MBO-raad voorzitter Adnan Tekin kreeg hij de prijs uitgereikt. Wauw. Ja, dat dus! Hoog tijd om Quillian op te zoeken in zijn 'Kasteel'.

Tussen het moment dat ik Quillian voor het laatst ontmoette en nu zit zeker 8 jaar. Quillian was leerling op basisschool de Zonnewende en ging daarna naar de KSG. Het drama rondom de hardhandige aanhouding van de Amerikaan George Floyd, "I can't breathe", was aanleiding voor Quillian om zijn creatieve talent in te zetten voor de productie van een filmpje, passend bij de 'Black Lives Matter' beweging die kort na de aanhouding en het overlijden van George Floyd opkwam en aandacht opeiste voor de structurele (rassen)ongelijkheid in Amerika.

Quillian: "Ik ben altijd al creatief geweest, ik ben ook handig met digitale media. In groep 8 maakte ik bijvoorbeeld al stop motion filmpjes. De film die ik maakte naar aanleiding van George Floyd zijn aanhouding en overlijden, was mijn toegangsbewijs voor het Cibap. Mijn portfolio was overtuigend genoeg om te mogen starten met de opleiding mediavormgeving."

Aan ambities geen gebrek

Het was in zijn derde jaar, op de terugweg van een uitstapje naar Barcelona, dat Quillian een teams bericht kreeg van Cibap of hij zijn opleiding wilde vertegenwoordigen als ambassadeur. Dat sprak Quillian wel aan: "Ja, maar dan wilde ik ook meteen de hele school vertegenwoordigen en niet alleen mijn vakgroep." En zo werd Quillian uit 5 jongeren van het Cibap aangewezen als ambassadeur. En vanuit die rol dong hij op landelijk niveau met 32 andere MBO scholen mee om tot MBO Ambassadeur 2023 te worden verkozen. Aan ambities geen gebrek. Een spannend traject.

Kanshebber jawel!

In zijn derde jaar was Quillian volop werkzaam voor een reclamebureau in Amsterdam en startte hij zijn eigen onderneming, van waaruit hij nog steeds als freelancer werkt. In zijn gedachten raakte het ambassadeurschap wat op de achtergrond, totdat het Ambassadeursgala in Orpheus (mei 2023) zich aankondigde. "Ik achtte mijzelf eigenlijk geen kanshebber meer. Er waren echt heel goede andere kandidaten en ik ging er dan ook heel relaxed heen. Van nervositeit had ik geen last! Het was in de zaal dat ik pas bemerkte, dat mijn beeld niet klopte...ik bleek wel degelijk kanshebber te zijn!"

Van pitch naar prijs

Toen Quillian op het podium werd geroepen om zijn pitch te geven, was hét moment daar. "Ik had mijn pitch binnen handbereik en kon deze goed neerzetten. De pitch was kennelijk overtuigend genoeg, want ik werd gekozen tot MBO Ambassadeur 2023-2024!! Het 500 koppen tellende publiek en de MBO jury stemden merendeels op mijn pitch! Daarna brak de media golf los met diverse interviews, artikelen in meerdere kranten en op online media."

Onderwijsgelijkheid

Quillian maakt zich als MBO Ambassadeur onder meer sterk voor onderwijsgelijkheid. Ook hij heeft ervaren, dat er op het MBO wordt neergekeken. "Praktisch opgeleide jongeren lijken als minderwaardig te worden gezien, terwijl een groot deel van onze economie gedragen wordt door MBO-ers. Tijd om trots te zijn op jezelf, op je opleiding en je vak, trots te zijn op wie je bent, op wat je kunt en doet!"

"Trots op het MBO en dat laten wij zien! Het is toch raar, dat we meer waarde hechten aan de zogenaamde 'hoger opgeleiden', de theoretisch opgeleiden, zoals dat jarenlang werd gepromoot en dat we massaal neerkijken op de 'lager opgeleiden', de praktisch opgeleiden? Het is tijd dat we ons denken aanpassen en het MBO meer gaan waarderen. Daar zet ik mij voor in, dat vertel ik overal en aan iedereen die ik spreek in mijn rol van MBO ambassadeur. En dat lukt mij ook best goed!"

Het MBO telt mee!

Vanuit zijn ambassadeursrol komt Quillian dit jaar echt overal en spreekt hij ook met heel veel 'kopstukken' vanuit het onderwijs. Hij wordt expliciet uitgenodigd voor bijeenkomsten en zo schudt hij heel wat handen en vindt

hij veel welwillend luisterende oren. Zo mocht Quillian met vertegenwoordigers van het MBO en de Tweede Kamer mee naar Polen, voor een grootschalige onderwijs conferentie: Euroskills 2023.

De boodschap die het MBO al een tijdlang verkondigt, wordt zo niet alleen landelijk, maar ook Europees herhaald en vindt zo meer en meer voedingsbodemp. Meer waardering, erkenning en gelijkwaardigheid in het onderwijs.

Het MBO telt mee!

Pitch Quillian, mei 2023

MBO, Mega Belangrijk Onderwijs. Zo hoor ik het graag! Wij zijn doeners én denkers, de motor van ons land! Dat verdient een goeie ambassadeur en ik denk dat ik dat kan zijn! Waarom? Simpel antwoord: ik sta voor gelijkheid!

Wat dat voor mij betekent? Gelijke kansen voor iedereen. Ongeacht huidskleur, gender óf opleidingsniveau. Maar helaas is dit niet altijd het geval, vooral als het om dat laatste gaat. Ik merk om mij heen dat de Nederlandse samenleving neerkijkt op MBO'ers. En dat moet veranderen, wij zijn namelijk hartstikke goed in wat we doen!

Ik wil deze ongelijkheid aanpakken en laten zien wat we als MBO'ers kunnen en dat we allemaal gelijke kansen verdienen: ongeacht ons opleidingsniveau. Het is tijd om de stereotypen over boord te gooien en een einde te maken aan de discriminatie van MBO'ers.

Maar ik kan dit niet alleen. Daarom grijp ik deze kans om alle MBO'ers in het hele land uit te dagen. Ik daag jullie uit om meer van jezelf en je vak te laten zien: of je nu loodgieter, buschauffeur, automonteur of mediavormgever bent. Laat zien dat je trots bent op je vak en op de plek waar je het geleerd hebt: het MBO.

Interieuradvies
aan huis!

Kolkman
wonen

Kolkmanwonen.nl
info@kolkmanwonen.nl
0578-574460
055-2002362

Homerusstraat 8
www.kinderboerderijenapeldoorn.nl
055 3665293 / 06 53576814

Kinderboerderij Laag Buurlo

Tekst: Bertus Pols
Foto's: Lianne en Wendy Le Griep

Duurzaamheid staat bij ons hoog in het vaandel. We werken bijvoorbeeld zoveel mogelijk aan kringlooplandbouw. De mest die de dieren produceren wordt opgeslagen in een mesthoop, die we vervolgens laten composteren. Daarna wordt de compost verdeeld over onze eigen weilanden. Zo hoeven we dus geen mest af te voeren en hoeven we ook geen kunstmest te kopen.

We zamelen gebruikte kleding, elektrische apparaten en frituurvetten in voor hergebruik. Op het dak van de boerderij liggen 36 zonnepanelen. Hierdoor gebruiken wij geen gas meer. Bij ons vind je een elektrische fietsstalling. Het mooiste vind ik zelf nog de regenwatervoorziening voor de toiletten. Hiermee besparen we ongeveer 20.000 liter drinkwater per jaar!

Drinkwater

Wie ons op Facebook volgt, heeft onlangs een filmpje uit Afrika van mij gezien. Dit filmpje werd gemaakt in de sloppenwijken van Conakry. Dit is een stad met ruim 2 miljoen geregistreerde inwoners. Hoe ik daar in terecht ben gekomen is een lang verhaal dat ik hier niet allemaal kan vertellen, maar het was echt indrukwekkend! De beelden van armoede zien we vaak op tv, maar als je er 14 dagen middenin leeft is het echt een ander verhaal.

Deze mensen leven in hokken die minder zijn dan ons schapen-verblijf. In hun hutje staan ook enkel wat pannen. Ze zitten en slapen op de grond en buiten onder het afdak staat een pot waarin houtskool brandt, met een aluminium schaal erboven waarin het eten wordt gemaakt. Deze mensen zijn niet geregistreerd en bestaan dus eigenlijk niet. Ze hebben dan ook geen recht op gezondheidszorg en scholing. Een pensioenstelsel is er

voor deze mensen niet. De kinderen zijn hun pensioen. Water wordt gehaald uit een put. Mensen staan dagelijks in een lange rij om hun jerrycans met water te vullen waarmee ze dan weer heel ver naar huis moeten lopen. Kostbaar water dus voor hun levensbehoefte. Hierdoor waardeer ik nóg meer ons fantastische regenwatersysteem op de boerderij.

Speel- uitkijktoren

Een tijdje geleden vervingen wij de houten uitkijktoren voor een houten speeltoestel in de vorm van de John Deere trekker die wij op de boerderij inzetten. Hier heb ik veel positieve reacties op gekregen, maar er werd ook opgemerkt dat het jammer was dat er geen speel/uitkijktoren meer was. Ik heb ervoor gekozen om weer een nieuwe toren te laten plaatsen. De firma Uniek speeltoestellen kreeg de opdracht om een toren te ontwerpen die uitdagend én veilig is.

De toren staat er nu een paar maanden en de reacties zijn heel divers. Kinderen klimmen er graag op, maar durven er vervolgens niet meer af. Het klimnet hebben we inmiddels anders laten monteren zodat de toren beter toegankelijk is. De trap blijft echter nog steeds een uitdaging. Ook hier gaan we mee aan de slag, zodat de kinderen meer plezier hebben van deze nieuwe toren.

Duurzame kerstbomen

Vorig jaar hebben we voor het eerst duurzame kerstbomen verkocht. Dat gaan we dit jaar weer doen, alleen in iets andere vorm. Heb je belangstelling voor een boom? Laat het ons weten!

Bertus Pols, beheerder locatie
BPols@accres.nl

Soof vertelt verder Misleiding

Tekst: Marianne Hutters-Dijkhuizen

Het is op een mooie zomerochtend als we op de terugweg van onze wandeling in het Mariëlle Park aankomen en daar onze Labradorvriendin Maddie en haar baasje tegen komen. Terwijl onze baasjes er lustig op los keuvelen, merk ik aan Maddie dat zij er niet helemaal bij is deze ochtend. Ze heeft een geur in haar neus die gevolgd moet worden. Ik begrijp dat wel, maar mijn neiging om bij mijn baasje te blijven is toch groter. Zeker aan het einde van onze wandeling, want dan staat er een pan vol hondenbrokken op mij te wachten. Maddie heeft daar deze ochtend geen oren naar en verdwijnt in de bosjes, haar neus achterna.

De afstand wordt steeds groter

Onze beide baasjes hebben druk babbelen niks in de gaten en ik wil ze wel waarschuwen, maar ja, kom daar maar eens tussen. Ik blijf parmantig tussen hen lopen terwijl de afstand tussen Maddie en ons steeds groter wordt. Dan komen we bij het begin van het Mariëlle Park en tot hun verbazing is Maddie ineens weg. Tja, dat wist ik al lang.

Er wordt geroepen, maar de zwarte Labrador is nergens te bekennen. Ik wil haar wel gaan zoeken, maar ik wil eigenlijk ook naar huis: mijn maag is leeg. Toch besef ik dat dit verhaal nog wel eens een staartje kan krijgen -en ik vermoed- een lán g staartje. Ik besluit op mijn Griekse derrière te gaan zitten en rustig toe te kijken. Wat beide baasjes ook doen, er komt geen geritsel uit de struiken. Ik weet dat ze wel in de buurt is, hoor. Maar je ziet haar niet, verscholen in het dichte struikgewas. Ze zal zo wel tevoorschijn komen. Zij moet toch ook trek hebben? Maar ja, nu ik erover nadenk: Labradors hebben eigenlijk altijd trek. Maar ik dwaal af.

Ongeloof

Net als ik in actie wil komen, zien we alledrie iets zwarts aan komen. Ik zei het toch: ze is er gewoon. Dan hoor ik mijn baasje zeggen: "Kom, we gaan haar eens een lesje leren. We verstoppen ons achter het hek. Dat zal haar leren." De andere Marian schiet in de lach en met z'n tweeën duiken ze samenzweerderig en met dikke voorpret achter het hek. Ik sta met verbazing te kijken naar deze twee toch echt zeer volwassen vrouwen.

Maddie komt op haar gemak aansjokken en ik zie de verbijstering en ongeloof in haar bruine hondenogen wanneer ze tot het besef komt, dat haar baasje er niet staat. Dat is gek. Maddie gaat wat harder lopen om te zien of haar vrouwtje echt niet staat te wachten. Dan komt ze door het hek en als door een bij gestoken, schieten beide baasjes achter het hek vandaan.

Maddie schrikt zich het apezuur en beide vrouwen roepen: "Dan moet je maar bij ons blijven." Ik heb in mijn hondenleven een hoop gezien, maar dit slaat echt alles. Mensen, ze blijven me verbazen.

Apart soort

Een week later komen we ze weer tegen. Ik vraag Maddie naar haar staat van hondenbestaan en ze vertrouwt me toe dat ze voorlopig dicht bij haar baasje blijft, want de schrik zit er nog goed in. Ze dacht dat ze haar baasje wel goed had afgericht door altijd maar op haar en de afleidende geur in haar neus te wachten, maar blijkbaar is er toch met dat africhten iets mis gegaan. Dus ik zit er weer wat dicht op met het begeleiden van mijn baasje. Ik knik haar begrijpend toe. Mensen: je kunt niet met, maar ook niet zonder. Het blijft een apart soort.

Dikke poot van Soof

drukkerij de Bij

Met ons drukwerk uw doel bereikt

Drukkerij de Bij B.V.
Donauweg 2c
1043 AJ Amsterdam
T 020 613 66 99
drukkerij@debij.nl
www.debij.nl

Pulzzz
ipl ontharen

Voor hem en haar!

Definitief ontharen voor €1,²⁰ per flits

Maak een afspraak voor een kosteloze intake en krijg uw eerste okselbehandeling cadeau!

Pulzzz & More Apeldoorn
Linie 540
7325 DZ Apeldoorn

t: 06-11 588 773
e: apeldoorn@pulzzz.nl

1 flits
(10cm²)
=
€1,²⁰

Dit zeggen anderen over de workshop

Mooie mix van luisteren, zien, doen en vooral zelf ervaren

Prettig en laagdrempelig

Middag vol goede tips, informatie en oefeningen

Boeiend en interessant

Heel waardevol

Choyce

Ademworkshop in jouw wijk!

Wil je ervaren hoe jij jouw adem kunt beïnvloeden naar meer rust en ontspanning?

Je kunt nu in een halve dag (van 13.30 tot 16.30 uur) in de wijk Woudhuis een ademworkshop volgen die je bewust maakt van de invloed van jouw adem op je leven! In een huiselijke omgeving laat ik je kennis maken met de methode Beter ademen®. Deze methode biedt een complete adem oefening die op een speelse manier en in korte tijd jouw adembeweging verlaagd en vertraagd.

Het kan onder meer zorgen voor:

01 MEER RUST	02 MEER ENERGIE	03 MEER BALANS
04 MEER (ZELF)-VERTROUWEN	05 STRESS-REDUCTIE	06 OPLOSSEN VAN ADEMPROBLEMEN

WORKSHOPDATA:

25 november '23 – 20 januari '24 –
2 maart '24 – 6 april '24

Aanmelden via www.choyce.nu
Mail me op info@choyce.nu
Locatie: Woudhuizerallee 191

Scan voor meer informatie, speciale wijklijker aanbieding en aanmelden!

Wijklijker
aanbieding!
~~€50,00~~
€40,00

Vergroenen Kasteelplein

Tekst: Arjan Bouwmeeste Foto: Wendy Le Griep

Al ruim een jaar is de gemeente Apeldoorn bezig met de voorbereidingen voor de vergroening van het Kasteelplein. Tijdens dit proces werd ook een hoogwaardige speelvoorziening, die toegankelijk is voor kinderen met een beperking, toegevoegd. Dit is mede tot stand gekomen door de inspanningen van buurtbewoonster Willemijn van de Zedde, die door middel van crowdfunding een grote bijdrage heeft geleverd aan het tot stand komen van de speelvoorziening.

Naast deze speelvoorziening wordt er ook een waterspeeltuin gerealiseerd op het Kasteelplein. Al met al is het project steeds groter geworden. Door het samenvoegen van de verschillende opgaves in dit project ontstaat er een centrale plek op het Kasteelplein waar mensen van 0 tot 100 jaar kunnen spelen, ontmoeten en ontspannen.

Proces

De eerste bewonersbrief dateert al weer uit juni 2022. In deze brief werd de inloopochtend aangekondigd die een maand later plaatsvond. Tijdens de inloopochtend werd het plangebied gepresenteerd. Buurtbewoners en -kinderen konden op de tekeningen aangeven waar hun zorgen liggen, wat ze verbeterd willen hebben en waar ze blij mee zijn. Tijdens de inloopochtend hebben we veel mensen gesproken en zo veel informatie vergaard. Meer dan 30 buurtbewoners gaven zich op voor de klankbordgroep (thema Vergroenen of thema Spelen).

De eerste schetsontwerpen zijn opgesteld. Deze zijn gepresenteerd en besproken met de klankbordgroepen in oktober 2022. Met de informatie die tijdens de eerste sessie is verkregen zijn de plannen aangepast en een stap verder gebracht. In april 2023 zijn de plannen nogmaals voorgelegd en toegelicht aan de klankbordgroepen. Hiermee stonden de plannen grotendeels vast en kon de gemeente aan de slag met de verdere uitwerking.

Dit najaar is de gemeente bezig met het technisch omschrijven van de werkzaamheden. Die worden hierna aanbesteed aan verschillende aannemers. Er komt een aannemer voor het vergroenen van het Kasteelplein en een aannemer die de speelvoorzieningen gaat realiseren. In oktober werden de plannen een laatste keer gepresenteerd aan de bewoners van het Kasteelplein.

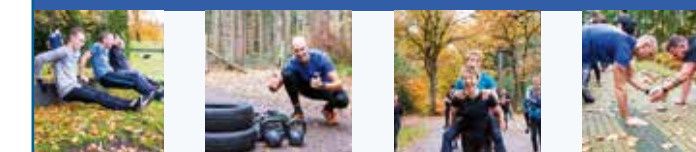
Planning

Oorspronkelijk stonden de werkzaamheden gepland voor uitvoering in 2023. Gaandeweg zijn er zaken toegevoegd aan het project, die allemaal moeten worden ingepast in het totaalplan, zowel landschappelijk, technisch als financieel. Hierdoor bleek de oorspronkelijke planning niet meer realistisch.

In de periode tot eind december 2023 wordt er een begin gemaakt met de vergroening van het Kasteelplein, het technisch afronden van de werkzaamheden en de aanbesteding aan de verschillende aannemers. In het voorjaar van 2024 wordt de verharding verwijderd, het groen aangeplant en de speelvoorzieningen worden geplaatst. 15 november werden er 100 bomen geplant op nationale boomplantdag. In de wintereditie van de Wijklijker vertellen we meer over dit project.

Ontdek de kracht van buiten sporten!
Bootcamp | Hardloopbootcamp | Personal training | Business Bootcamp

Verbeter je uithoudingsvermogen, bouw kracht op en versterk je mentale weerbaarheid met onze bootcamplessen in de Apeldoornse buitenlucht.

Ontdek of bootcamp bij je past met een **gratis profles!**

Mheenpark | Berg en Bos | Matenpark | Zuidbroek | Zuid

info@roybootcamp.nl | www.roybootcamp.nl

Wat is dementie en hoe gaan we er mee om?

Een interview met Henk Aartsen, belangenbehartiger voor mensen met dementie.

Tekst: Roely Smit
Foto's: Bart van Uiter, Alzheimer Nederland en Wendy Le Griep

Dementie is volgens het CBS de snelst groeiende doodsoorzaak in Nederland. Dementie komt veel voor: 1 op de 5 mensen krijgt er in zijn leven mee te maken. Dementie doet een enorm beroep op de sociale omgeving, op mensen die betrokken zijn bij de patiënt: als eerste de partner en de eventuele kinderen.

Het ziekteproces duurt erg lang, gemiddeld zo'n 7 tot 10 jaar. Tussen de 75% en 80% van de mensen met dementie woont nog thuis en heeft daar zorg en steun nodig. Hieronder vallen ook de mensen die alleen wonen. Doordat deze groep groeit wordt het leveren van goede zorg moeilijker. We krijgen er allemaal mee te maken, ook in onze wijk.

Wat is dementie?

Dementie is een ziekte, waarbij de hersenen niet meer goed functioneren. Dat merk je bijvoorbeeld aan vergeetachtigheid, maar niet meer kunnen oriënteren en organiseren zijn ook duidelijke kenmerken. Een aantal voorbeelden: soms herkennen mensen de naam en het gezicht van de partner of de kinderen niet meer. Ze verdwalen in de buurt, omdat ze niet meer weten waar ze wonen. Dingen die je eigenlijk je hele leven vanzelfsprekend hebt gevonden lukken niet meer.

Alzheimer is een vorm van dementie die het meest voorkomt, maar dementie kent heel veel vormen. Zo is er ook vasculaire dementie, Parkinsondementie of Frontotemporale Dementie (FTD). FTD is de meest heftige vorm, die al vaak op jongere leeftijd voorkomt (ongeveer vanaf midden 40). Deze vorm wordt in eerste instantie vaak niet herkend, omdat je vaak karakterverandering ziet en niet zozeer het geheugenverlies. Daardoor worden deze mensen meestal eerst naar de psychiatrie verwezen, waar ze niet thuis horen.

Valkuil bij het herkennen van dementie

Men wordt tegenwoordig ouder en er zijn steeds meer mensen hoger opgeleid dan vroeger. De diagnose dementie is bij deze mensen moeilijker te stellen. Dit komt doordat de kennis en de vaardigheid om te schakelen en te denken soms nog behoorlijk lang aanwezig is en dit strookt niet met het beeld van dementie. Veel mensen kunnen de symptomen heel lang maskeren.

Kan de omgeving ermee omgaan?

Henk Aartsen neemt zichzelf als voorbeeld: "Ik woon alleen. Als ik dementie krijg, ben ik afhankelijk van professionele zorg. Mijn enige kind woont ver weg en heeft een drukke baan en twee kleine kinderen. Die zie ik niet opdraven om pa te verzorgen. Wie doet dat dan? Een aantal vrienden van mij is best bereid om af en toe een handje te helpen. Maar voor de langere termijn zou ik baat hebben bij een clusterwoning. Zo lang ik daar niet terecht kan, zullen er toch burens van mij op zijn minst moeten weten dat buurman Henk de ziekte dementie heeft en dat daar wel wat onverwacht gedrag o.i.d. uit voortkomt. Hopelijk zijn de burens "dementievriendelijk."

Wat kan ik doen om een helpende hand te bieden?

De wijkbewoners kunnen zich verdiepen in GOED. Dit is een methode in 4 stappen: Geruststellen, Oogcontact maken, Even meedenken, Dank u wel. Hiermee wordt campagne gevoerd op tv en op internet. Er zijn ook eenvoudige trainingen en tips te vinden via Samendementievriendelijk.nl of via AlzheimerNederland.nl

Een voorbeeld: mensen op straat aanspreken, waarvan je denkt dat ze iets zoeken. Als ze niet meer de weg weten naar hun huis, kun je ze geruststellen door bijv. te zeggen: "Ik moet toch die kant op, zal ik even mee lopen?" Vaak hebben mensen met dementie wel een adres bij zich, of een zogenaamde GPS tracking.

Steeds meer aandacht voor dementie

Als belangenbehartiger pleit Henk Aartsen bij gemeente, woningcoöperaties, investeerders en projectontwikkelaars er voor om zich in te zetten voor clusterwoningen. Dat zijn woningen waar alleenstaanden met dementie kunnen wonen, met zorg in de buurt, en een ontmoetingspunt, zodat deze mensen niet sociaal geïsoleerd raken. In de huidige kadernota van de gemeente voor huisvesting staat dit streven ook genoemd.

Een mooi streven, maar nog niet zo gemakkelijk te verwezenlijken. Financiën spelen een hele grote rol. De zorgcapaciteit zal alleen maar afnemen, heeft de (demissionair) minister van Volksgezondheid laten weten, terwijl de zorgvraag alleen maar toeneemt. Helaas gaat het in de politiek over korte termijnplannen, terwijl het onderwerp 30 jaar geleden al op tafel kwam.

Er is niet alleen heel veel aandacht nodig voor dit probleem, maar inmiddels ook druk. Nogmaals: het aantal ouderen met dementie zal sterk toenemen. De maatschappelijke druk neemt toe. Een klein lichtpuntje is dat er vanuit het Rijk een subsidiepot opgezet is om bijvoorbeeld ontmoetingsruimtes voor mensen met dementie te financieren.

Is er iets tegen de ziekte dementie te doen?

Nee en ja. In Amerika is er een nieuw medicijn uitgevonden dat het proces wat vertraagt (4 tot 7 maanden), maar niet geneest. Ook in Nederland wordt daar onderzoek naar gedaan, maar de vooruitzichten zijn niet erg gunstig. Er is al met al nog heel veel onderzoek nodig.

Wat is het verschil tussen (gewoon) vergeetachtigheid en dementie?

Door Alzheimer Nederland wordt gewaarschuwd voor het feit dat je niet elke vergeetachtigheid gelijk als onraad moet zien. Mensen op leeftijd worden nu eenmaal vergeetachtiger. Meestal is het de omgeving die het meer opvalt dat er iets aan de hand is dan de

persoon zelf. Een duidelijk kenmerk van dementie is wel dat je je oriëntatie kwijt raakt. Een voorbeeld: in het ouderenwerk maakte Henk Aartsen een situatie mee dat iemand zijn betaalpasje kwijt was. Dit werd uiteindelijk teruggevonden in de koelkast onder een stapeltje bedorven vleeswaren. Dat is een indicatie waarbij je moet denken: "Hier klopt iets niet."

In dat geval is het verstandig naar de huisarts te gaan en de vergeetachtigheid te laten onderzoeken. Als de uitslag van dit onderzoek daar aanleiding toe geeft kan men doorverwezen worden naar het Geugencentrum van het Gelre ziekenhuis. Als blijkt dat het om beginnende dementie gaat, dan wordt men doorverwezen naar het zogenaamde Geheugensteunpunt (zie kader). Dit is het centrale punt in Apeldoorn voor vragen, verwijzingen en ondersteuning.

Wat doet het Geheugensteunpunt?

Ongeveer 18 jaar geleden is er in Apeldoorn een belangrijke structuur opgezet om mensen met dementie te ondersteunen: een netwerk dementie en geriatrie. Dat netwerk omvat de oprichting van het Geheugensteunpunt, de instelling van casemanagers, het organiseren van registratie en het inschakelen van de huisartsen.

Er is een gezamenlijk protocol gemaakt voor huisartsen en de verbinding tussen het Geugencentrum, de huisartsen en het Geheugensteunpunt is in goede structuur gezet. Dat was destijds behoorlijk uniek voor Nederland. Apeldoorn heeft daar echt een voortrekkersrol in gehad. Binnen het Geheugensteunpunt worden activiteiten voor mensen met dementie en mantelzorgers georganiseerd. Ook worden daar de casemanagers toegewezen.

Wat is een casemanager?

Een casemanager komt bij de mensen thuis. Hij/zij maakt persoonlijk contact met degene met dementie en de mantelzorgers. De casemanager begeleidt hen gedurende het ziekteproces. In het ziekteproces heb je geleidelijk steeds andere voorzieningen nodig. In het begin kan iemand bijvoorbeeld nog zelfstandig boodschappen doen.

Lees verder op de volgende pagina...

In een later stadium zijn meer voorzorgen nodig, omdat iemand kan verdwalen. Vaak is er ondersteuning nodig voor de mantelzorger, want het is een hele zware taak als je 24 uur per dag iemand moet bijstaan. Een case-manager is een organisator, een coördinator en op den duur vaak een vertrouwde adviseur.

Vrijwilligersorganisatie Stichting de Kap

De gemeente heeft de vrijwilligersorganisatie de Kap aangewezen als ondersteuningsorganisatie voor mantelzorgers. De Kap organiseert bijeenkomsten voor deze groep en biedt praktische ondersteuning. De Kap is ook aangewezen om de respijtzorg (zie kader) te verdelen. Er zijn een aantal respijtkamers in de verzorgingshuizen Talma-Borgh, de Vier Dorpen en Sainte Marie.

Er wordt toenemend gebruik gemaakt van respijtopvang. In eerste instantie was er bij de mantelzorgers veel schroom; angst om hun naaste aan iemand over te dragen. "Hij/zij is toch zo gewend aan mij; een plek buitenshuis kan ik hem/haar toch niet aan doen?" Ze voelen zich verantwoordelijk. Maar als mantelzorgers eenmaal de ervaring hebben dat er een vorm van dagopvang is, dat hun naaste bijvoorbeeld een weekend goed verzorgd wordt en ze zelf daardoor een weekend vrij zijn, dan wordt er sneller gebruik gemaakt van deze zorg. Even voor jezelf kiezen mag!

Een dementievriendelijke wijk

In 2017 heeft Paul Blokhuis, destijds wethouder in Apeldoorn, zijn handtekening gezet voor de dementievriendelijke gemeente. Destijds was het de bedoeling allerlei dementievriendelijke wijkwerkgroepen op te zetten, maar daar is mede door corona niet veel van gekomen, afgezien van Kerschoten en De Naald. Inmiddels is er niet meer alleen sprake van 'gemeente', maar van gemeenschap.

De aanpak is sinds de coronaperiode gericht op de vier stadsdelen. Een aantal zaken loopt goed, zoals het Geheugensteunpunt, dat betaald wordt door de gemeente, CODA, die programma's heeft voor mensen met dementie, Gigant, waar af en toe films worden gedraaid voor mensen met dementie en het huisartsencircuit dat gemobiliseerd is, zodat ze allen hetzelfde doen, zoals naar het Geheugensteunpunt verwijzen.

Henk Aartsen / 06-12244714
h.aartsen@alzheimerwillig.org

De directe vertrouwde omgeving is van belang voor mensen met dementie: de winkels, de bibliotheek, de apotheek. In de wijken Kerschoten en De Naald, heeft de werkgroep een dementievriendelijke route uitgezet vanuit de Groene Hoven, waar zorgbehoeftige ouderen wonen, naar het winkelcentrum.

Op het trottoir zie je tegels met een winkelwagentje die leiden naar het winkelcentrum. Op een andere route zie je op de tegels een esculaapteken, dat leidt naar de apotheek. Een ander onderdeel van een dementievriendelijke wijk is dat het winkelpersoneel geïnformeerd en getraind wordt in het herkennen van dementie. Verlaat iemand zonder betalen de winkel? Dat hoeft geen crimineel te zijn. Misschien is het iemand die even zijn tegenwoordigheid van geest kwijt is en dus vergeet te betalen. Het winkelpersoneel kan een signalerende functie hebben.

De wens van Henk Aartsen is dat er in de wijk Noord-oost, net als in de wijk Noordwest, een werkgroepje gevormd wordt, dat met dit soort dingen aan de slag gaat.

Het opstarten van een werkgroep dementievriendelijke wijk Osseveld-Woudhuis

Henk Aartsen woont hier in de wijk. Hij is als belangenbehartiger van plan een werkgroep op te starten, waaraan hij zelf ook zal deelnemen. Het doel is om wijkgericht diverse activiteiten op te gaan zetten. Deze werkgroep kan bestaan uit mensen met verschillende achtergronden: professioneel betrokkenen, mensen die als naaste ervaring hebben met de ziekte of juist iemand die iets nuttigs wil doen voor de samenleving. Deze mensen zijn allemaal welkom in de werkgroep! Henk kan, waar nodig, als kennisbron fungeren.

Zo'n werkgroep kan starten met een onderzoekje: wat is er al in de wijk en wat kunnen we toevoegen? Zijn er buurtwerk- of preventiegroepen? Leden kunnen winkelpersoneel informeren in het herkennen van en omgaan met iemand met dementie. Het woon-zorgcentrum Talma-Borgh zou een spel kunnen zijn. Hier is veel deskundigheid.

Wie is Henk Aartsen?

Henk Aartsen is belangenbehartiger voor mensen met dementie vanuit de Stichting Alzheimer Nederland. Deze organisatie komt op voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. De Stichting heeft 48 afdelingen, waaronder Alzheimer Oost-Veluwe. Zij omvat de gemeenten Apeldoorn, Hattem, Epe, Heerde Brummen en Voorst

Henk was als ouderenadviseur al betrokken bij oudere mensen en mensen met dementie.

Hij bezocht ze thuis om advies te geven over het omgaan met dementie en informatie te geven over de voorzieningen. Hij zat in de WMO-adviesraad, waar hij de gemeente adviseerde over mensen met dementie. Daarna is hij voorzitter geworden van Alzheimer Oost Veluwe.

En nu is hij actief op lokaal niveau: belangenbehartiger in Apeldoorn. Hij behartigt de belangen naar de gemeente toe, de medische wereld en de verzorgings- en verpleeghuizen.

Henk Aartsen
06-12244714

h.aartsen@alzheimerwillig.org

Geheugensteunpunt Apeldoorn

www.hetgeheugensteunpunt.nl
info@hetgeheugensteunpunt.nl

Wijkcentrum Orca
Germanenlaan 360
7312 JJ Apeldoorn
Openingstijden:
elke dinsdag, woensdag en donderdag
Activiteiten: 10:00 – 12:00 uur
Informatie en advies: 10:00 – 16:00 uur

Alzheimer trefpunt

Ontmoetingspunt voor mensen met dementie en hun mantelzorgers met professionals.

Waar: Woonzorgcentrum De Loohof,
Koning Lodewijklaan 2.
Wanneer: op de 2^e dinsdagavond van de maand

Respijtzorg

De mogelijkheid dat de mantelzorger een aantal dagen of een weekend vrijgesteld wordt van zorg (niet alleen maar voor dementie, maar ook voor andere ziekten, bijvoorbeeld Parkinson e.d.) door de zorgbehoeftige respijtzorg aan te bieden in een woon- of zorgcentrum. Er wordt daar zorg verleend als dat nodig is en er wordt op iemand gelet.

Respijtzorg betekent dat iemand de zorg overneemt van de mantelzorger. Die wordt dan een aantal dagen of een weekend vrijgesteld van de zorg (voor o.a. mensen met dementie of met Parkinson) terwijl de zorgbehoeftige respijtzorg krijgt in een woon- of zorgcentrum.

Handige websites

www.alzheimer-nederland.nl
www.hetgeheugensteunpunt.nl
www.dekap.nl
www.samendementievriendelijk.nl
www.talma-borgh.nl

Speeltuinstest Osseveld-Oost (deel 1)

Tekst en foto's: Theo Groen

In de lente Wijkkijker 2021 kon u de resultaten van de eerste speeltuinstest in Het Woudhuis en Osseveld-Oost lezen. De actieradius van de jonge beoordelaars was toen echter beperkt. Daarom werd een beperkt aantal speeltuintjes getest, waarvan de meeste zich in Het Woudhuis bevonden.

De testers zijn inmiddels twee jaar ouder en kunnen daarom grotere afstanden afleggen. Als vervolg leest u hier de resultaten van een meer uitgebreide test in Osseveld-Oost. We melden daarbij ook dat de vorige test tot positieve verbeteringen hebben geleid; Fijn dat deze inspanningen niet voor niets zijn!

Opnieuw is zonder vooroordelen de mening van kinderen gevraagd. Er is een professioneel team ingezet met John (7), Vera (...) en Isabella (10). De aanpak is geprofessionaliseerd met passende kleding en pet, dat dwingt autoriteit af. Met dank aan de sponsor, printbedrijf Postermen in Deventer, die niet alleen petten en shirts kan bedrukken, maar eigenlijk alles van posters tot fotobehang. Dank (voor dit doel geoorloofde sluikreclame)!

In plaats van de vrij impulsieve methode van de vorige keer is er nu een strak beoordelingskader gemaakt met 12 evaluatiepunten en een statistische controle in welke mate de beoordelaars het eens zijn met elkaar (soms niet dus). Na alle beoordelingen is weer een top drie van speeltuinen gemaakt. Vanwege het grote aantal speeltuintjes wordt het tweede deel van de test in de lente Wijkkijker 2024 geplaatst.

Speeltuin 2

Vlakbij is een tweede simpele speeltuin met dezelfde saaie ondergrond. Een "niet gezellige plek" vindt het team ingesloten tussen groene, maar wat saaie heggen. De beoordelaars kijken redelijk blij, maar zien ook hier slechts marginale speelmogelijkheden voor de nogal eenzame verende wip. Beoordeling: 6,3.

Speeltuin 1

We beginnen in de omgeving van De Ontvangst. In het kleine doolhof tussen de woningen vinden we twee kleinere speelplekken. Dit klimrekje wordt door de beoordelaars gezien als te simpel en te klein. De ondergrond wordt als saai beoordeeld, de speelmogelijkheden beperkt. Beoordeling: 6,7.

Er volgt nu een behoorlijk lang speeltuinloos gebied als we via de Tussen de Eiken lopen om vervolgens af te buigen naar Het Verlaat.

Speeltuin 3

Om vooral niet de kinderen te beïnvloeden, is onderweg ook de fontein aan De Bron meegenomen in de test. Die is misschien niet bedoeld als speeltuin, maar als kinderen dat mogelijk wél vinden, dan moet dat gewoon in de test worden meegenomen.

Het lukt niet. Goed, je kunt er spelen, maar eerlijk gezegd wordt het object niet als speeltuintje gezien. De lichaamstaal zegt dat al (wat is dit eigenlijk? Wat doen we hier?). Ze houden hun handen in het water. Je kunt er een stukje omhoog klimmen. Je kunt er ook je voeten wassen -iets wat veel speeltuintjes overigens missen- maar dit wordt 'm niet. Beoordeling: 2,6.

Speeltuin 4

Op de binnenpleintjes rondom De Bron hebben speeltuintjes bepaald geen prioriteit gekregen. Er is weinig 'speeltuin' voor zoveel huizen eromheen. Op sommige binnenpleintjes staat geen enkel speeltoestel. Het dorre gras helpt ook niet mee bij de beoordeling. Wel fijn dat kinderen veilig vanuit de achtertuin naar het speelobject kunnen lopen, maar dit pluspunt maakt op de testers geen indruk.

Dit lijkt de beoordelaars een plek waar meer aandacht aan kan worden gegeven. Bankjes voor (groot)ouders zijn overigens prima (zie ook mijn algemene opmerking aan het eind van dit artikel). Beoordeling: 1.

Speeltuin 5

Richting Het Verlaat wordt het beter; zo kan het dus ook! Aan deze straat vinden we een heel mooi nieuw speeltoestel. Spannende constructie met veel klimmogelijkheden. Top! Beoordeling: 9,6.

Speeltuin 6

Vlakbij, ook aan Het Verlaat: drie cirkelvormige verende platforms. Hoe simpel ook, het op en neer springen leidt tot veel gymnastische activiteit en diverse (voor opa volledig ondoorgroendelijke) spelletjes. Er is geen duidelijke winnaar, maar ze hebben wel veel plezier en daar gaat het om. Dit type zou ik, vanwege de hoge plezier/prijs verhouding, op meerdere plaatsen in onze wijken neerzetten. Beoordeling: 8,7.

Hierbij past nog een andere opmerking: de speeltuinbouwers en/of de personen die beslissen waar welk speeltoestel komt te staan, zijn vrijwel volledig blind voor de mogelijkheid dat (groot)ouders misschien ook even willen zitten als kinderen weer oeverloos lang op en neer blijven springen. Zoveel moeite is een klein bankje toch niet? Of wordt het speeltuinbeleid gemaakt zonder contact te zoeken met deze toch niet onbelangrijke actoren?

Voorlopige ranglijst

De voorlopige ranglijst van de beste speeltuintjes:

1: Speeltoestel Het Verlaat: 9,6

2: Verende platforms: 8,7

3: Verende wip: 6,3

In de volgende Wijkkijker doen we verslag van het tweede deel van onze speeltuinstest.

Durf te vragen!

Wat is jouw lievelingsplekje in de wijk?
Welke speeltuin vinden jij of je kind het leukst?
Waar mist inderdaad nog een rustplek voor
(groot)ouders of begeleiders?
Wat voor soort speelplek mist er nog in de wijk?

Mail het de redactie of de wijkraad, via
wendy@legriep.nl of
bestuur@osseveld-woudhuis.nl

Bij ons op school werken we vanuit de volgende kernwaarden: veilig, ruimte, plezier, samen, geloof, verbinden, ontwikkelen en vertrouwen. We vinden het belangrijk dat kinderen leren in een fijne sfeer. Kent u onze school?

Thematisch werken

Thematisch werken loopt als een rode draad door ons onderwijs in de groepen 1 tot en met 8. In de groepen 5 tot en met 8 zijn de zaakvakken: aardrijkskunde, geschiedenis, natuur burgerschap en techniek aan elkaar verbonden door een overkoepelend thema. Zo hebben de kinderen de afgelopen weken gewerkt binnen het thema: "Bijzondere Bewoners". In groep 5 is door de kinderen onderzocht hoe een vleesetende plant werkt. Een andere groep heeft tijdens een les schapenwol bekeken onder de microscoop.

Zo krijgen onze lessen meer betekenis voor de kinderen. Ieder nieuw thema start met het maken van onderzoeksvragen door de leerlingen. Het thema "Bijzondere Bewoners" is afgesloten met een "weetjesmuur" over een eigen gekozen dier, plant of mens die in bijzondere omstandigheden kan overleven.

Betekenisvol leren

We beginnen al vroeg met betekenisvol leren. Waarom alleen uit boeken iets leren als het leuker, interactiever en meer betekenis heeft om de echte wereld in de school te halen. Als u de QR code scant kunt u zien hoe wij dit in groep 1/2 vormgeven!

Rondleiding

Bent u benieuwd hoe het er in onze school uitziet? U bent van harte welkom om een kijkje te komen nemen. Wilt u digitaal een rondje lopen door onze school? Scan dan de QR code.

Telefoonnummer: 055.3667288 - Website: www.regenboogwoudhuis.pcboapeldoorn.nl

Marks
Hypnotherapie

Zit je niet lekker in je vel?

Voel je je niet goed genoeg?

Wil je stoppen met ongezonde (eet)gewoontes?

Je probeert dit wel te veranderen maar het lukt niet?

Hulp is dichterbij dan je denkt, ontdek het met hypnotherapie!

Want bij hypnotherapie ga je in hypnose en dan kun je via het onderbewustzijn achterhalen waarom je iets bent gaan doen. De oorzaak dus van de gewoonte of jouw gedrag waar je een verandering in wil. Want om een echt blijvende verandering in jouw leven door te voeren, is het vaak nodig om de oorzaak te weten. Dan ben je in staat om de verborgen belemmerende overtuigingen om te zetten naar positieve en helpende overtuigingen.

Ik begeleid je hier natuurlijk bij, met oprechte aandacht voor jou. Door hypnose op een juiste en helpende manier in te zetten, is het makkelijker om te veranderen. Niet voor even, maar permanent.

Ben je nieuwsgierig geworden en op zoek naar een betere versie van jezelf?

Maak dan een afspraak voor een kosteloos kennismakingsgesprek.

Kijk daarvoor op www.markshypnotherapie.nl of mail naar info@markshypnotherapie.nl

OBS Woudhuis transformeert naar IKC VindingRijk -advertorial-

Op 1 augustus jl. ging basisschool Het Woudhuis verder als IKC VindingRijk. De feestelijke onthulling vond plaats op woensdag 23 augustus jl.

De Grote Onthulling

Al drummend luidde 'de Vuilnismannen' de dag in. Elke klas nam deel aan workshops waarin leerlingen muziek konden creëren. Op hetzelfde moment vloog er een vliegtuig met de naam van de school over de wijk. Trots en vol enthousiasme beginnen we aan dit schooljaar," aldus Susanne Vermeulen, de directeur van IKC VindingRijk.

De kernwaarden van IKC VindingRijk

Bij IKC VindingRijk worden de fundamentele normen en waarden van onze samenleving beoefend. Met een diverse groep leerlingen met uiteenlopende sociale achtergronden vormen ze een mini maatschappij, waarin respect voor elkaar en de vrijheid om jezelf te zijn centraal staan. Dit wordt geleid door vijf kernwaarden: talent, betrokkenheid, verantwoordelijkheid, verbondenheid en exploratiedrang.

Duurzame keuzes

Het schoolterrein heeft groene zones die bijdragen aan een groenere toekomst. "Zelfs het regenwater wordt niet verspild, maar wordt omgeleid naar een riviervallei waar leerlingen mee kunnen experimenteren," legt Susanne Vermeulen uit.

Unieke hoekjes

Opvallende plekken verrijken de schoolervaring, zoals de 'trotslijsten' bij de ingang. "Vanuit het trappenhuis, waar je verrast wordt door de schelpensnoeren tussen de lampenkappen, ga je met de trap naar boven, de plek waar het allemaal gebeurt", vertelt Vermeulen. Het schoolgebouw beschikt over diverse ruimtes, zoals Studio Rust, het aangrenzende balkon, Bureau Bouw en Werkplaats Fantasierijk en een kinderatelier vol knutselmateriaal om de creativiteit te stimuleren.

Wij heten u van harte welkom! Kom eens langs en bekijk onze nieuw ingerichte school. Natuurlijk kunt u ook een afspraak maken voor een rondleiding.

Kijk op onze website: www.ikcvindingrijk.nl/ en vul het contactformulier in of bel ons op 055-3602711

Je bent welkom op PCBO De Regenboog-Osseveld! -advertorial-

Ben jij voor je kind of kinderen aan het nadenken over een fijne basisschool? Lees dan vooral verder! Wij zijn basisschool De Regenboog Osseveld en heten je graag welkom op onze school. Kom kijken en we vertellen je hoe het er bij ons aan toe gaat.

We geven je graag alvast een klein inkijkje in onze school. Met onder meer een muziek lokaal, creatieve ruimte, bibliotheek en aula biedt ons fijne schoolgebouw en ons ruime en rijke plein letterlijk en figuurlijk veel ruimte voor ontwikkeling.

Wij bieden eigentijds onderwijs en kijken goed wat onze leerlingen nodig hebben om straks klaar te zijn voor hun vervolgstap en volop mee te kunnen doen in de maatschappij. Dat is méér dan taal en rekenen, al blijft dat zeker belangrijk.

Aandacht is er ook voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, gezondheid, brede talentontwikkeling, burgerschap en duurzaamheid. Omdat we weten dat lekker bewegen helpt met leren, zetten we ons gehele pand en plein hiervoor in. Want rekenen kan in de schoolbanken, maar ook op de trap of op ons plein. Als Beweegwijsschool zetten we in op fijn samenspel tussen kinderen, waarbij tal van materialen en bewegingsvormen voorbij komen. Middels spel werken we aan de motorische, cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen.

En dan genieten we van de fijne sfeer in de groepen én de persoonlijke groei die we zien bij onze leerlingen. Nieuwsgierig geworden naar wat wij jouw kind kunnen bieden? **Wees welkom.**

Wij ontmoeten je graag!

PCBO De Regenboog Osseveld
regenboogosseveld.pcboapeldoorn.nl
@pcboderegenboogosseveld
Keerkring 70
055- 506 05 41

Herenboeren Wenumseveld

Tekst: Joke van der Linden m.m.v. WM Le Griep / Foto's: Joke van der Linden

Iris van de Kamp, voorzitter Herenboeren Wenumseveld: “De aanleiding voor de start van de Herenboerenbeweging is de wens om lokaal je eigen voedsel te produceren, zonder gebruik van gif of kunstmest, én met de wens mensen weer meer in contact te brengen met hun eigen voedsel.”

Als herenboer ben je eigenaar, ondernemer, producent en consument van je éigen boerderij. Gezinnen sluiten zich aan bij de Herenboeren, een coöperatie van huishoudens die samen een boerderij pachten. In Wenum Wiesel startte in 2019 zo'n boerderij. Jan Förch is een fanatieke wijkbewoner op dit gebied: “Ik was één van de kartrekkers bij de Herenboeren Wenumseveld. In 2019 startten we met de boerderij. We hebben nu 230 gezinnen en 500 ‘mondens’.

Jan staat trots, maar ook bescheiden op de uitgifte-middag. Hij vertelt dat in Osseveld-Woudhuis 11 herenboerenleden zijn, die samen voor 28 monden afnemen. Hij kan het weten, want hij doet de ledenadministratie, de inning van het inschrijfgeld en de maandelijks incasso van de contributie. Jan: “Ik geef rondleidingen voor geïnteresseerden én voor duurzaamheidsprojecten voor op scholen. Sommige andere Wijkkijker-lezers zijn op andere wijze actief. Meer leden zijn overigens welkom.”

Twee professionele (en dus betaalde) boeren zijn in dienst van de coöperatie. Dat zijn Mas van de Pol en Jiri Postma. Ze vertellen bevlogen over hun werk. Ze willen bijdragen aan gezond voedsel, hebben kennis van zaken, helpen de leden goede keuzes maken en ze begeleiden stagiaires.

Circulair karakter

Iris: “De Herenboeren Wenumseveld hebben een goed georganiseerd bestuur. Alles is nauwgezet vastgelegd. Ze zijn niet alleen gegroeid in ledenaantal, maar ook de

activiteiten breiden zich uit, zoals de productie van meer verschillende soorten groenten en kruiden. Vanaf het begin was er vlees van eigen koeien en varkens. Er waren kippen voor de eieren. Vanwege de ophokplicht zijn er nu geen kippen. De dieren hebben allemaal een rol in het circulaire karakter van de boerderij. Zo gebruiken ze in de tuinbouw de mest van de koeien en eten de varkens de reststromen op. De bloemeteelt is nieuw.”

Wat doen de leden zelf?

Een buurtbewoner legt dit uit: “Er wordt gewerkt volgens afspraken en roosters alsook met inzet van vrijwillige momenten. De negen verschillende werkgroepen zorgen ervoor dat je ook de dingen kunt doen die jou liggen: alleen, met het gezin of met anderen. Dat wordt als plezierig en gezond ervaren. De sociale contacten met elkaar worden gewaardeerd. Samen kun je genieten van de groei, de bloei, de oogst en wat er zoal verbouwd wordt. Je praat mee over de toekomstplannen en je geniet als er een kalf wordt geboren.”

De kinderen groeien dicht bij de natuur op in de frisse lucht. Ze weten dat de wortels uit de grond komen en de kolen niet gesealde bollen uit de supermarkt zijn, dat je aardappels rooit, boontjes plukt en dat er talloze soorten sla zijn die beslist een bijzonder goede smaak hebben. Tomaten hoeven niet waterig te zijn. Eenmaal geproefd van wat er van het land komt, wil je niet meer anders. De grond wordt niet uitgeput.

Samen werkt men aan een kwalitatief goede, gezonde, voedzame en smaakvolle voeding. De boeren bepalen, in aansluiting bij de bodem en het klimaat, wat er verbouwd wordt. De Herenboeren eten met het seizoen mee. Zo wordt er 's winters samen zelf zuurkool gemaakt. Dat samen doen leidt ook tot gezellige bijeenkomsten van oogstfeesten en tot interessante lezingen.”

Hoe wordt de oogst en het vlees verdeeld?

Dat gebeurt heel transparant en eerlijk. Naast het eenmalige inlegbedrag om lid te worden, om dus mede-eigenaar te zijn, kun je kiezen om tot 5 monden per week tegen een vast abonnementstarief producten te halen. Dat kan op de uitgiftedagen. Bij aankomst daar worden je zintuigen al verwend met heerlijke en verrassende geuren en prachtige kleuren. En dan heb je nog niet eens geproefd! Vrijwilligers helpen om je die hoeveelheden te geven die van tevoren geogst zijn en in ‘mondens’ verdeeld. Je kunt het veld in om je portie boontjes nog zelf te plukken. Dat is een geweldig gezellige en leuke bezigheid. Je kunt je ervaringen en recepten uitwisselen.

Een dame bij de uitgifte vertelt: “Ja, de Wijkkijker krijg ik ook! We verbouwen hier 50 soorten groenten. Per week krijg je gemiddeld 5 verschillende soorten groenten.” Mas: “We kijken uit naar de tijd waarop er voor alle leden fruit is. Zover is het echter nog niet.”

Visie

Iris: “Officieel is de Herenboerderij niet biologisch (Skal keurmerk) omdat we onze eigen markt zijn. We sturen de voedselproductie naar draagkracht van de bodem. Dierenwelzijn, gezonde bodem en gezond landschap zijn doelen. Mochten er middelen nodig zijn dan gebruiken we niet chemisch-synthetische bestrijdingsmiddelen, die ook in de biologische landbouw

toegestaan zijn. We hebben grip op het eten, brengen consument en producent dicht bij elkaar. Het is een zoektocht naar de meest duurzame vorm van landbouw.”

“We werken mee aan onderzoek zoals het WUNDER-project (Water Use and Drought Ecological Responses of Agricultural and Nature Ecosystems in the Netherlands). Een systeem dat met de beste maatregelen komt om droogteschade aan gewassen te beperken. We ondertekenden het Maatschappelijk Manifest Bestrijdingsmiddelen, met name tegen de verlenging van het gebruik van glyfosaat dat in bijna alle middelen voor komt. Dat is een 'hot item', omdat er veel schadelijke gevolgen zijn. Na langdurige blootstelling aan deze stof (zoals bij boeren) is de kans op Parkinson en vormen van kanker bijna 70 %.”

Stichting Herenboeren Nederland

De stichting startte in oktober 2013. Er zijn nu 18 herenboerderijen verenigd in een landelijk netwerk, die samen lerend en experimenterend op reis zijn. Ze zijn natuurgedreven, sociaal verbonden en economisch gedragen. Op 40 andere locaties in het land verkennen burgers of ze een herenboerderij kunnen starten. In de gemeente Apeldoorn bevinden zich twee herenboerderijen. Naast Herenboeren Wenumseveld heeft Loenen Herenboeren Groote Modderkolk. Dit najaar gaat het lustrumjaar van start met allerlei leuke activiteiten en open dagen.

Wenumseveldweg 99,
wenumseveld@herenboeren.nl

voorzitter
Iris van de Kamp
<https://herenboeren.nl>

Fatale bijensterfte?

Een vakkundige kijk op bijen

Tekst: Joke van der Linden m.m.v. WM Le Griep
Foto's: Joke van der Linden, Trouw, BNN VARA

Albert Stoter

Diana Kip

De toekomst van de bij

Voor de toekomst zijn vooral belangrijk:

- het bestrijden van de varroamijt;
- werken aan biodiversiteit;
- geen schadelijk gif gebruiken voor bijen en;
- ;voorzien in een goede opleiding voor imkers.

Wil je zelf de bijen helpen? Kies dan voor planten die bijen aantrekken en/of soorten die vroeg in het jaar nectar geven, zoals krokus, winteraconiet, sneeuwkllokje, gele kornoelje, vroeg bloeiende hei en bloeiende kerstroos. Meer informatie vind je in de jaarkalender van Bijenclub.com. Of google op imkerpedia.nl

De meeste mensen raken geboeid door bijenvolken, en het belang van insecten in het algemeen. Je kijkt met andere ogen om je heen. Wat bloeit er in welk jaargetijde? Hoe goed of slecht is het gesteld met de nectar- en stuifmeelbiedende planten? Meer weten leidt tot meer verwondering over hoe een bijenvolk zich ontwikkelt, hoe er wordt gecommuniceerd, hoe ze met voedsel omgaan en zijn georganiseerd. De bij is in veel opzichten interessant, ook als je zelf geen bijenhouder bent.

Geen bijen, geen bestuiving. Sinds 1970 verdween wereldwijd 68% van de dierenpopulatie. Bij insecten is het verlies van populaties nog hoger. Een reden om ons zorgen te maken. Mens en bij zijn van elkaar afhankelijk. Bijen zijn voor 90% verantwoordelijk voor de bestuiving van bloemen en planten. Ruim 60% van de bestuiving van onze voedingsgewassen wordt uitgevoerd door bijen.

Diana Kip-Blikman

Veel bijenvolken hebben de winter van 2022-2023 niet overleefd. Ik bezocht Diana Kip-Blikman. Haar vader was imker en gaf zijn kleinzonen op 11-jarige leeftijd elk twee kasten. Dat werd het begin van Diana's liefde voor bijen: ze werd imker, met 33 kasten vol vriendelijke Buckfast en Carnica bijen. Dit jaar hield ze tot haar grote schrik nog maar 4 kasten over.

Eind september 2022 haalde Diana de bijen van de hei en gaf hen de noodzakelijke 15 liter suikerwater en medicijn om te voeden. De nazomer van 2022

bleef lang warm en de bijen waren nog maanden

in de weer. In november werd het plotseling koud. De kasten zaten nog vol broed. Het volk was nog niet verkleind en nog niet winterklaar. Doordat het ineens zo koud werd, hebben de bijen de dode bijen niet kunnen afvoeren.

Vroeg in 2023 was het zeldzaam warm. Diana ontdekte dat er veel dode bijen onderin de kast lagen en deze blokkeerden volledig de vliegopening. De nog aanwezige bijen konden er niet meer uit. Diana redde wat ze kon redden. Helaas heeft ze veel raat en dood broed moeten weggooiden. Met een grote inzet bracht Diana de kasten weer in goede staat.

Oorzaken?

Er zijn verschillende factoren die kunnen leiden tot sterfte van bijenvolken. Ik bespreek er hier drie.

1. Voedselvoorziening

Sommigen wijzen naar de extreem zachte winters, waardoor bijen sneller de tros en de kast verlaten om te gaan vliegen. Zij verbruiken dan extra veel van hun voedselvoorraad, terwijl er in de natuur nog niets te halen is: er bloeit nog niets. De voorraad kan opraken en de bijen gaan dood van de honger.

Ook wordt gedacht aan het te veel verruilen van honing voor suiker. Die imkers zoeken een mogelijke oorzaak in te eenzijdige voeding waardoor het bijenvolk verzwakt. Het gebrek aan biodiversiteit is in het algemeen fnuikend voor alle insecten. Bijen gedijen alleen als het ecosysteem er omheen klopt; dan gaat het om een diversiteit aan planten. Glyfosaat -middel dat in heel veel bestrijdingsmiddelen zit- doodt niet alleen planten, maar ook essentiële darmbacteriën in mens en dier. Het is bekend dat glyfosaat de darmflora van bijen kan aantasten, waardoor ze vatbaar worden voor ziektes en soms massaal sterven.

2. Opwarming van de aarde

Door de zachte winter hebben de koninginnen al in januari/februari een begin gemaakt met een broednest. Door het koude voorjaar moeten de oude winterbijen dan opnieuw in hun tros om niet te verkleumen. Zij zijn dan niet in staat om het broed te verwarmen. Dus óf het

broed gaat dood of zij gaan zelf dood. In beide gevallen is het schadelijk voor het bijenvolk. Als de koningin blijft leven kan ze opnieuw beginnen met het leggen van eitjes. Is de koningin wél gestorven, dan is het volk verloren. De opwarming van de aarde wordt als mogelijke oorzaak van het probleem gezien. De bijen vliegen langer door en zetten langer broed. Dat is niet goed voor de gezondheid en de individuele leeftijd van de bij.

3. Varroamijten

De parasiet Varroa Destructor vermenigvuldigt zich in de gesloten cellen van het broed. In de winter is er geen broed en hechten de mijten zich aan de volwassen winterbijen. Zij bijten gaatjes in het cellulosepantser van de bij en eten van het vetlichaam en de hemolymfe, het bijenbloed. Daardoor krijgen virussen kans binnen te dringen en verzwakken de bijen.

De laatste jaren wordt er steeds vaker bericht over varroamijtresistente volken. Deze bijenvolken bieden nog niet voldoende zekerheid. Het blijft speculeren. Het zou kunnen zijn dat meerdere imkers hierdoor wat soepeler zijn geworden met de varroamijtbestrijding. Die varroamijtbestrijding blijft noodzakelijk.

Albert Stoter

Albert Stoter, imker in Osseveld-Oost, leidt imkers op. Hij is bekend in de wijk en in de regio. Hij is één van de imkers waar de volken de winter goed hebben doorstaan. Albert beveelt het 'driegangenmenu' aan voor de varroamijtbestrijding:

- voorgerecht darrenbroed verwijderen;
- hoofdgerecht oxaalzuur sproeien gecombineerd met zwermverhindering, mierenzuur verdampen, thymovar of apiguard en;
- nagerecht oxaalzuur druppelen.

Oxaalzuur is een organisch zuur dat ook in de biologische imkerij wordt toegestaan.

Warmte als wondermiddel

Albert heeft als stokpaardje 'warmte'. Hij is voorstander van warme kasten, de piepschuimkasten met 'dikke' wanden. Vergelijk dat met een hol in een dikke boom. Albert doet voor hoe hij zorgzaam met handdoeken, die hij verplaatst, zoveel mogelijk warmteverlies voorkomt in de kast als hij gaat kijken. De warmtehuishouding moet het broed op temperatuur houden in de kast om ziekte en stress te voorkomen. Bijen kunnen zelf de juiste temperatuur in het broednest creëren.

Een sterk volk

Te veel zwakke bijen verzwakken het volk. Albert is voorstander van jonge koninginnen, hij is streng in raatvernieuwing. Hij onderstreept het belang van stuifmeel, de noodzakelijke eiwitbron om een volk gezond te houden. De darrencellen en de kleinere werkstercellen verschillen. Bij overlijden van de koningin kan van een werksterlarve alsnog een koningin gemaakt worden door koninginnengelei te geven.

Superorganisme

Het is ongelooflijk wat het superorganisme bijenvolk allemaal kan en hoe dat samenhangt. Ze reageren snel en passen zich aan. De ongekend goede sociale organisatie, de communicatiesystemen, maar ook bijen als architecten van indrukwekkende, regelmatige raatconstructies zijn werkelijk uniek.

Meer te weten komen? Lees verder:

- NBV Nederlandse Bijenhoudersvereniging
- 'Effectieve Bestrijding van de varroa', bijen@wur.nl
- Basiscursus imkeren NVB
- KNNV Vereniging veldbiologie: Honingbijen, Jürgen Tautz
- Bijvriendelijk imkeren 2.0, Ben Som de Werff
- Publicaties Klaas Sluiman
- Bijengilde
- Beelife
- Imkerpedia.nl

Tekst: Chantal Meijerink en Roely Smit
Foto's: Wendy Le Griep, Michiel Visch en Wikipedia

Deze bomenroute is tot stand gekomen m.m.v.
Roely Smit, Chantal Meijerink, Anton Dekker,
Henk Barkhof, Michiel Visch en Jan Willem Bloem

Bomenroute Het Woudhuis

Het Woudhuis is een wijk in Apeldoorn-Oost waarvan de meeste delen in de jaren '90 en begin 21ste eeuw ontwikkeld zijn. De wijk is ruim opgezet en bij het ontwerp is veel aandacht besteed aan het groen in de wijk. Meer specifiek: aan de aan te planten soorten bomen.

Het oorspronkelijke beplantingsschema voor de wijk kent maar liefst 81 (!!) verschillende soorten bomen en werd ontworpen door Henk Barkhof, die destijds als landschapsarchitect bij de gemeente Apeldoorn werkte.

De wijk grenst aan de oostkant aan de A50. Een mooie groene geluidswal en een park vormen de overgang naar de bebouwing. De noordkant van de wijk grenst aan de spoorlijn Apeldoorn-Deventer. Tegen de spoorlijn aan is een groene strook met water aangelegd. De laatste jaren is er vanuit de gemeente extra aandacht voor de vergroening van de wijk. Op diverse plaatsen zijn tegels vervangen door groen en zijn bloemenperken aangelegd in grasstroken.

Over de route

Het is mogelijk de route vanaf punt 12 te verkorten door daar rechtdoor te lopen, Het Kasteel uit, en dan naar rechts weer terug te gaan naar het beginpunt bij station Osseveld. Ter wille van de overzichtelijkheid van de route zijn op een aantal plaatsen dicht bij elkaar staande boomsoorten bij één routepunt beschreven.

Meer weten? Fout melden?

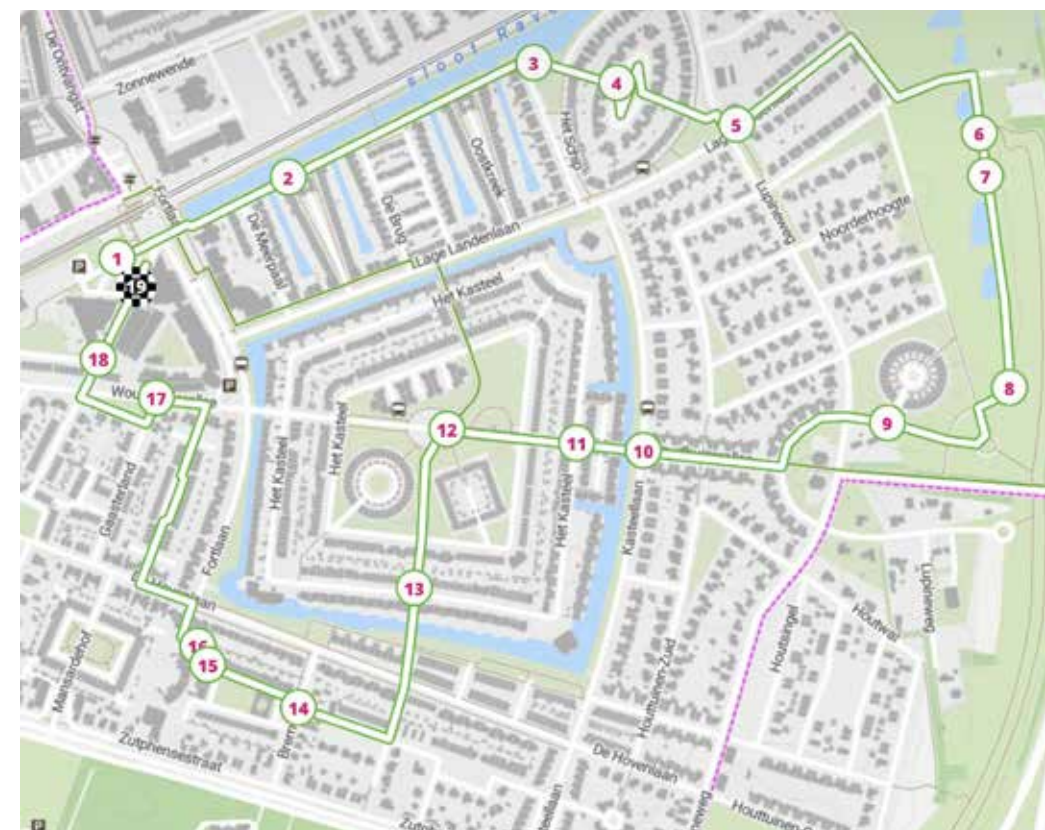
Meer routes in en rond Apeldoorn vind je op www.ivn-apeldoorn.nl. Kom je tijdens de tocht een wijziging tegen in de route of de verkeerde informatie? Laat het ons weten via routes@ivn-apeldoorn.nl

Meer lezen over bomen?

Er zijn veel boeken over bomen te koop en ook op internet is veel te vinden. Wij hebben voor een deel van de teksten gebruik gemaakt van informatie uit 'Reader's digest Veldgids voor de natuurliefhebber. Bomen en struiken van West- en Midden-Europa' (versie nummer: 2023-01) Door: IVN Apeldoorn.

Wat valt er te ontdekken op deze bomenroute?

1. Tiny Forest met platanen
2. Bomen langs het water zoals grauwe abelen, zwarte berk en treurwilgen
3. Moeraseden en iepen
4. Bomen op het grasveld in Het Schip zoals tulpenboom, Japanse sierkers en meidoorn
5. Boomhazelaar
6. Zomereiken
7. Schietwilgen en zwarte els
8. Bosschage met o.a. sleedoorn, kardinaalsmuts en hazelaar
9. Populieren, mispels, appelbomen en perenbomen
10. Linden aan weerszijden van de Woudhuizerallee en om Het Kasteel
11. Esdoornen en haagbeuken, valse christusdoorn en zilverlinde
12. Markante witte paardenkastanje, valse christusdoorn, haagbeuken en Noorse esdoornen
13. Noorse esdoornen, ruwe berk, essen, sierperen en valse christusdoorn
14. Plataan
15. Zuileik, nootkacipres en zuilhaagbeuk
16. Nootkacipres, eiken en beuken en zwarte den
17. Smalbladige es, kronkelwilg, boomhazelaar
18. Goudberken, trompetboom en plataan

Voor een uitputtende beschrijving van de route, vol leuke weetjes en anekdotes, verwijzen wij naar de IVN Routes app waarin de Bomenroute Woudhuis terug te vinden is. In deze Wijkjiker geven wij een iets ingekorte versie met een kleiner aantal foto's ter illustratie.

1. Tiny forest

Vlakbij het station is op 19 november 2021 door scholieren van basisscholen De Regenboog en Het Woudhuis een **Tiny Forest** aangeplant. Een Tiny Forest is een dichtbegroeid inheems bos ter grootte van een tennisbaan. De aanleg van Tiny Forests vergroot de waterbergingscapaciteit, verbetert de luchtkwaliteit en gaat hittestress tegen. Tot slot heeft een bos een positief effect op de gezondheid: meer natuur in de buurt kan zorgen voor minder stress en stress gerelateerde klachten. De grotere bomen in de Tiny Forest stonden er al en zijn **platanen**.

We lopen langs de fietsenstalling via een bruggetje naar een voet- en fietspad.

2. Bomen langs het water

Dit deel van Het Woudhuis was vroeger moerassig. Bij de aanleg van dit deel van de wijk is dit moeras verdwenen. Langs het water staan o.a. abelen en zwarte berken.

Grauwe abel

Als je naar de gladde stammen van de Abelen kijkt kun je met een beetje fantasie krokodillen ogen zien. Ook hebben ze ruitvormige figuurtjes op de stam. Omdat de beharing van de bladeren de ademporiën beschermt tegen verstopping door rookdeeltjes of zout, groeit de boom ook uitstekend langs snelwegen en langs de kust.

Zwarte berk

Zwarte berken hebben een voor berken opvallend donkere stam en een rafelige schors. Het is van oorsprong een Amerikaanse boom. De katjes in het voorjaar kom je bij alle berkensoorten tegen. De berk is één van de eerste hooikoortsbezorgers in Nederland en levert een overvloed aan flinterdun gevleugeld zaad, dat door de wind wordt meegevoerd.

Als we verder lopen zien we links en rechts van het houten bruggetje twee grote Treurwilgen.

Treurwilg

De wilg, geknot of niet, hoort bij het Nederlandse landschap. Treurwilgen met hun hangende takken komen aan de waterkant door de weerspiegeling in het water extra tot hun recht. De wilgenkatjes die heel vroeg in het

voorjaar verschijnen en de boom zijn goudgele glans geven, zijn één van de eerste pleisterplaatsen voor insecten om aan hun voedsel te komen. In het voorjaar is de treurwilg één van de eerste bomen die kleur geven. Wilgen trekken net als eiken heel veel insecten aan en hebben dan ook een grote ecologische waarde.

Lees verder op de volgende pagina...

grauwe abel en zwarte berk

grauwe abel

treurwilg

3. Moeroseik en iep

Aan het einde van het fiets-/voetpad zien we aan de linkerkant moeroseiken. Aan de rechterkant zien we een verhoogde speelplaats met lepen er omheen.

De moeroseik

De moeroseik komt oorspronkelijk uit het noordoosten van de VS en wordt daarom een exoot genoemd. Eind 18^e eeuw kwam deze boomsoort naar Europa. Je vindt hem nooit in bossen, maar wel langs straten, in parken en plantsoenen. Het puntige en diep ingesneden blad kan wel tien centimeter lang worden. Pas als deze boomsoort vijftien tot twintig jaar oud is draagt hij eikels.

iepen

Iep

Iepen worden ook wel 'olmen' genoemd. De iepen rond de verhoogde speelplaats vormen samen symbolisch een meerpaal waar Het Schip -de naam van de volgende straat, aangelegd in de vorm van een boot- aangemeerd is. De iepen die hier zijn aangeplant zijn moderne hybrides van de iep. De 'Ulmus Columella' is een slanke iep met een vrij open, zuilvormige kroon.

Als we de cirkel met lepen gepasseerd zijn, lopen we rechtdoor Het Schip in.

4. Bomen op het grasveld in Het Schip

In het midden van Het Schip zien we de volgende bomen:

Perzisch ijzerhout (in het midden van het veldje) De boom ontving zijn Latijnse naam Parrotia als eerbetoon aan de Russische natuuronderzoeker F.W. Parrot. Naast vele andere expedities ondernam Parrot in 1829 de eerste gedocumenteerde beklimming van de Ararat, de berg op de grens tussen Iran, Turkije en Armenië, waarop de ark van Noach gestrand zou zijn. In zijn vaderland groeit de boom op vochtige hellingen en wordt dan een forse boom, in tegenstelling tot de hoogte in ons land. In de herfst vertonen de bladeren prachtige gele, oranje en rode tinten. De schors van oude exemplaren laat bij hele stukken tegelijk los, net zoals bij een Plataan.

Perzisch ijzerhout

Tulpenboom (de twee grote bomen aan weerszijden van het veldje) Inheemse mensen uit Noord-Amerika noemden de tulpenboom 'kanoboom' omdat ze uit één enkele stam een kano voor 20 man konden maken. De boom werd door hoveniers van Karel I in 1656 uit Amerika naar Europa overgebracht. De Nederlandse naam tulpenboom dankt de boom aan de vorm van de bloemen.

tulpenboom

Japanse sierkers (rechts achter)

De Japanse sierkers komt van nature voor in het gebergte van West-China, Korea en Japan. Er zijn zeer veel verschillende varianten voor.

Meidoorn (rechts voor)

De meidoorn is een geslacht uit de rozenfamilie. Het zijn struiken die van nature in Europa, Noord-Amerika, Azië en Noord-Afrika voorkomen. Sommige soorten komen ook als boom voor. De meidoorn werd vanwege de doornen op de takken veel gebruikt in hagen als afscheiding voor het vee. Het hout is hard en fijn van structuur. Links voor staat een sierappel. Daarachter staat een lijsterbes.

meidoorn

We verlaten Het Schip en zien rechts van ons opnieuw een verhoogde speelplaats met lepen er omheen. Dit is de andere meerpaal voor Het Schip. We steken de Lupineweg over, gaan naar rechts en slaan dan direct naar links de Lage Landenlaan in.

5. Boomhazelaar

De boomhazelaar vertoont veel overeenkomst met de hazelaar, die alleen als heester voorkomt. De bloei is vroeg in februari met lange, geelbruine katjes. Bij de boomhazelaar, die maximaal 22 meter hoog kan worden, is alles groter in verhouding tot de gewone hazelaar. De noten zijn iets langwerpiger dan de gewone hazelnoot en goed eetbaar.

boomhazelaar

Aan het einde van de Lage Landenlaan slaan we rechtsaf en gaan vervolgens bij een splitsing linksaf richting een boerderij. Na het bruggetje gaan we rechtsaf en blijven het pad beneden langs de geluidswal volgen.

6. Zomereiken op de geluidswal

Bovenop de geluidswal staan zomereiken. De zomereik is een echte inheemse boom. Wanneer deze eiken de ruimte krijgen kunnen het beeldbepalende exemplaren worden zowel in de breedte als in de hoogte, van maximaal 45 meter. Ook wat leeftijd betreft steken ze veel andere soorten naar de kroon.

zomereik

schietwilg

7. Schietwilg en zwarte els

Langs het water aan de rechterkant staan schietwilgen en zwarte elzen.

Schietwilg

Knotwilgen zijn in onze laaggelegen streken een vertrouwd gezicht. Oorspronkelijk knotte men ze om geregeld over jonge tenen (dunne takken) te beschikken, die voor afscheidingen en mandwerk werden gebruikt. Manshoog kapte men het bovenste gedeelte van de boom af, zodat het vee de jonge scheuten niet kon bereiken. Veel knotwilgen zijn in Nederland helaas gekapt, omdat men anders de sloten niet met machines kan schoonmaken. De verdwijning van wilgen heeft echter een nadelige invloed op het landschap, omdat de wortels van deze meestal bij water groeiende bomen de oevers versterken en erosie tegengaan.

Zwarte els

Een els is goed te herkennen aan de zwarte elzenproppen. Deze proppen bestaan uit houtige schijfjes waartussen de zaden zitten. Ze blijven zeker een jaar aan de boom zitten. Verschillende vogels zoals putters, sijsjes, kepen en staartmezen zijn er dol op. In het vroege voorjaar hangt de boom vol met mannelijke katjes. Bij een beetje wind komen er wolven stuifmeel af. Niet leuk als je last hebt van hooikoorts.

Aan het einde buigt het pad naar rechts en gaat door een stukje van het Woudhuispark waar diverse struiken zijn aangeplant. We staan stil bij het tweede bankje aan de linkerkant.

zwarte els

8. Bosschage met o.a. sleedoorn, kardinaalsmuts en hazelaar

Een deel van deze struiken draagt in de winter bessen, waar vogels op af komen.

Wilde kardinaalsmuts (recht achter het 2e bankje)

Het grootste deel van het jaar is de wilde kardinaalsmuts een onopvallende struik. In de herfst valt hij echter op door de donkerrode kleur van zijn bladeren en zijn bijzonder gevormde vruchten. Als je ze eenmaal gezien hebt, herken je ze daarna altijd weer. De struik dankt zijn naam ook aan deze vruchten, omdat ze lijken op het hoofddeksel dat kardinalen dragen.

kardinaalsmuts

sleedoorn

Hazelaar (achter de kardinaalsmuts)

Eerder op de route kwamen we al de boomhazelaar tegen. Hier zien we de struikvariant. De hazelaar komt veel voor in Nederland en al sinds de prehistorie worden de dunne takken van de struiken (de tenen) voor allerlei doeleinden gebruikt.

Sleedoorn (links van het eerste bankje)

De sleedoorn is een 2 tot 6 meter hoge struik, die van nature vooral langs bosranden in de Benelux voorkomt. Het hout is zeer hard. De opvallende bloei vindt plaats van maart tot april, voordat er bladeren zijn. Een bloeiende sleedoorn trekt veel insecten zoals honingbijen, zweefvliegen en dagvlinders.

We gaan linksaf op het verharde pad en bij de rotonde gaan we rechtsaf.

populieren

populieren

mispel

zilverlindes

haagbeuken

9. Populieren, mispels, appelbomen en perenbomen

Sta tegenover de ingang van De Burcht even stil bij een rij bomen aan de linkerkant die vroeger langs een voormalige weg stonden. Dit zijn **populieren**.

Canadese populier

De boom kan tot 30 m hoog worden en vormt een brede, losse kroon. Evenals andere populieren gebruikt hij tijdens zijn snelle groei zeer veel water uit de grond. De rechte stam van de Canadapopulier buigt onder invloed van de wind niet of nauwelijks door en breekt niet snel. Dat maakt hem tot een populaire boom voor houtwinning.

*Wanneer we verder lopen bevindt zich aan de linkerkant een kleine boomgaard met fruitbomen. Het fruit dat hier aan komt mag door de bewoners van de wijk geplukt worden. De eerste twee bomen aan de linkerkant zijn **mispels**. Daarna komen **appelbomen en perenbomen**. De hoge bomen rechts zijn ook **populieren**.*

Mispel

Eeuwenlang werden de vruchten van de Mispel, mispels genoemd, als delicatessen beschouwd. Mispels kan je pas eten als ze beurs zijn. Je moet ze overrijp laten worden, totdat het vruchtvlees zacht is en begint te rotten, maar de buitenkant nog geen tekenen van verrotting vertoont. Als je de vruchten aan de boom laat hangen brengt de vorst het rottingsproces op gang.

We steken de straat (Lupineweg) over en volgen de weg met de bocht mee naar links. (hierlangs staan Essen) Bij de eerste straat slaan we rechtsaf en lopen door tot het kruispunt.

10. Linden aan weerszijden van de Woudhuizerallee en om Het Kasteel

Winterlinde langs de Woudhuizerallee. En de **zilverlinde** om Het Kasteel heen.

De woningen voor ons vormen samen een groot kasteel. De weg om de kasteelgracht is beplant met Linden. Linden werden traditioneel vaak bij kastelen aangeplant. Het hout van de Linde is heel zacht en wordt daardoor al eeuwen lang als ideaal hout voor houtbewerking beschouwd.

We steken de Kasteellaan over en lopen richting het midden van Het Kasteel.

11. Esdoorn en haagbeuken langs de buiten- en binnenring van Het Kasteel

Langs de eerste ring in het Het Kasteel zijn **Spaanse aken** geplant. Ondanks zijn naam is dit de enige esdoornsoort die bij ons oorspronkelijk inheems is. Esdoornhout wordt o.a. gebruikt bij de bouw van violen.

*Als we verder lopen komen kruisen we de 2^e ring/ binnenring van Het Kasteel waar **haagbeuken** zijn aangeplant.*

Haagbeuk

Langs de binnenring van Het Kasteel staan haagbeuken. Zoals zijn naam al zegt, is de haagbeuk uitstekend geschikt voor het vormen van een haag. Hij is gemakkelijk te snoeien, wordt zeer dicht en behoudt in de winters een deel van het dode blad. Als de haagbeuk niet wordt gesnoeid kan hij wel 24 meter hoog worden.

Voordat we het midden bereiken zien we links op het gras **valse christusdoorns** staan. De hele grote markante boom verderop aan de rechterkant op het grasveld is een **zilverlinde**.

valse christusdoorn

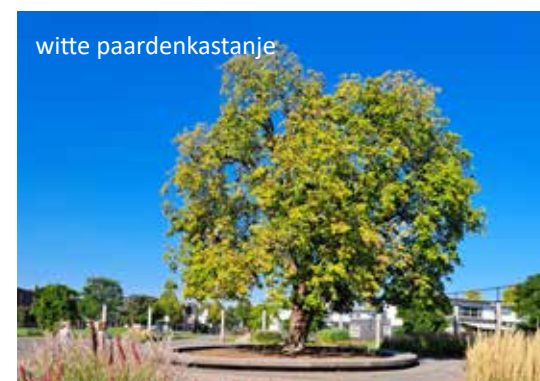
zilverlinde

12. Markante witte paardenkastanje

*Uiteindelijk bereiken we het midden van Het Kasteel waar in een cirkel van stenen een markante boom staat. Ook mooi is de begroeiing van de cirkelvormige pergola met **Blauwewegen**.*

Witte paardenkastanje

Deze kastanjeboom staat er al heel wat jaren (waarschijnlijk al minimaal 100 jaar). Bij de bouw van de wijk zijn zo'n 300 pijlers in de grond aangebracht om de boomwortels naar beneden te geleiden. Dit was nodig omdat voor de bouw van de wijk het grondwaterpeil omlaag moest. De kastanje is nu helaas ziek. De kastanjes van deze boom zijn door de hoge looistof voor mensen niet eetbaar (anders dan de kastanjes van de tamme kastanje).

witte paardenkastanje

pergola blauwe regen

Bij de paardenkastanje gaan we links af. Links en rechts van ons staan in het gras **valse christusdoorns**. We lopen verder en kruisen weer de binnenring van Het Kasteel met **haagbeuken**. We gaan rechtdoor en kruisen de buitenring in Het Kasteel. Hier staan **Noorse esdoorns**.

valse christusdoorn

13. Noorse esdoorn

De Noorse esdoorn is inheems in de bergen van Noord-Europa. De ruwe klimatologische omstandigheden die daar heersen, hebben hem tot een zeer sterke, vorst bestendige boom gemaakt. Je ziet hem veel in parken en steden, omdat hij goed bestand is tegen een wat slechtere luchtkwaliteit, bijvoorbeeld veroorzaakt door de uitstoot van fijnstof door auto's.

We lopen verder en gaan weer de gracht over en zien rechts aan het water een **ruwe berk**. Als we verder lopen komen we uit op de de Hovenlaan, waar aan beide kanten **essen** staan. We gaan rechtdoor naar de Myrtilushof en slaan dan rechts af voor het grasveldje in het midden. Hier staan tussen de geparkeerde auto's **sierperen** en grote **valse christusdoorns** op het grasveldje.

We steken de weg over en gaan de Schuylenhof in. Links in het parkje staan **platanen**.

14. Plataan

De plataan wordt bij ons veel in steden aangeplant, omdat het een van de weinige bomen is die geen last heeft van de vervuilde lucht. Zijn glanzende bladeren worden door de regen weer schoongespoeld en de schors laat geregeld in grote plakken los, wat voorkomt dat de ademporiën in de bast met roetdeeltjes verstopt raken. Helemaal aan het eind van de Schuylenhof staat een hoge smalle **zuileik** aan de linkerkant.

15. Zuileik

De Zuileik is zoals de naam al zegt een dicht vertakte zuilvormige eik met stevige opgaande takken. Hij kan zo'n 20 meter hoog worden en zo'n 4 meter breed. De soort *Fastigiata* verdraagt verharding goed, waardoor het een perfecte boom is voor smalle lanen en straten. Achter de **zuileik** staat een mooie volle **zuilhaagbeuk**. De grote conifeer die als we verder lopen aan de linkerkant in het oog springt is een **nootkacipres**.

16. Nootkacipres

De nootkacipres is een groenblijvende conifeer die 40 meter hoog kan worden. De boom is doorgaans mooi kegelvormig, met sterk afhangende takken. Vanuit de Schuylenhof volgen we een voetpadje richting de De Hovenlaan. Aan de linker kant staan oude **eiken** en **beuken**.

Lees verder op de volgende pagina...

noorse esdoorn

plataan

zuileik

nootkacipres

smalbladige es

boomhazelaar

goudberk

trompetboom

We slaan linksaf op de Hoven-laan en vervolgens rechtsaf het Montferland in en zien aan weerszijden een **valse christusdoorn**. Als we verder lopen zien we in het perkje in het midden eerst een rood bloeiende **meidoorn** en daarna **sierperen**. Iets verder staat aan de rechterkant in de voortuin van een huis een grote **zwarte den**.

Op de Woudhuizerallee gaan we links af en daarna de eerste straat weer naar links. Aan onze rechterhand is nu een klein grasveldje. Direct na het grasveldje gaan we naar rechts. De eerste boom rechts is een **smalbladige es**.

17. Smalbladige es

Deze opvallende boom is een plant die behoort tot de olijffamilie. In Nederland wordt de boom sinds de negentiende eeuw aangeplant. Deze essensoort kan in Nederland tot 15 m en elders tot 30 m hoog worden met een brede kroon.

De volgende boom is een oude **kronkelwilg** en links aan het einde van het paadje staat een **boomhazelaar**.

We staan daarna op een kruising met links het Kennemerland. Dit is een onderdeel van de Landenbuurt. We gaan rechts de Ravelijn in.

18. Goudberk en trompetboom

Op het plein van de kinderopvang staan links eerst een **plataan** en vervolgens drie **trompetbomen**. Rechts op het parkeerplaatsje voor Talma-Borgh (zorginstelling) staat een aantal **goudberken**.

Goudberk

De boom heeft een duidelijk recht opgaande stam met een geelwitte kleur en een grijzige gloed en laat al vroeg zijn blad vallen.

Trompetboom

Deze zomerbloeiende boom krijgt vaak als laatste in zijn omgeving zijn bladeren, vaak pas in juni. De boom bloeit met talloze witte bloemen met gele en paarse vlekjes.

Vanaf september 2023 is de Bomenroute van 3,7 km door de wijk Het Woudhuis terug te vinden in de IVN Routes app. Ineens is 'ie er dan: beschikbaar, binnen handbereik. Maar zo 'ineens' is een wandelroute niet gemaakt. Dat vergt heel wat tijd en inzet, proeflopen, deskundigen raadplegen, informatie opzoeken en subsidie aanvragen om de route openbaar kenbaar te maken. Het resultaat mag er zijn. Het begon met het idee van twee actieve wijkbewoners: Roely Smit en Chantal Meijerink.

Chantal en Roely kennen elkaar van de IVN-afdeling Apeldoorn. IVN staat voor Instituut Voor Natuureducatie en duurzaamheid: een Nederlandse organisatie die zich richt op natuureducatie en -beleving.

Liefde voor de natuur zit in de genen

Chantal krijgt van huis uit de liefde voor de natuur met de spreekwoordelijke paplepel ingegoten: "Mijn vader heeft in Weert de stichting 'Groen Weert' opgericht. Mijn opa was hoofd van de Tuinbouwschool in Panningen. De interesse in de natuur heb ik zelf ook altijd al gehad. Toen wij met ons jonge gezin 20 jaar geleden in Apeldoorn kwamen wonen, ben ik begonnen met de Gidsenopleiding van het IVN. Voor mijn opleiding heb ik een wandeling uitgewerkt voor kinderen door het Park Woudhuis. Deze route is nog steeds online via de IVN Routes app terug te vinden. Roely ontmoette ik later bij een werkgroep van IVN Apeldoorn."

Roely is van huis uit ook bekend met de natuur: "Ik ben opgegroeid op een boerderij vlakbij het Nationaal Park Dwingelerveld, in het mooie Drenthe. Ik was vaak buiten te vinden, op het erf of in de natuur. Ik ben inmiddels al jaren lid van het IVN en ik volg regelmatig cursussen, maar sinds mijn pensioen ben ik een actiever lid geworden. Zo ben ik een aantal jaren schoolgids geweest voor kinderen van de basisschool."

Van bomencursus naar bomenroute

Chantal en Roely wonen allebei in Het Woudhuis. Het was ze al eerder opgevallen hoeveel verschillende bomen er in dit deel van de wijk staan. Roely en Chantal gaven zich op voor de IVN Bomencursus. Roely: "Zo enorm interessant!"

Even voorstellen: Chantal Meijerink en Roely Smit

Bedenkers van de Bomenroute door Het Woudhuis

Ik heb veel geleerd van die cursus. Het idee voor een bomenroute door onze eigen wijk is toen bij ons allebei zo ongeveer tegelijkertijd ontstaan. Chantal heeft daarop informatie opgevraagd bij de gemeente Apeldoorn, over de bomen die 25-30 jaar geleden zijn aangeplant door de gemeente in de toen nieuw te ontwikkelen wijk Het Woudhuis."

Chantal: "Een plattegrond met daarin getekend welke boom waar staat was wat lastig gezien de hoeveelheid bomen in Het Woudhuis, maar we kregen wel een Excel-spreadsheet met alle boomsoorten die de gemeente een plek had gegeven in onze wijk."

81 soorten aangeplant

De oorspronkelijke beplanting, dus niet de bomen die er al stonden, bedroeg maar liefst 81 verschillende soorten! Dat hadden Roely en Chantal niet verwacht. En wie had ooit dit plan gemaakt? Roely zocht opnieuw contact met wijkbeheerder Marcel Keurhorst. Eerder sprak ze al met hem over de duizendknoop en de flora- en faunarondleiding door de wijk.

Roely: "Marcel wist nog wie het oorspronkelijke beplantingschema had gemaakt: Henk Barkhof. Ik heb hem gewoon gebeld en gevraagd of hij wellicht wilde meewerken aan ons idee om een bomenroute door Het Woudhuis op te zetten. Henk zei meteen "Ja!"

Deskundig

Chantal benadert ondertussen Anton Dekker, die de bomencursus gaf. Ook Anton werkt graag mee om de bomenroute vorm te geven. Hij werkte ruim 40 jaar voor de gemeente als bomenexpert, dus met de komst van Henk en Anton ontstond er een inhoudelijk zeer deskundige projectgroep. Chantal: "We gingen met ons vieren regelmatig op pad. Maar midden in de winter is het best moeilijk om de bomen van elkaar te onderscheiden."

Volgens het beplantingschema staan er wel meer dan 300 lindes in Het Woudhuis en dan ook nog eens verschillende soorten, maar waar staan die dan? En hoe kun je die van elkaar onderscheiden als er geen loof aan de bomen hangt? Dat bleek nog best lastig."

Meerpalen in de wijk

Roely: "Bij elke wandeling die wij maakten, leerden wij weer nieuwe wijk- en bomenfeitjes. Zo wisten wij niet, dat de twee verhoogde speeltuinen aan weerszijden van Het Schip, speeltuinen op een bult, omringd door populieren, de meerpalen verbeelden waar Het Schip aan aangemeerd ligt. Of dat de moerasesiken langs de waterparij tussen De Boei en het spoor, verwijzen naar de tijd dat het gebied waar onze wijk is gebouwd, een moerassig gebied was."

Meer bekendheid

Omdat de bomenroute ook nog bekendheid moet krijgen onder het grote publiek in de wijk en daar buiten, wilden Chantal en Roely in eerste instantie bij elke boom in de route een bordje laten plaatsen. In het Mheenpark zijn op deze manier de namen van de bomen toegankelijk gemaakt voor het publiek. Maar om praktische redenen zien ze hier van af. "We verwijzen op sommige punten naar meerdere bomen of bomen die wat verder weg staan. Dan zijn bordjes niet zo handig meer."

Chantal: "We kregen daarom een ander idee. Wij willen een aantal informatieborden laten plaatsen langs de route, met uitleg en een verwijzing naar de IVN routes app. In de toekomst willen we misschien ook folders maken, die we op centrale punten neerleggen, zodat geïnteresseerden deze kunnen meenemen."

Het borrelt en het bruist

Chantal en Roely zitten nog vol met ideeën. Het borrelt en bruist ongetwijfeld nog een tijdje verder. Wie weet komt er ook een bomenroute over het terrein van Groot Schuylenburg of een route over het voormalige GGnet terrein aan de Deventerstraat?!

Wij wachten het allemaal rustig af. In deze Wijkkijker staat de verkorte versie. Download de app IVN Routes voor de volledige bomenroute door Het Woudhuis.

Tekst en foto: Wendy Le Griep

WarmteZonderGas.com Infrarood Panelen

WarmteZonderGas.com levert infrarood panelen voor hét duurzaam en kostenbesparend verwarmen van woningen en werkplekken, zonder het gebruik van gas.

De kracht van infrarood verwarming zit hem in gericht en lokaal verwarmen van de plek en het moment waar je op dat moment bent. Daar waar de centrale verwarming de lucht in de hele ruimte verwarmt, verwarmt infrarood de plek waar je bent.

Infrarood panelen & spiegels

- Comfortabel & warm
- Duurzaam, energiezuinig & kostenbesparend
- Geluidloos / reukloos
- Levensduur 100.000 uur
- 5 jaar garantie op panelen / 2 jaar op bediening
- 100% veilig en gecertificeerd

Eerlijk advies!

De webshop WarmteZonderGas.com onderscheidt zich met een overzichtelijk assortiment infrarood panelen en -spiegels.

Wij helpen onze klanten met een goed en eerlijk advies, passend bij jouw persoonlijke wensen, situatie en budget.

Wij **verzenden gratis** in Nederland en bezorgen **persoonlijk en gratis in Apeldoorn**. Vinden we leuk!

Column Erik Ruesink Statiegeld daar, statiegeld hier

De zomer is weer voorbij. Velen van ons zijn tijdens de vakantie in aanraking gekomen met zwerfafval en de aanpak daarvan in verre of minder verre oorden.

Zelf was ik deze zomer in Berlijn. Het viel mij op dat op veel plaatsen lege bierflessen en -blikjes niet ín, maar ónder of naast de vuilnisbakken op straat werden gezet. Daar bleek een idee achter te zitten: in Duitsland is het nog toegestaan om op straat bier te drinken. Je ziet dan ook veel mensen over straat gaan met een bierfles in de hand. In het verleden werden de lege flessen in een prullenbak gepropt of gewoon weggegooid. Slechts een enkeling nam de moeite om de fles voor het statiegeld mee naar huis te nemen. Dat leverde dus een hoop zwerfafval op.

Niet (?) langer graaien in prullenbakken

Nu worden die flessen en blikjes die naast of onder de prullenbak zijn gezet ingezameld door zwerwers en daklozen. Zij hoeven dan niet te graaien in volle, vieze prullenbakken. En met het inleveren van hun gevonden waar 'verdienen' ze nog wat geld. Aan de mensen met volle tassen met lege flessen te zien loont het. Het mes snijdt aan twee kanten: minder (zwerf)afval en minder noodzaak tot bedelen. Dit systeem blijkt al ruim 10 jaar te bestaan en de *Pfandsammler* (statiegeldverzamelaar) wordt zelfs als bijbaan gezien.

Dit deed me denken aan een gebeurtenis in onze wijk, kort na de invoering van statiegeld op blikjes. Mijn vrouw en ik werden een keer 's nachts wakker van geluiden buiten. We konden die niet goed thuisbrengen, dus keken we toch even door het raam naar buiten. Daar zagen we een man met een hoofdlamp op, met een paar grote boodschappentassen aan de fiets. Hij zocht in de oranje afvalcontainers die al aan de weg stonden naar statiegeldflessen en -blikjes en flesjes! Gezien de gevulde tassen niet geheel zonder succes, al is het wel bij die ene keer gebeven. Wij hebben hem in ieder geval niet meer gezien en 's ochtends was er geen spoor van zijn activiteit te zien.

Doel (nog lang) niet gehaald

Als maatregel in de strijd tegen zwerfafval, betalen we sinds een paar maanden hier dus ook statiegeld voor bier- en frisdrankblikjes. Zoals we allemaal weten moet zoiets even inslijten, voor er al dan niet resultaat te zien is van zo'n nieuwe maatregel. Ik was daarom wel een beetje verbaasd, toen de media kortgeleden al meldde dat het doel van 90% statiegeldverpakkingen retour niet gehaald werd.

Een beetje vroeg voor deze constatering? Met groeiende verbazing las ik dat dit doel in een wet is vastgelegd: het niet behalen ervan is een overtreding en kan dus tot vervolging leiden! Vervolging van wie dan? De producent die de blikjes (maar ook de plastic flesjes)

maakt? Of de producent die de blikjes gebruikt om zijn drankjes in te verpakken? Of de handel die de blikjes met drankjes verkoopt? Of toch de consument die de blikjes niet inlevert? Persoonlijk zou ik denken die laatste, de consument. Dat is namelijk degene die graag drankjes in kleine plastic flesjes en blikjes wil.

Als die behoefte er niet is, wordt het niet geproduceerd. Maar die consument, zo blijkt, wordt nog niet echt geprikkeld door het statiegeld om de blikjes in te leveren in plaats van deze weg te gooien, al dan niet in een vuilnisbak. Maar 'de consument' vervolgen wordt wel erg lastig. **De oplossing ligt, denk ik, in het steviger motiveren van de consument om de blikjes in te leveren. Maar hoe? Statiegeld (fors) verhogen misschien?**

Langs de Veenhuizerweg

Sofia en Lize. Samen in een klein kraampje langs de weg. Om van alles te verkopen. Zelfgemaakte kaarten, envelopjes en nog veel meer. Kortgeleden kwam de hele buurt nog stooftieren uit eigen tuin bij hen kopen. Hoe leuk is dat!

Waarom ze hun kraampje aan de weg hebben? "Gewoon, omdat we vriendinnen zijn en samen sparen om iets leuks te doen." Maar dat is niet het enige: "We willen ook graag mensen blij maken. Er komen hier best veel mensen langs. Die maken we blij door te roepen "Kaarten te koop!" "Trouwens, door aan de straat te zitten worden mensen überhaupt al blij."

Wat wordt onze wijk mooi van deze gezelligheid. Het gewone leven, waar je onderweg langs de straat even van je fiets stapt om een praatje te maken en een paar kaarten te kopen. Veel succes, Sofia en Lize. Maar vooral: veel plezier!

Achter de schermen bij ... Cultuur bij je Buur

Tekst: Jelmar Blauw en Karin Voortman
Foto's: Pieter Verdoorn en
Herma Oosterloo-de Jong

Het principe is simpel: artiesten (muziek/beeldende kunst/theater/poëzie/...) treden op bij mensen thuis. Buren en andere belangstellenden kunnen daar dan naar komen kijken en luisteren, helemaal gratis! In sommige steden heet dit concept overigens 'Gluren bij de burens.'

Cultuur bij je Buur wordt één keer per jaar in Apeldoorn en omliggende dorpen georganiseerd. Afgelopen april vond de tiende editie plaats. Er waren meer dan driehonderd (!) korte optredens op zaterdag en op zondag, waarvan een aantal op zes verschillende locaties in Osseveld-Woudhuis. Het overgrote deel van de optredens was muzikaal.

Organisatie

Tot voor kort werd het evenement voornamelijk door één vrijwilliger (Mari) met ondersteuning van enkele Gigant-medewerkers georganiseerd. Maar voor de meest recente editie riep hij hulp in via zijn netwerk. Mari wordt sinds september 2022 door een groepje van vijf enthousiaste vrijwilligers bij de organisatie van Cultuur bij je Buur ondersteund.

Zodra de zomer voorbij is moet er namelijk al met de organisatie voor het evenement in april van het daaropvolgende jaar begonnen worden. Dat betekent onder andere het werven van sponsors (voor financiële middelen en de versnaperingen bij de gastlocaties) en het op poten zetten van de planning voor de komende 6 à 7 maanden.

In het najaar wordt de website geëvalueerd en worden de social media-activiteiten gestart; vanaf eind november kunnen de artiesten zich opgeven voor het evenement in april van het daaropvolgende jaar. Vanaf februari mogen de gastadressen zich dan aanmelden en artiesten uitnodigen om bij hen te komen optreden.

Dan vindt er in februari/maart ook nog een 'aftrap' plaats, waar gastlocaties geworven worden en hun vragen beantwoord worden. Tijdens de afgelopen editie heeft de organisatie voor het eerst ook transport voor mindervaliden georganiseerd. En na het evenement? Dan is er nog de 'afterparty.' Een gezellige samenkomst met een hapje en drankje, waarvoor alle gastadressen en artiesten worden uitgenodigd.

Inclusief en duurzaam

De organisatie heeft als doelstelling het evenement duurzaam en inclusief te maken. De vlaggetjes die door de organisatie ter beschikking gesteld worden, zijn van oude spandoeken en stoffen lappen gemaakt door Da Capo (organisatie voor vrouwelijke migranten) en worden volgende edities weer gebruikt. En deze vlaggetjes en ander wervingsmateriaal zijn met de bakfiets naar de ophaal-locaties van Albert Heijn gebracht.

Een andere doelstelling is om verschillende groepen mensen bij dit evenement te betrekken, denk daarbij aan jongeren en mensen met een niet-Westerse achtergrond als artiest, gastheer of -vrouw of publiek. Dit jaar was er bijvoorbeeld een optreden bij het AZC aan de Deventerstraat.

Enthousiast geworden?

Op 20 en 21 april 2024 vindt de elfde editie van Cultuur bij je Buur plaats. Als je enthousiast bent geworden, meld je dan aan als artiest (vanaf eind november 2023) of als gastlocatie (vanaf februari 2024) of bezoek gewoon een paar gastlocaties bij jou in de buurt.

Mail gerust: jelmar.blauw@osseveld-woudhuis.nl

Volg het nieuws over Cultuur bij je Buur via:
culturbijjebuur.nl
facebook.com/culturbijjebuur

Cultuur bij je Buur... voor het eerst op de Wintereik in Osseveld-Oost

Mijn broer Wouter stuurde mij een link van de Cultuur bij je Buur-website. "Is dit niet iets voor jou op je verjaardag op 16 april?" Ik nam een kijkje en vond het een leuk concept. Ik had het al wel eens vaag meegekregen van Het Verlaat, waar ik buiten heb staan genieten van de muziek. Ik wist niet of het helemaal zou passen bij een verjaardag, maar het is eens wat anders! Ik vind muziek heerlijk ontspannen en je wordt er vrolijk van. Het is verbindend.

Ik kon eerst niet kiezen: welke artiest zou ik doen? En 'k had eerst niet door welke muziekgroepen en duo's er al bezet waren. Hier in huis staat een piano, maar ik kon niet helemaal iets vinden wat ik gepast vond. Ik kwam uiteindelijk uit bij een trio gitaristen. Ik zag op YouTube een filmpje van de Guus Essers Band waar twee van deze gitaristen bij hoorden en dat klonk goed. Die mannen kunnen spelen! En drie gitaren vond ik wel indrukwekkend. Mijn man Tom speelt ook gitaar. Een fijn instrument, dat al gauw gezellig klinkt - en mij ook geschikt leek voor de kinderen die zouden komen.

De bevestiging ging allemaal makkelijk en snel. Guus kwam bij mij voor een voorgesprekje en het klikte direct. Hij bleek mijn vader te kennen van de vereniging Onderwijs, Kunst en Wetenschap in Apeldoorn.

Een tas met boodschappen kon ik ophalen bij de AH in Beekbergen. Daar zaten o.a. koffie, thee, limonade, bekers, koekjes, kleine marsjes in, maar ook posters en flyers die je dan zelf verder kon invullen. Ik heb de uitnodigingen voor in mijn straat geschreven en mijn kinderen hebben ze rondgebracht. Daarna moest er nog een tas gehaald worden bij de Gigant, met daarin de vlaggetjes en de banner. Het viel wel op, zo op straat. Ik was heel benieuwd of er iemand zou komen.

Eerst was het best rustig. Maar uiteindelijk hebben we wel zo'n 60 man binnen gehad, van wie ik er zo'n 40 kende en de anderen voor mij nog onbekend waren. Guus speelde ook lekker op mijn piano. Dat was voor mij de kers op de taart!

Ik vind het zeker leuk om volgend jaar weer mee te doen. Iedereen kan zich opgeven. Het is echt een aanrader! Het bestaat ook al 10 jaar. Het hele gebeuren zit goed in elkaar. Er zijn wel 60 artiesten waar je uit kan kiezen. Als je snel bent heb je echt ruime keuze. Bij mooi weer kun je het organiseren in de tuin maar het kan ook gewoon in de woonkamer. Het is erg leuk om mijn burens zo uit te nodigen voor een praatje en een drankje.

Aandachtig!

Acht vragen over zin, ziel en zaligheid

In gesprek met Gert Burger

Tekst: Henk Methorst
Foto: Joël Methorst

In deze rubriek gaan we in gesprek met wijkbewoners. Met aandacht op zoek naar zin, ziel en zaligheid. Acht vragen geven ons een inkijkje in het leven van elke dag. Vandaag met Gert Burger (74) van de Josine Reulingstraat. Een gezelschapsmens in hart en nieren.

Wat zien we jou in het leven van elke dag doen?

“Waar ben ik mee bezig?” Met alles wat op mijn pad komt. Vooral met zingen ook. Ik zing in twee koren: een dialectkoor en het SOS-matrozenkoor. Het dialectkoor heb ik samen met Tom, een kameraad van me die helaas overleden is, opgericht. We hebben gewoon een avond gepland. Daar kwam een hoop op af. Vijftien mannen meldden zich aan, dus we hadden een koor.”

“Op een gegeven moment hebben we met zes man weer een nieuw koortje opgericht, de Dialek-keerls. Een hartstikke leuk koor. We gaan kleinschalige tehuizen in. Daar zingen we bijvoorbeeld liedjes van Corry Konings, maar ook liedjes van de laatste tijd, zoals ‘Vrij als de wind’ en nummers van André Hazes en Frans Bauer. Het is geweldig om te zien dat mensen die stil in hun stoel zitten dan in beweging komen!”

Gert vervolgt: “Ik ben geboren en getogen in Apeldoorn. Een echte Apeldoornse, opgegroeid aan de Vosweide. We zijn in 1971 getrouwd en in Ugchelen gaan wonen. Vier jaar later zijn we weer naar Apeldoorn gekomen. Ik was een paar jaar timmerman en ben daarna veertig jaar postbode geweest. Ik genoot van het vrije leven, want ik was als postbode zo vrij als een vogel. Dat vond ik heerlijk.”

“De wijk waar ik nu woon, vind ik een heel fijne wijk met de winkels dichtbij. We wonen hier met allemaal verschillende mensen, maar we praten wel dezelfde taal. Je ligt met elkaar op één lijn. We gaan lekker ontspannen met elkaar om. Ik vind dat geweldig. En ik draag graag mijn steentje bij aan de gezelligheid in de buurt.”

Soms zijn er momenten die ons leven markeren. Welk moment komt bij jou in gedachten?

“Ik denk dan direct aan het overlijden van mijn vader. Hij is 75 jaar geworden en was ziek. Wat mij raakte in de laatste momenten van zijn leven is een voorbeeld voor iedereen.” Daarom wil Gert het graag in alle kwetsbaarheid delen. “Vader zei: “Gert, luister goed: wat van een ander is, daar blijf je af.” “Dat zijn zijn woorden. Ik hoefde niks meer te zeggen. Ik keek hem alleen maar aan en ik wist genoeg. De man was goudeerlijk.”

Tot op de dag vandaag tekenen die woorden het leven van Gert: wat van een ander is, daar blijf je af. Met andere woorden: geef elkaar ook de ruimte om anders te zijn. “Toen hij dat zei, hield hij mijn hand vast. Het waren zijn laatste woorden. Daarna ging hij rustig liggen.” Zijn leven was klaar toen hij dit aan zijn jongste zoon mee gaf.

“Mijn vader was trots op zijn kinderen. Ik was de jongste. “Mijn jongens” zei hij altijd. Als hij had meegemaakt hoe al zijn kinderen terecht zijn gekomen, dan was hij hartstikke trots geweest.”

Op welke manier wil je betekenisvol zijn?

“Ik leerde van mijn ouders om klaar te staan voor elkaar. Als je de huidige wereld ziet, dat ver afschuw ik. We zijn er om elkaar te helpen. Het gaat niet altijd vanzelf, maar ik heb plezier in het leven en heb een hekel aan ruzie. Dat probeer ik te vermijden. Het gaat er om dat je samen plezier hebt. Ik wil graag dat iedereen het leuk heeft. Ik leef zoals ik leef en wil goed zijn voor de mensen. Als ik ergens kan helpen, dan help ik. Als ik iedereen zie rond lopen bij de jeu de boules baan in het plantsoen hier voor de deur, dan geniet ik daar van.”

"Wees dankbaar met elkaar en maak er geen puinhoop van!"

Gert zegt met een lach: “Het hoeft niet allemaal serieus te zijn, maak ook plezier in je leven. Het leven is kort genoeg. Blijf niet binnen zitten, maar ga naar buiten. Samen met mijn buurman Lammert hebben we op een gegeven moment een balletje op de jeu de boules baan gegooid. Lammert stelde dat voor. En van het één kwam het ander. Nu ligt er dus een mooie baan die voor een hoop gezelligheid in de buurt zorgt.”

Wat of wie bezielt je?

“Ik zing graag en ben er gewoon mee begonnen. Je ontwikkelt je door te gaan zingen, ook samen op het koor.” Wie het grote voorbeeld van Gert is, als het om zingen gaat? “Mark Knopfler, omdat die man zo’n mooie stem heeft. En ook zijn gitaarspel. Gewoon geweldig. Hij is één met zijn instrument. Dat raakt me. Hij heeft bepaalde nummers waar ik kippenvel van krijg. Zijn liedje Going Home, daar zit zo veel in. Dat lied mogen ze bij mij, bij het afscheid, spelen.”

Wat roepen de woorden ziel en zaligheid bij je op?

“Als ik iets doe, dan wil ik het goed doen. Daar denk ik aan bij ziel en zaligheid. Alles geven. Het lukt niet altijd, maar ik wil dat het lukt. Ik vind het niet altijd gemakkelijk om los te laten wat ik graag wil. Het hoeft ook niet altijd mijn kant op te vallen en ik mag ook gewoon fouten maken. Maar als iets niet lukt, heb ik wel wat tijd nodig om het te verwerken. Maar zo is het leven. Gewoon door gaan als het niet lukt. Gezellig met z’n allen weer verder.”

Wat is jouw droom voor de toekomst?

“Nou, mijn verlangen is dat ik samen met mijn vrouw nog een heel fijn leven heb en dat we nog wat leuke dingen kunnen doen. Ik hou niet zo van op vakantie gaan. Dat vind ik niks meer. Vroeger dacht ik met de auto: “Gas er op en gaan.” Maar nu in de drukte is het autorijden niet zo leuk meer. Dus laat ons samen maar fietsen in Twente en Drenthe. Daar is het rustig. Samen met vrienden fietsen, even lekker eten en wat drinken. Dat is voor mij genieten. En natuurlijk denk ik dan ook aan onze kinderen en kleinkinderen. Genieten doe je niet alleen, maar met elkaar!”

Als er een hiernamaals is, welke herinnering wil je dan absoluut meenemen?

Gert gaat er wat op door: “Naar huis gaan we allemaal. Ik denk dat er hierna nog iets is. We blijven hierboven voortbestaan. Je ziel blijft leven. En ik denk dat ik daar mijn ouders weer ontmoet. Tegen mijn vader zou ik dan willen zeggen: “Hier ben ik”. Gert raakt geëmotioneerd, valt eerst stil en vervolgt dan: “Daarna zou ik zeggen: “Hier gaan we verder”.

“Wat ik vooral wil meenemen, is dit: geloof, hoop en liefde. Geloven heeft voor mij te maken met de Tien Geboden in de Bijbel: mensen nooit kwetsen en respect hebben voor elkaar. En liefde is zo belangrijk.”

Waar geloof, hoop en liefde samenkomen in het leven van Gert? In het gezin waar hij vandaan komt. “De herinnering aan het gezin waar ik uit kom, wil ik graag meenemen.” Ook bij de ouders van zijn vrouw stonden geloof, hoop en liefde trouwens centraal: “Er hing bij hen een tekst aan de muur, met allemaal spijkertjes en die drie woorden er op geborduurd.”

Met welke quote sluit je dit gesprek graag af?

“Wees dankbaar met elkaar en maak er geen puinhoop van!”

Foto: Wendy Le Griep

Met Ron en Dieke aan de knoppen Beeld en geluid uit eigen regio

Op de Apeldoornse radio- en tv-zender Samen1

Creatieve mensen zijn er genoeg in onze wijk. Maar niet altijd zie je ze. Soms hoor je ze vooral. In dit specifieke geval bijna dagelijks, op de lokale omroep Samen1. Eén van deze stemmen klonk mij al zo bekend in de oren. Blijkt het Dieke Zeën te zijn, Kasteelbewoonster in Het Woudhuis, die haar stem tegenwoordig leent aan het (bijna dagelijks) voorlezen van de nieuws- en actualiteitenberichten.

Ja, daar wil de Wijkkijker natuurlijk meer over weten. Dus: tijd voor een interview met Ron en Dieke Zeën, actieve vrijwilligers voor de lokale omroep Samen1!

Ron laat er geen gras over groeien en vertelt: "Wij zijn een vrijwilligersorganisatie, geen beroepsorganisatie. Als vrijwilligers maken wij lokale tv-programma's, documentaires, podcasts en bieden wij alle dagen radio met muziek en actualiteit dichtbij de inwoners. We bestormen de social media zoals Facebook en Instagram en zie je ons meer en meer in beeld bij grote en kleine evenementen in de gemeente.

Je ziet ons op de rommelmarkt in jouw buurtwinkelcentrum als ook op Koningsdag waar wij live verslag van doen. Je komt ons in de zomervakantie tegen op de Veluwe Markt in Beekbergen, in de winter tijdens de Sinterklaasintocht of, zoals dit jaar voor het eerst, tijdens het Drakenbootfestival.

Dat doen wij met liefde voor ons vak, met ons (soms beperkte inzetbare) team van vrijwilligers. Dat doen wij samen op Samen1, dé lokale omroep van Apeldoorn en de 11 dorpen."

Ron: "Radio maken zit mij in het bloed. Ik vind het hartstikke leuk om een programma neer te zetten met een kop en een staart."

Een zee aan mogelijkheden

Nou, daar kan deze verslaggever wel mee uit de voeten! Maar er is meer te vertellen, dus gaan we er goed voor zitten. En ja: Ron en Dieke hebben zeer zeker meer te vertellen. Wie trouwens na het lezen van dit artikel nóg meer wil weten, kan terecht op de website, luisteren naar Samen1 of...informereren naar een plek in het (redactie)team! Samen1 heeft namelijk plaats voor nieuwe vrijwilligers, ongeacht je achtergrond, opleiding, wijk of dorp waarin je woont, je interesses of muziekvoorkeur.

Diversiteit staat bij de lokale omroep Samen1 hoog in het vaandel. "En nu we het er toch over hebben", zegt Ron, "we zoeken nog verslaggevers die de wijken ingaan, vooral bij calamiteiten, om de verhalen te verzamelen. Fotografen zoeken wij ook, net als dj's. Wij zouden het fijn vinden als we iemand vinden die een sportrubriek op wil zetten, online of op de radio. Er ligt nog een zee open aan mogelijkheden."

Dit jonkie groeit als kool

Samen1 is nog maar een jonkie. Dieke: "De licentie hebben we nu 3 jaar. Onze voorgangers waren bekende spelers op de lokale radio- en tv-markt: we kennen 15 jaar RTV Apeldoorn en 15 jaar TV Apeldoorn. Samen1 is nu dé lokale omroep van Apeldoorn en omgeving.

Dieke: "Ron weet echt ontzettend veel van muziek. Hij heeft een oneindig groot en goed muziekgeheugen dat werkt als een onuitputtelijke databank. Garantie voor nog vele uren luisterplezier!!"

We hebben een moeilijke start gehad, vooral door de coronaperiode waarbij er weinig werd georganiseerd en wij niet samen mochten komen of in de studiolocatie aan de slag konden. Ook huren wij een studiolocatie in het ACEC gebouw in het centrum van Apeldoorn en moesten en móeten wij alle materialen zelf aanschaffen. Dat trekt wel een wissel op de subsidie die wij krijgen.

Het lijkt veel geld, die subsidie, maar de apparatuur en de internetverbindingen zijn prijzig en de huur hoog. Daar blijft dus weinig van over. Maar niet getreurd: wij zijn van huis uit heel gedreven én bedreven om het beste te maken, letterlijk, met de middelen die wij hebben."

Van rot en groentje

Waar Ron een echte rot in het vak mag worden genoemd, is Dieke nog een groentje. Ron: "Ik ben al radiomaker vanaf 1980. Ja, dat is dus al 43 jaar ervaring en een (muziek)geheugen van een olifant. Ik begon als jochie met een 'illegale (commerciële) regionale radiozender', zoals je die in die tijd wel meer had. Later raakte dat allemaal gelegaliseerd. Ik sloot mij, na mijn dienstplicht, aan bij Radio Amsterdam Noord en andere lokale zenders in het land.

Begin jaren '80 luisterden veel inwoners uit vooral De Maten en Zevenhuizen naar mijn zender Mico 1. Enige bekendheid genoot ik dus wel. Ik draaide veelal muziek. Eén van de jonge radio-fans uit die tijd, Christiaan Gijtenbeek, is nu bestuurslid van Samen1. Mijn eigen videozaak en latere platen- en cd-zaak sloten goed aan bij mijn radiowerkzaamheden. In 1999 stapte ik over naar de ICT en daar ben ik nog steeds in werkzaam. Maar mijn hart ligt bij de radio."

Van alle markten thuis

Dieke: "Ron en ik presenteren allebei. Ron vroeg mij in 2022 erbij te komen, om de nieuwsberichten en de actualiteit te presenteren. Dat doe ik met heel veel plezier! Collega's beginnen mijn stem nu ook te herkennen. Zo leuk is dat. Ik ben nu ook veel meer dan voorheen op de hoogte van zaken die spelen in Apeldoorn en de omliggende dorpen.

Inmiddels bieden wij al een aardig pakket aan doordeweekse (live) uitzendingen aan. Maar we hebben ruimte voor meer presentatoren en voor nieuwe programma's.

Wil je met ons meedoen bij Samen1? Neem dan zeker contact met ons op! Wij gaan in volle vaart door met dit prachtige werk. Heb je een tip? Organiseer je een leuke activiteit in je buurt? Laat het ons weten!

Samen met jullie maken wij Samen1!

redactie@samen1.nl / www.samen1.nl

Radioprogrammering

Maandag t/m vrijdag

08:00-10:00	'Aan de Klus' met Serge Poppelaars
10:00-12:00	'Schijven voor Apeldoornse bedrijven' met Dieke Zeën
12:00-13:00	'Samen1 lunchpakket' Actualiteiten met Dieke en Ron Zeën
13:00-16:00	'055 Middagshow' met Berry Mulder

Donderdag avondprogramma

20:00-22:00	'Music Box' met Jan-Egbert Kieskamp
-------------	-------------------------------------

Vrijdag avondprogramma

18:00-20:00	'Dansklassiekers over de speakers' met Wouter van Dam
20:00-22:00	'Beatspiratie' met DJ Christien

Zaterdag avondprogramma

21:00-24:00	'Mesk FM', met Halit Kaygin
-------------	-----------------------------

Zondag ochtendprogramma

08:00-09:00	'Goudmijn Sixties Special' samengesteld door Philip
09:00-10:00	'Muziekmagazijn' met Ron en Dieke Zeën
11:00-12:00	'Bijzondere Apeldoorners' met Christiaan Gijtenbeek

De overige uren worden gevuld met non-stop muziek

Samen schoffelen aan De Tol

Tekst en foto: Henk Methorst

Waarschijnlijk vind je het niks: de tol. Wie denkt bij die woorden niet aan een vakantie in Frankrijk of in de Alpen? De zoveelste tolweg of -tunnel. Nee, een favoriet is het niet. Dat geldt ook voor de man of vrouw die tol heft, de tollenaar.

Je leest er bijvoorbeeld over in de Bijbel. Een tollenaar was in die tijd een soort landverrader, in dienst van de vijand. Heel anders is het (gelukkig) gesteld met De Tol in Osseveld-West. Wat een prachtige straat! Het is haast een wijk op zich, een hofje. Het is er groots, groen en gezellig, niet in de laatste plaats vanwege de schoffelclub.

Jubileum

De woningen aan De Tol zijn begin jaren negentig opgeleverd. Ze zijn ruim opgezet en bestaan uit een combinatie van vrijstaande huizen, geschakelde woningen en rijtjeshuizen. Een aantal toenmalige bewoners – velen van hen wonen hier nog steeds – en de gemeente Apeldoorn staken de koppen bij elkaar om te komen tot een invulling van het groen in de straat. Dat leverde veel moois op! De gemeente was bereid om net iets meer te investeren dan gebruikelijk. Op voorwaarde dat de buurt zelf zorgt voor het klein onderhoud, terwijl de gemeente het grote werk voor haar rekening neemt. Schoffelclub De Tol was een feit. Inmiddels is dat al dertig jaar geleden. Een mooi moment om er in deze Wijk kijker bij stil te staan.

Zaterdag

Elke eerste zaterdag van de maand – de winter uitgezonderd – is het zover: een aantal enthousiaste buurtbewoners gaat aan de slag. Gewapend met schop en schaar, kruiwagen

en emmer onderhoudt men het plantsoen, middenin De Tol. De sfeer is goed en de onderlinge saamhorigheid groot. Ik spreek buurtbewoners Johan, Rob en Jeffrey. Johan is bewoner van het eerste uur en vertelt honderduit.

Over de kale vlakte die De Tol ooit was, over de uitstekende contacten met de gemeente. Over de duurdere beplanting die er staat, zoals bijvoorbeeld de (inmiddels ook dertig jaar oude) beukenhaag rond het plantsoen. Dat is echt niet standaard. **Johan: “Het kon, omdat we het onderhoud voor een groot deel zelf doen.”**

Rob vervolgt: “Het is hier echt fantastisch wonen. Het groen, het uitzicht, de rust. En ook het onderlinge contact. Koffiedrinken na het schoffelen is voor ons heel belangrijk. Daar spreken we elkaar uitvoerig. Of het nu over zonnepanelen, inbraken, familie of burens gaat, het maakt niet uit. Maar we zijn geen roddelcircuit.” Het meeleven met de ander is groot en doet weldadig aan. Zoals het vroeger was.

Johan: “Je stapt gewoon even van je fiets om een praatje met een buurman te maken.” De mannen grappen: “Als je hier komt wonen, wordt je wel

meteen bij de bezichtiging van het huis verteld dat je een paar zaterdagen per jaar verwacht wordt bij het schoffelen.” **“Natuurlijk werkt het goed: door het schoffelen heb je niet alleen contact met je directe burens, maar ook met anderen uit de straat. Dat verbindt.”**

Jeffrey vult aan: “Nieuwe bewoners zijn natuurlijk hartelijk welkom om mee te helpen. Dat is een mooie kans om anderen te leren kennen.”

Cadeau

De gemeente werkt op een fijne manier mee aan het netjes houden van De Tol: hulp bij het groot onderhoud, een open lijn met de buurtbewoners, het –als het nodig is– aanpakken en vernieuwen van een deel van de beplanting in het plantsoen. Al deze jaren toont Apeldoorn zich een betrokken partner. Of het nu ging om speeltoestellen, zitmeubilair of een kunstwerk: je vindt het in De Tol allemaal. Het 30-jarig jubileum wil de gemeente ook niet ongemerkt voorbij laten gaan. Er wordt nagedacht over een passend cadeau voor de buurt, zodat het plantsoen in De Tol nóg aantrekkelijker wordt!

Olievlek

Het is echt ongelooflijk mooi om te zien hoeveel betrokkenheid en passie de mannen van de Schoffelclub uitstralen. Een paar zaterdagen schoffelen geeft een positieve boost aan de buurt.

Het zou mooi zijn als meer straten en wijken in Apeldoorn dit initiatief overnemen. Wat daarvoor nodig is? **Gewoon beginnen met een paar enthousiastelingen! Dan werkt het als een olievlek in de straat en komen er steeds meer mensen helpen. Onze gemeente denkt graag mee.**

Van bbq naar Jeu de boules aan 'het plantsoen'

Tekst en foto: Henk Methorst

Aan het Harriët Freezerplantsoen bloeit en bruist het! Nog niet zo lang geleden was dat anders. Bewoners kwamen elkaar wel tegen, maar kenden elkaar niet allemaal even goed. De maatregelen rond het coronavirus droegen ook bepaald niet bij aan open contact. Maar nu is alles anders. We gaan in gesprek met drie bewoners: Gert Burger, Lammert van Lotten en Henri Nijhof.

Barbecue

Lammert steekt van wal: “Toen we na de lockdowns weer veel meer konden, hebben we – samen met onze echtgenotes – vorig jaar in het plantsoen weer een buurtbarbecue georganiseerd. De voorgaande was inmiddels al een paar jaar geleden geweest. Alle bewoners zijn welkom, ook die van het gedeelte van de Josine Reulingstraat dat aan het plantsoen ligt.” Gert en ik zeiden tegen elkaar: “Laten we kijken of we tussendoor een balletje kunnen gooien op de Jeu de boulesbaan. Alleen zitten en eten is eigenlijk te weinig.”

Tijdens de barbecue sloeg jeu de boules goed aan. Al snel bleek dat de bestaande baan, die al zo'n dertig jaar in het plantsoen ligt, te klein was. “Dus wij dachten: hier moeten we wat mee.” Dat hebben de mannen voortvarend opgepakt. Gert: “Lammert heeft toen contact met de gemeente gezocht en daar een balletje opgegooid. Dat heeft er uiteindelijk – zij het met wat moeite – voor gezorgd dat er nu een tweede baan bijgekomen is. Daar zijn we blij mee. Elke week maken we er met veel plezier gebruik van.”

Jeu de boules

De vernieuwde en uitgebreide baan is half augustus geopend door Frans Thijssen. Hij woont het langst van iedereen aan het Harriët Freezerplantsoen en wordt geksheerd de burgemeester van het plantsoen genoemd. Aan hem de eer om voor één dag lintenknipper te zijn om zo de baan te openen.

Jeu de boules is een prachtige sport om samen mee bezig te zijn. Gert: “Eén van de leukste dingen is de rivaliteit. Je denkt dat je er heel goed voor ligt. Totdat je buurman gooit en je de winst vergeten kunt.” Iets wat erbij komt en wat ook belangrijk is: je leert elkaar als burens kennen, je spreekt elkaar en weet waar de ander mee bezig is. Henri: “Voor ons is het sociale aspect ook heel waardevol, ja.” Ook met het oog op burens die alleen wonen en niet altijd veel mensen spreken is het wekelijkse jeu de boules spel een mooie onderbreking van de dag.

Lammert: “Iedereen is welkom, hoe oud of jong je ook bent. En je hoeft niet per se aan het plantsoen te wonen. Als je een paar straten verderop woont, kan je evengoed meedoen.” Meestal komen er tussen de vijftien en de twintig spelers, variërend in leeftijd van 40 jaar tot over de 80. Daarnaast zijn er natuurlijk ook de nodige supporters die meege-nieten, aanwijzingen geven en zorgen voor gezelligheid.

Speeltoestel

Op een steenworp afstand van de uitgebreide baan staat een groot en splinternieuw speeltoestel. Toen de baanuitbreiding ter sprake kwam, bleek dat de gemeente Apeldoorn

ook bezig was met het vervangen van speeltoestellen in allerlei speeltuintjes. Dat is toen aan het Freezerplantsoen direct meegenomen.

Samen

De heren genieten van de activiteiten in het Harriët Freezerplantsoen en zijn blij met de hulp van de gemeente. Zo staat er in de periode voor Kerstmis tot na de jaarwisseling voortaan ook een vlaggenmast-kerstboom die door de gemeente gesubsidieerd is. “Bij deze kerstboom wordt het oude jaar uitgeluid met oliebollen en Glühwein voor alle burens. Deze oliebollen en glühwein worden door een aantal buurvrouwen gemaakt.”

Dezelfde saamhorigheid kenmerkt de buurtbewoners. Gert: “Vroeger liepen we langs elkaar heen, maar nu spreken we elkaar en hebben we ook iets voor elkaar over.” Dat laatste bleek wel bij het vrij plotselinge overlijden van een buurman, nog niet zo lang geleden. Met veel plezier deed hij mee in de buurt, bijna tot het laatst. De mannen missen hem. Gert: “De grote partytent die hij had, heeft hij aan de buurtbewoners nagelaten.” Hoe bijzonder is dat?! Het Henriëtte Freezerplantsoen is een voorbeeld voor Apeldoorn!

Wil je meedoen met Jeu de boules? Wees welkom! Je vindt ons elke maandag om 19:00 uur (zomer) of om 14:00 uur (winter), natuurlijk in ons eigen plantsoen.

Wijkagenda Osseveld-Woudhuis

Maandag

CODA Jeugd- en Buurtbibliotheek

14:00 - 17.00
PCBO De Regenboog
Keerkring 70
www.coda-apeldoorn.nl

Ontmoetingscentrum Talma Borgh

Voor cliënten/wijkbewoners
Fortlaan 47/055-3683683

Bewegen voor ouderen

10:00 - 12:15
Koffie-inloop 10:30 - 11:30
Houtbewerking 10:30 - 12:00
Broodmaaltijd 12:00 - 13:30
Winkel Talma 10:30 - 11:30
Winkel Talma 13:30 - 15:00
Buiten bewegen 14:00 - 15:00
Theedrinken 14:00 - 15:30
Spelmiddag 14:00 - 15:00
Verwenmiddag 14:30 - 15:30
Spelletjesmiddag 14:30 - 16:30
Houtbewerking 14:30 - 16:30
Het fitte Brein 14:30 - 15:30
Diner 17:00-18:30
Kaartavond 19:30 - 21:00

Pop & Rockkoor

20:00 uur repetitie
jennifer@popenrockkoor.nl
www.poprockkoor.nl
0341-432 002

Ecoline van Koen Flos

Dinsdag

Ontmoetingscentrum Talma Borgh

Voor cliënten/wijkbewoners
Fortlaan 47/055-3683683

Koffie-inloop 10:30 - 11:30
Talmawagen 10:00 - 12:00
Winkel Talma 10:30 - 11:30
Winkel Talma 13:30 - 15:00
Bloemschikken 10:30 - 11:30
Broodmaaltijd 12:00 - 13:30
Creatief tuinkamer 14:30 - 16:30
Theedrinken 14:00 - 15:30
Borghzangers koor 14:30 - 16:00
Diner 17:00-18:30

Vogelvereniging PJ Helder Kaartclub/kaartavond

Vanaf 19:30 uur, behalve de 4de dinsdag van de maand
www.vogelverenigingpjhelder.nl
A. Bouhof
h.bouhof@hetnet.nl
Samenkomst in Het Bolwerk

Woensdag

Ontmoetingscentrum Talma Borgh

Voor cliënten/wijkbewoners
Fortlaan 47/055-3683683

Talmawagen 10:00 - 12:00
Koffie-inloop 10:30 - 11:30
Winkel Talma 10:30 - 11:30
Winkel Talma 13:30-15:00
Houtbewerking 10:30 - 12:00
Soepele senioren 10:30-11:30
Broodmaaltijd 12:00 -13:00
Theedrinken 14:00 -15:30
Koken/bakken met Trudy 14:30 -16:30
Duofiets met vrijwilliger 14:30 -15:30
Huisdienst 15:00 -16:00
Diner 17:00-18:30

CODA Jeugd- en Buurtbibliotheek

10.30 - 17.00/Keerkring 70
PCBO De Regenboog
www.coda-apeldoorn.nl

Schaak Academie Apeldoorn Het Bolwerk / Karel van Delft

Lessen 13.30 - 17.15 uur
www.schaakacademieapeldoorn.nl/schaakschool-apeldoorn
06-22226928 /karel@kvdc.nl

Musical groep Colours

19.30- 22.00/Het Bolwerk
bestuur@musicalgroepcolours.nl
coloursbestuur@gmail.com
www.musicalgroepcolours.nl

Hardlooptgroep Woudlopers

Intervaltraining 19.00 uur
Alle leeftijden en loopniveau's
Verzamelen bij de poort aan de
Lupineweg-Woudhuizerallee
Rinus Groen rin.groen@planet.nl

Mandala van mevrouw Meuken

Donderdag

Ontmoetingscentrum Talma Borgh

Voor cliënten/wijkbewoners
Fortlaan 47/055-3683683

Koffie-inloop 10:30 - 11:30
Winkel Talma 10:30 - 11:30
Winkel Talma 13:30 - 15:00
Broodmaaltijd 12:00 - 13:30
Speksteen 13:30 - 15:30
Theedrinken 14:00 - 15:30
Creatief 14:30 - 16:30
Wandelen 14:30 - 16:00
Bilbliotheek 15:30 -16:30
Duofiets met vrijwilliger start 18:30 en om 19:30
Diner 17:00 - 18:30

Gespreksgroep-studiekring

Oneven weken op donderdag
14:00-16:00 in Het Bolwerk
Henk Aartsen/06-12244714
henkaartsen@gmail.com

Vrijdag

Ontmoetingscentrum Talma Borgh

Voor cliënten/wijkbewoners
Fortlaan 47/055-3683683

Digihuis CODA 10:00-12:00
Koffie-inloop 10:00-11:00
Schilderen 10:00 -12:00
Winkel Talma 10:30 - 11:30
Fit met Michiel 10:30 - 11:30
Schilderen 10:30 - 11:30
Winkel Talma 13:30-15:00
Mandela kleuren 10:30 - 11:30
Broodmaaltijd 12:00 -13:30
Talmawagen 14:00 - 16:00
Vrije inloop 14:30 - 15:30
Koersbal 14:30 - 16:00
Diner 17:00-18:30

CODA Jeugd- en Buurtbibliotheek

14.00-17.00 / Keerkring 70
PCBO De Regenboog
educatie@coda-apeldoorn.nl
www.coda-apeldoorn.nl

Scouting Marca Appoldro

Lupineweg 75
Pro-Scouts (13-15 jaar)
19.00-21.00
Explorers (16-18 jaar)
19.00-21.00
info@scoutinggroep.com
www.scoutinggroep.com

Muziekensemble 'En Suite'

Repetities 19:30-21:30
Het Bolwerk
Marion Meijer
marion@ensemble-ensuite.nl
www.ensemble-ensuite.nl

Zaterdag

Ontmoetingscentrum Talma Borgh

Voor cliënten/wijkbewoners
Fortlaan 47/055-3683683

Koffie-inloop 10:30 - 11:30
Winkel Talma 10:30 - 11:30
Broodmaaltijd 12:00 -13:30
Wisselende activiteiten 14:30-15:30
Theedrinken 14:00 - 15:30
Diner 17:00-18:30

Scouting Marca Appoldro

Bever (4-6 jaar) 10.00-12.00
Welpen (7-9 jaar) 10.00-12.00
Scouts (10-12 jaar) 10.00-12.00
Blauwe Vogels* (7-15 jaar)
13.00-16.00 / *1x per 3 weken
www.scoutinggroep.com

Zondag

Ontmoetingscentrum Talma Borgh

Voor cliënten/wijkbewoners
Fortlaan 47/055-3683683
Koffie-inloop 10:30 - tot 11:30
Broodmaaltijd 12:00 -13:30
Theedrinken 14:00 - 15:30
Wisselende activiteiten 14:30 - 15:30
Diner 17:00-18:30

Hardlooptgroep Woudlopers

Intervaltraining 09:30
Start aan 'de poort' aan de
Lupineweg/Woudhuizerallee
Rinus Groen rin.groen@planet.nl

Foto van Roely Smit

Foto van Wendy Le Griep

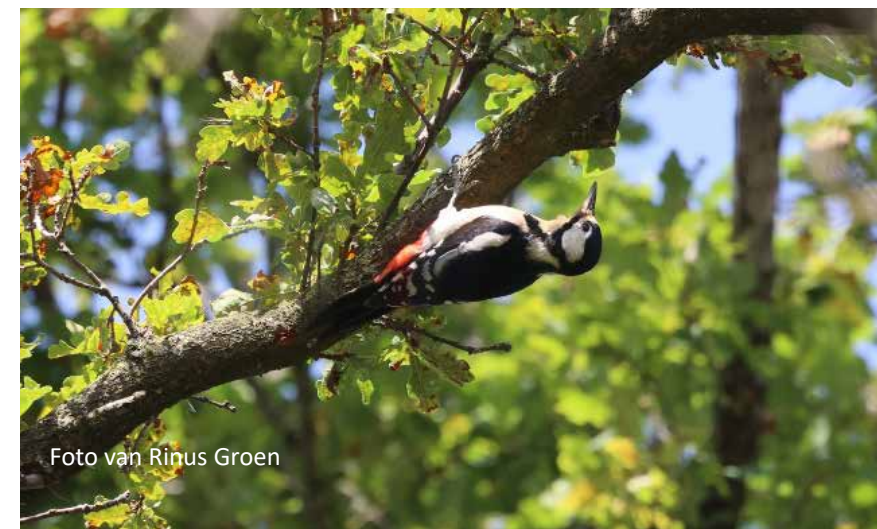

Foto van Rinus Groen

Staat jouw club of activiteit nog niet in de wijkagenda?
Stuur een mail naar wendy@legriep.nl
of naar bestuur@osseveld-woudhuis.nl

Vrienden van de Wijkkijker

De Wijkkijker wordt voor een groot deel vanuit subsidie en de advertentieverkoop gefinancierd. Voor de productie van ons wijkblad is dit echter niet dekkend. Wij vragen daarom sinds een jaar aan onze wijkbewoners om een vrijwillige bijdrage. Iedere donatie ter ondersteuning van de Wijkkijkerproductie is van harte welkom. Maak een bedrag naar keuze over naar de Wijkkijkerrekening bij de Wijkraad Osseveld-Woudhuis via: **NL10 RABO 0393 2530 07 t.a.v. Vrienden van de Wijkkijker 2023** of scan de QR code hiernaast met je smartphone en kies daarna het bedrag dat je wilt doneren. Zo blijft de Wijkkijker in het zadel. Dankjewel!

De Wijkkijker

is het wijkblad voor de wijken Osseveld-Oost, Osseveld-West en Het Woudhuis. De Wijkkijker wordt geschreven door en voor bewoners van deze wijken. Bijdragen in de Wijkkijker worden op vrijwillige basis geschreven door redactieleden, de wijkraad, wijkbewoners en door relaties van de wijkraad/Wijkkijker. Betaalde bijdragen zijn herkenbaar als advertorial of als advertentie. De redactie kan ingezonden kopij inkorten of weigeren. De Wijkkijker wordt in 2024 driemaal uitgegeven in een oplage van 5600 stuks en wordt gratis huis-aan-huis verspreid. Digitaal teruglezen?

www.osseveld-woudhuis.nl/wijkkijker

Redactieleden Astrid ten Berge-Benders, Hans Verbeek, Henk Methorst, Marcel Jongman, Maria Rovers, Marianne Hutters-Dijkhuizen, Roely Smit, Theo Groen en Wendy Le Griep

Fotografen Bart van Uitert, Pieter Verdoorn, Herma Oosterloo-de Jong, Rinus Groen en Wendy Le Griep

Vacature bezorgcoördinator/bezorger

Eindredactie Wendy Le Griep

Opmaak en omslagfoto Wendy Le Griep

Drukwerk Drukkerij De Bij

Kopij sluiting advertenties 5 januari 2024

Kopijsluitng overig 7 januari 2024

Contact wendy@legriep.nl of via

bestuur@osseveld-woudhuis.nl

Wijkraad Osseveld-Woudhuis

Spreekuur iedere tweede maandag van de maand in Het Bolwerk, 19.30-20.00 uur

Website www.osseveld-woudhuis.nl

Mail bestuur@osseveld-woudhuis.nl

Facebook [osseveld-woudhuis](https://www.facebook.com/osseveld-woudhuis)

Bestuur Durk Tuinier, Katja van Reede,

Ferry Sabandar, Egbert Douma, Jelmar

Blauw en Gerard Link

Wij zoeken nog nieuwe vrijwilligers...

Wellicht iets voor jou?

Advertentie tarieven 2024

Formaat	Plaats	Bedrag
A4 staand (hele pag.)	Willekeurige plek	€ 200
A4 staand (hele pag.)	Cover achter	€ 400
A4 staand (hele pag.)	Binnenzijde cover	€ 300
Let op: beperkt aantal beschikbaar. Reserveer op tijd.		
A5 liggend (halve pag.)	Willekeurige plek	€ 145
A5 liggend non-profit	Willekeurige plek	€ 120
A6 staand (kwart pag.)	Willekeurige plek	€ 65
A6 staand non-profit	Willekeurige plek	€ 60

Wijkkijker

Wijkraad

ONZE SERVICES:

ALLE MERKEN
AUTOSLEUTELS

ALLE SLEUTELS KWIJT

AUTOSLEUTEL MET
AFSTANDSBEDIENING

CHIPTUNING

AUTOSLEUTEL KOPIËREN
BEHUIZINGEN

ECU
PROGRAMEREN

AUTODIAGNOSE

AUTOSLEUTEL EN
SLOTREPARATIE

AUTO ELECTRONICA

VRAGEN
WIJ HELPEN U GRAAG.

CARSLEUTEL, de autosleutel en auto electronica specialist!

Wij repareren en produceren autosleutels
Voor alle merken

Wij zitten tegen over autobedrijf Wientjes in
de wijk Osseveld.

Heeft u een elektronisch probleem in uw auto
Ook daar kunnen wij u mee helpen

U bent van harte welkom van maandag tm
vrijdag van 9:00 tot 18:00

Wilt u meer vermogen uit uw auto halen
Ook dat kunnen wij.

Werkt u sleutel niet meer of bent u al uw
sleutels kwijt? Dan kunnen wij hier een
sleutel voor bijmaken, is uw afstandsbedie-
ning defect of het contactslot werkt niet naar
behoren dan kunnen wij dit in de meeste
gevallen voor u repareren voor een niet dealer
prijs.

055 - 301 39 84

VEENHUIZERWEG 249C | 7325AM APELDOORN

VOLG ONS OP:

INFO@CARSLEUTEL.NL

WWW.CARSLEUTEL.NL

IK KIJK
JIJ KIJKT
WIJ(K)KIJKER

van Wamelen
ZIEN & HOREN

Linie 385 | 7325 DT Apeldoorn | 055-3010720
info@vanwamelenoptiek.nl | www.vanwamelenoptiek.nl